

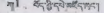
Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W4CZ328541	ImageGroup:	I4CZ329675
LCCN:	n/a	ISBN:	8186627111

Title:	བོད་ཀྱི་དུས་ཆེན། bod kyi dus chen/
Author:	སྐལ་བཟང་མཁས་གུབ skal bzang mkhas grub
Descriptor:	copy made available from the library of tibetan works and archives; ltwa acc. No.D33897
Original Publication:	pha yul phyogs bsgrigs deb phreng /;08
Place:	Dharamsala
Publisher:	Publication section, Department of Education
Date:	2007
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006.

D33897

ဝါသနာပါသူ

Festivals of Tibet

ཐོན་ལྷི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༣༩
Class No:
Acc. No. D: D33897
LTWA (Manuscript)
DHARAMSALA.

དུས་ཆེན་དོ་སྙོམ་།

ཐ་ཡུལ་སྤྱོད་ལས་འཕྲིན་གསུང་པེ་བ་ཤེང་། ༥

ཤེས་པ་བཟང་མཁས་གྲུབ་དང་ཆུང་ཆེ་མིང་གིས་ཚུལ་ཀློག་ཞུས་པ་ལོ།

ཐོན་གཞུང་གིས་རིག་ཚུལ་ཀློག་པེ་ཆེན་ནས།

དུས་ཚན་དོ་སྒྲོན།

ཚམ་སྒྲིག་པ།

སྐལ་བཟང་མཁས་བླ་མ།

ཚམ་སྒྲིག་པ་གཞན་པ།

ཆུང་ཆེ་འིང་།

ཞུ་དག་བྱེད་མཁན།

འགྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ།

འཛིན་པ།

ལུང་ལྷོ་རྩེ།

པར་གཞི་རྩལ་འགོད་པ།

པར་སྒྲིང་འགྲ་ཤིས་ལུན་ཚོགས།

པར་སྒྲིང་བསྐྱར་མ། ༢༠༠༧

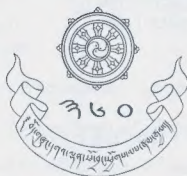
Edited by Kalsang Khedup and Chung Tsering
Cover Design and Typesetting: Tashi Phuntsok Barling
Copyright©2002 Department of Education (CTA)
All right reserved
First Edition 2002
Reprint 2007

ISBN 81-86627-11-1

Published by:

Publication Section
Department of Education (CTA)
Gangchen Kyishong
Dharamsala (H.P)

བོད་གཞི་དགའ་ལྷན་པོ་བླ་པ་ཆེན་པོ་དབུ་བརྟེན་ནས་མི་ལོ་ ༣༦༠
འཁོར་བའི་དུས་བྱོན་སྤང་བཅི་ཞུ་བའི་ལས་གཞིའི་ཆ་ལག་ཏུ་བོད་
གཞི་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བར་འགྲེམས་ཞུས་པའོ།
བོད་གྱུ་ལོ། ༢༠༡༢

**Dedicated to the 360th
Founding Anniversary of the
Gaden Phodrang Government of
Tibet, 2002**

ཏཱའུ་ལྷན་ཁྲེལ་དཱེ་ལམ་བྱ་ལ།
DEPARTMENT OF EDUCATION
CENTRAL TIBETAN ADMINISTRATION
OF HIS HOLINESS THE DALAI LAMA

བོད་ལྗེ་ལོ་ ༡༩༩༩ Year 2002

བོད་གཞུང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ ༣༠ ལོ་རྒྱུས་དྲན་།
360th Anniversary of the Gaden Phodrang Government of Tibet

ཆེད་བརྗོད།

[illegible]

འདིག་ཤེས་རིག་ལས་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚིམ་ཁྲིག་ལྟ་ཆེན་ནས་དུས་ཆེན་དེ་རྒྱུད་ཅེས་པའི་དཔེ་བཅུ་ཚིག་ཤོགས་བརྒྱུགས་
བྱ་རྒྱུའི་ལས་དོན་འགོ་འདྲུགས་སྤོང་ཟིན་ཡོད་པ་དང་ལམ་བོད་གཞུང་དགའ་ལུང་ལོ་ལྷན་པ་བཅུ་པ་དང་བྱ་རྒྱུ་ལྟ་ཆེན་ནས་མི་
ལོ་ ༡༦༠ འཁོར་བའི་ལོ་དུས་དང་སྐབས་བརྒྱུན་པར་བརྒྱུན་འགྲུལ་སེལ་ལྷ་བྱུང་བར་དགའ་ལྷོ་འཕེལ་ཁེང་། དེའི་
དེབ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་དང་རིག་གཞུང་གི་བྱད་ཆོས་ཁག་ཅིག་རང་གིས་རྟོགས་པ་དང་གཞན་ལ་སྟོན་
པར་མཚན་གྲགས་འབྲུང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

གཞུང་དང་མང་ཆོག་སྤྱི་དུས་འཛིན་ཆོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་པོའི་དུས་ཚིག་ལག་ཐུང་པ་ཅི་ལྟར་སྤྲུལ་སྟོན་གསེང་
བྱ་བྱུང་ལྟར་པ་ཅས་དུས་ཟད་པར། དུས་ཚིག་དེ་དག་དང་འབྲེལ་པོའི་ལྷན་དང་གནད་དོན་གང་ཡོད་མཁས་ལེགས་
པར་ཤེས་པར་བྱས་པའི་སློབ་སྤྱི་ཚུལ་དམ་ལོ་བྱ་བྱུང་དང་། ལྷག་པར་རང་གི་རིག་གཞུང་བྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་དང་དེ་ཉིད་གང་
ལ་བཟུང་པའི་ཤོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིག་པ་ཅས་པ་མི་ཉམས་པ་བྱུང་པའི་ནོ་བྱ་བྱུར་ལྷག་པ་མས་ཆེ་པ་སྒྲིབ་དང་པོ་མི་འཇུག་མཁུ་
གང་ཡོད་ཀྱིས་སློབ་དོན་འཇུག་བྱ་མ་ཉམས་འདེགས་དགོས་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ལེ་ཆེ་ཡིན་པ་པ་ཅས། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས།
ཤོད་ཀྱལ་པོ་ ༡༩༧༩ ར་བ་བྱུང་པའི་སྤྱི་ཚུངས་ལོ་ ཤོད་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ རྩེ་ལོ་ ༡༩༨༡ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༥ ལ།

27/11/2023

ཡུལ་དུས་ཀྱི་ཆ་ནས་དུས་ཅེན་འགའ་ཞིག་དེང་སྐབས་སྤང་བཅི་མི་ཞུ་བའང་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆིབས་བསྐྱར་ཆེན་མོ་དང་། རྩོད་རྒྱུ་ཞར་འཕེ། གྲུ་བཞི་ཅིས་བཤེར་ལྟ་བུ་ནམས་དེང་སྐབས་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཁར་བསྐྱར་བཅི་ཞུ་སྒྲིལ་མེད།

བོད་ལ་སྐྱ་མོ་ཆོས་ཤོགས་དང་འབྲེལ་བའི་དུས་ཅེན་ཉ་ཅང་མང་ཡང་། སྤང་སྟོགས་དང་འབྲེལ་བ་གྲུ་བཞི་ཅིས་བཤེར་ལྟ་བུ་འདི་རྩེ་རྩེ་ལས་མེད་ཅིང་། ཆོས་ཤོགས་ལ་འང་རྩེ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཅེན་ནམས་བཞི་དང་། ལྷ་མེད་གསེས་ལྷ་ཕྱི་སྤྱི་ཁབ་ཀྱི་དུས་ཅེན་དང་། བྲེ་བྲག་ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་དུས་ཅེན་དཔེར་ན། སྤང་སྟོགས་རྩིང་མ་བར་མཆོན་ན། བོད་རྒྱ་བཞི་པར་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེའི་འདས་མཆོད་དང་། བོད་རྒྱ་ ༡༩ པར་ཀུན་མཁུན་ཁྲོད་ཆོས་པའི་དགོངས་རྒྱུ་མཆོད་འབུལ། ལྷ་མེད་ཡར་འདི་ཆོས་བརྩའི་དུས་མཆོད་སོགས་དང་། དཔལ་ལྷན་མ་སྤྱུ་བར་མཆོན་ན། བོད་རྒྱ་གཉིས་པར་མ་སྤྱུ་བར་མཆོན་གྱི་གདུང་མཆོད་དང་། བོད་རྒྱ་བཞི་པར་རྩེ་ཆེན་རྩེ་ཆེ་འཆང་གི་འདས་མཆོད། བོད་རྒྱ་དགུ་པར་མ་སྤྱུ་གཉིས་པར་མ་སྤྱུ་བར་མཆོན་གྱི་གདུང་མཆོད་འབུལ། བོད་རྒྱ་ ༡༡ པར་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་། ཆོས་རྩེ་ས་པཱ་གྱི་དགོངས་རྒྱུ་མཆོད་འབུལ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དཔལ་བཀའ་བརྒྱུད་པར་ཆ་མཆོན་ན། བོད་རྒྱ་དང་པོར་ (འགའ་ཞིག་བོད་རྒྱ་གསུམ་པར་བྲེད།) རྩེ་མར་པ་དང་མི་ལའི་འདས་མཆོད་དང་། བོད་རྒྱ་བཞི་པར་སྐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་འདས་མཆོད་སོགས། རི་བོ་དགེ་ལུགས་པར་མཆོན་ན། བོད་རྒྱ་ ༡༠ རྩེ་བུམས་ཅེན་ཆོས་རྩེ་དང་རྩེ་ཅོང་ཁ་པའི་འདས་མཆོད་དང་། དེ་བཞིན་རྩེ་ཅོང་པའི་མཛད་ཅེན་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་སོགས་དང་། གཡུང་དྲུང་བོན་ལ་མཆོན་ན། བོད་རྒྱ་དང་པོར་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཆེ་མཆོག་དང་། མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་འབྲུངས་སྐར། བོད་རྒྱ་དགུ་པར་མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་འདས་མཆོད། བོད་རྒྱ་དགུ་པར་མུ་ཚུ་ལྷས་དུག་ལྟ་མིན་གྱི་ཡུལ་ནས་ཁོལ་སྤྱིང་བེས་པའི་དུས་ཅེན། བོད་རྒྱ་ ༡༠ པར་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཆེའི་འདས་མཆོད་སོགས་དོན་སྤྱིང་ཆོས་རྒྱུད་སོ་སོའི་བྱུང་མོང་དང་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་དུས་ཅེན་སྐྱོ་ཆོགས་ཡོད་པར་མ་ཟད། དགོན་སྐྱོ་སོ་སོར་ཡང་རང་རང་གི་གདན་རབས་གོང་མ་ཆོས་བཞག་པའི་དུས་མཆོད་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ལུང་ཆོན་སོ་སོར་ཡང་རང་རང་ས་གནས་ཀྱི་དུས་ཅེན་མང་པོ་ཡོད།

གོང་གསལ་དུས་ཅེན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་ཆད་དེ་བ་འདིའི་ནང་དོ་སྤྱོད་ཁྱེད་ཆོད་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ཞུས་ན་དགོས་པ་ཡང་ཆེན་མེད་སྟབས། དེ་བ་འདིའི་ནང་སྤར་སྒྲིལ་གཞུང་འབྲེལ་དུས་ཅེན་པལ་མོ་ཆེ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་ཡང་མང་ཆོགས་ནང་ཁབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་དུས་ཅེན་ཁག དེ་བཞིན་མང་གཙོའི་དུས་ཅེན་དང་། གསུམ་བརྩའི་དུས་ཅེན། བོད་ཀྱི་བྱང་མེད་རང་དབང་སྐར་ལངས་ཀྱི་དུས་དྲན་སོགས་བཅོན་བྱེད་སྤྱིབས་རྩེས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་དུས་ཅེན་ཁག གཞན་ཡང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱིས་པའི་ཉིན་མོ་དང་། དགེ་ལྷན་གྱི་ཉིན་མོ། ཡེ་ཤུའི་འབྲུངས་སྐར། སྤྱི་ལོའི་ལོ་གསར་ལྟ་བུ་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆོས་ལ་གནས་སྤངས་གང་ཅད་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་སྟབས་བོད་ཀྱི་དུས་ཅེན་མ་ཡིན་ཡང་རང་རང་བཅོན་བྱེད་དུ་གནས་པའི་རིང་སྐོབ་བྲུ་ཁག་དུ་སྤང་བཅི་ཞུ་དགོས་པ་དང་། དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་དུ་བྲགས་ཆེ་བ་དང་སྐོབ་བྲུ་ཁག་གིས་དུས་ཅེན་དེ་དག་གི་དགོས་པ་རྒྱ་མཆོན་ན་ཤེས་པར་སྤང་བཅི་ཞུ་བ་ལས། དགོས་པ་རྒྱ་མཆོན་ཤེས་ནས་རོལ་ན་ལེགས་པར་མཛོད་སྟེ་དེ་དག་དེ་བ་འདིའི་ནང་དོ་སྤྱོད་ཞུས་ཡོད།

དེ་ཡང་སྤར་སྒྲིལ་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྤྱིའི་རིམ་པ་རྣམས་གནད་ཆེན་པོར་མཛོད་སྟེ་ཞིབ་ཅུམ་དང་། དེ་བཞིན་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་བྱེད་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་མ་འདྲེས་པར་འདྲ་པར་དང་དཔེ་རིམ། སྐབས་སྤར་གཞས་ཆོག་བཅས་ཀྱིས་མཛོད་པར་བརྒྱན་དེ། གོ་གང་བཤེད་ལམ་ནས་དོ་སྤྱོད་ཞུས་ཁུལ་ཡིན་ཅུང་། བཅོལ་སྤྱིག་པ་བྱུང་འདུག་ཕྱིས་ལྟ་སྤྱིས་པ་ཡིན་སྟབས་སྤར་སྒྲིལ་མཛད་རིམ་འདི་དག་ལ་སྤྱོད་རྒྱས་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཤེས་ཆོད་ཞན་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད་དང་རྩོད་འབུལ་མི་རྩེད་བ་ཞིག་འབྱུང་དེས་ན། ཤེས་སྤར་ཆོས་སྤྱོད་བཞི་དུ་ཡོད་བསྐང་ཅད་ཀར་གནད་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཞུ་ཆོས་སྤྱིག་པ་བྱུང་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༠༢༦ རལ་ཕུང་འི་རྒྱུ་ཆུ་ལོ་ས་གཞུ་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༥ རྩེ་ཞོགས་པར་ཕྱིས་པ་དགོས། ॥

དཀར་ཆབ།

ཆོད་བརྟན།	IV
སྒྲིགས་སྒྲིག་པའི་གདམས།	V
ཐོད་གྱི་ལོ་གསུམ།	I
ལྷ་ལྷན་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོ།	21
པཌོ་ལྷ་མཆོད་པ།	24
དཔལ་ལྷ་གཟུང་གསོལ།	26
ལྷ་ལྷག་ལྷར་སྒྲིག།	27
ལྷ་པཎི་ཅིས་བཤེར།	28
སྒྲོན་ལམ་གདོང་རྒྱལ།	29
བྱམས་པ་གདན་འདྲིན་དང་ཚོང་རྒྱལ་ཞུ་ཁུང་འཕེན།	30
དགའ་ལྷན་སྒྲུབ་མཆོད།	32
ཆོགས་མཆོད་མེར་སླེང་།	32
ས་མཐི་ཉིན་མོ།	36
གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན།	39
ཐོད་གྱི་བྱད་མེད་རང་དབང་སྒྲེར་ལངས་གྱི་ཉིན་མོ།	46
ཆིབས་བསྐྱར་ཆེན་མོ།	49
ས་གཞུ་བ།	50
འབྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན།	53
འཛམ་གླིང་སྒྲིབས་དང།	57
ཆོས་འཁོར་དཔེ་ཆེན།	59

ཞོ་སྟོན།	61
འང་སྐར་དུས་སྟོན།	64
སྐར་མ་རི་ཁི།	66
མང་གཙོའི་དུས་ཆེན།	68
ལྷ་གར་གྱི་དགེ་ཤན་ཉིན་མོ།	74
མེས་པོ་དམ་པ་གྲན་རྩིའི་འབྲངས་སྐར་དུས་ཆེན།	79
ལྷ་བབས་དུས་ཆེན།	83
ལྷ་གར་གྱི་ལྷ་དཔྱོན་དང་པོ་ནེ་ཅ་རུ་དང་ལྷེས་པའི་ཉིན་མོ།	86
ཡོད་པ་མཆོག་ལ་ནོ་ཤེལ་ནི་བདེའི་གཟེངས་དྲགས་ལུལ་བའི་དུས་ཆེན།	89
དཔལ་ལྷའི་རི་བོད།	92
བཞི་མཆོད།	93
དགའ་ལྷན་ལྷ་མཆོད།	95
ངན་པ་དག་འཛོམས་དང་བཟང་པོ་བརྩ་འཛོམས།	97
སྟོན་པ་ཡི་ཤུ་མ་ཤི་ཀའི་འབྲངས་སྐར་དུས་ཆེན།	98
ཕྱི་པོ་གསར་བཞད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དུས་ཆེན།	100
ལྷ་གར་སྤྱི་མཐུན་ལྷལ་ཁབ་ཀྱི་ཉིན་མོ།	102
ན་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ།	103
དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་དུས་ཆེན།	105
ས་བཅ་སྤྱ་གཤེགས་པའི་དུས་དྲན།	108
ཀྱན་མཁྱེན་སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་སྤྱ་གཤེགས་པའི་དུས་དྲན།	111
བོན་གྱི་དུས་ཆེན་བཙོ་ལྷ་མེ་དྲག་མཆོད་པ།	114

བོད་ཀྱི་ལོ་གསར།

༡༩༩༩ ལུ་ལུང་ལུ་ལོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར། བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་ནི། ཞིང་ནས་ལོ་ཏོག་ཡོངས་སུ་བསྐྱུ་
 ཏི་བཀར་འཇུག་དང་འབྲེལ་ལོ་ཏོག་གསར་བ་འདེབས་ལས་མ་གྲུས་གོང་དུ་འཁེལ་བ་ཤས་ཆེ་ཞིང། དེའི་
 དབང་གིས་ལོ་ཏོག་དང། ལོ་གསར། ལོ་ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་འདི་དག་དབར་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་
 དེས་སྐྱེ། དེ་ནི་ལོ་ཏོག་གསར་བ་འདེབས་ལས་ཀྱི་འགོ་མ་བཅུགས་གོང་ལོ་གསར་ཞེས་ལོ་གཅིག་
 དུས་གཅིག་གི་དུས་སྟོན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་སྟེ་དང། དེ་ལས་ལོ་འགོ་གསར་དུ་ཚུགས་ཚུལ། ལོ་གསར་
 སྐབས་སྤྱིག་གོམ་བྲེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་རྩལ་ཁག་བཅས་ནས་དེས་པ་རྟེན་ཞུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་གནམ་གཤིས་ལ་དོད་བྱང་གི་ཁྲད་པར་བྲན་བུ་ཡོད་སྐབས། ལོ་ཏོག་
 འདེབས་ལས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ལ་བྲན་བུའི་ཁྲད་པར་ཡོད་ཅིང། དེའི་དབང་གིས་ལོ་གསར་གཏོང་བའི་དུས་
 ཆོས་ལའང་ཡུལ་སྡེ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་མཐུན་ཞིག་མིན་ནའང།

**དགྲ་ཐུག་ནང་གི་ཞིབ་ལས་བཅོས་པའི་
གྲག་ཆའི་གཞུགས་དཔྱིབས་ཀྱི་དེ་
མཚན་དང་འབྲེལ་བ་དང་།**

ཉི་མ།

གཟི་བུ་དང་སྒྲན་གྲགས་
ཆེན་པོ་མཚན།

ལྷ་པ།

གཟི་བུ་དང་སྒྲན་གྲགས་
ལྷན་པ་མཚན།

ལྷ་མ་དགོན་མཚན།

དྲང་བཞེན་དང་ལྷག་གསལ་
རྣམ་དག་མཚན།

དམ་ཆས་ལྷ་ཉི།

ཆོས་མེས་ཆེ་ཞིང་ཤེས་
རིག་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་
མཚན།

གདན་ཚུང་ལྷ་བཞི།

དལ་དལ་སྒྲོང་སྒྲོང་ཡོང་བ་
མཚན།

ཐུག་གོང་སྒྲོམ་པོ།

སྒོ་ལྷགས་ཆང་བཟས་དེ་
ཉལ་ནས་སྒྲོང་པ་མཚན།

བོད་ཀྱི་མདོ་དབྱུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་བོད་ཀྱི་སྐར་ཅིས་གཞི་བརྒྱུད་བོད་རྒྱ་ ༡
ནས་ལོ་གསར་པའི་ཅིས་འགོ་སྐྱོར་མོང་དུ་བརྒྱུད་ནས་ལོ་གསར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་སྒྲུབ་ཡོད་པ་མ་ཟད།
བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་ལོ་གསར་གྱི་དུས་ཆས་ཀྱང་འདི་རང་ལ་ཅ་འཛིན་གནང་སྟེ་ལ་བརྟེན།
འདིར་ཡང་དེ་ཉིད་གཙོ་བརྒྱུད་གིས་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་དང་། རྒྱ་ཁྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་
དམངས་ཁྲོད་ལོ་གསར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་ས་བཅད་སོ་སོར་དེའི་ནས་དོ་སྒྲོང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ཡང་ལོ་གསར་གྱི་འགོ་སྐྱོར་གྱི་བར་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་སྒོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་གྱིས་ལྷག་པོ་
ལོ་གསར་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཆ་ཅད། ལོ་གསར་གྱི་རྒྱ་སྒྲིག་དང་། ལོ་གསར་དངོས་གཞི། ལོ་གསར་གྱི་
སྐྱོད་བསྐྱེད་སྟེ་བ་གསུམ་དུ་སྒྲེ་རུང་བ་ཡིན།

དང་པོ། ལོ་གསར་གྱི་བྱ་སྒྲིག

ལོ་གསར་གྱི་བྱ་སྒྲིག་བྱེད་སྒོའི་ཁོངས་སུ་སྦྱར་བཏང་གི་དགོས་མཁོའི་བྱ་སྒྲིག་དང་། དགྲ་ཐུག་གནས་
གང་བཅས་ཁག་གསུམ་ཡོད།

༡། སྦྱར་བཏང་གི་དགོས་མཁོ་བྱ་སྒྲིག

བོད་རྒྱ་ ༡༢ བར་ཇེས་བོད་མི་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་གསར་དེ་གྲུ་རྒྱས་ཕུན་ཚོགས་ཤིག་འབྱུང་བའི་སྐད་དུ།
དགོས་མཁོའི་ཤ་མར་དང་ཟས་རིགས། ཤིང་འབྲས། ལོ་གསར་སྐབས་ལོན་བྱེད་ཀྱི་གཟུབ་སྒྲོམ། དར་
ཤིང་། དར་སྒྲིག་ཤས་བྲ། སྦྱར་ཁའི་ཁ་ཟས། ལུག་མགོ་ཆད། ལོ་སྐད་སོགས་ཆ་ཅད་བྲུ་སྒྲིག་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དགྲ་ཐུག་གོང་གི་གཡང་གཟུབ་སོགས་དུས་ཆས་དན་པ་མ་འབྲེལ་བའི་ཉིན་གང་རུང་
ཞིག་ལ། ཁྱིམ་ཆང་སོ་སོའི་ཐང་ཆང་གིས་གཙོས་པའི་ཁང་པའི་སྤྱི་ནང་ཆང་མར་གད་སྤྱིས་གཅང་མར་
བྱེད་པ་མ་ཟད། འཐག་ལས་དང་། འཚོམ་བྲུ་སོགས་ལས་འགོ་བཙུགས་ཟིན་པའི་སྦྱར་བཏང་གི་ལས་
དོན་ཆ་ཅད་དགྲ་ཐུག་གི་གོང་དུ་སྐྱོད་སྒྲིལ་བྱུང་ཐབས་བྱེད། དེ་བཞིན་ལོ་དེའི་ནང་དུ་ལོན་སོགས་ཡོད་
ན་དགྲ་ཐུག་གོང་གཅང་འཇལ་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན། ལོ་གསར་ཟེར་ཡང་། ལས་གསར་ཟེར་
ཅེས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁ་རྒྱན་དུ་ཡོད་པ་ལྷན་བྲེལ་ཟིང་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་ཡོད།

ཁ། དགྲ་ཐུག

དགྲ་ཐུག་ནི་འཆར་ཁའི་ལོ་གསར་པའི་ནང་། ནད་ཐུག་གཏོར་བཞེགས་སོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་མི་ཡོད་བའི་
 ཆེད་དུ་བོད་རྒྱ་ ༡༢ ཆོས་ ༢༧ ཉིན་བོད་གཞུང་དང་མས་ཆོང་མས་གཤམ་ཆེར་བཅི་བའི་ཉིན་མོ་ཞིག་ཡིན་
 ཞིང་། དགྲ་ཐུག་གི་ཤེད་སྒྲིའི་ཐོག་ནས་བསྐྱར་པ་དང་འགྲོ་བར་འཆོ་བའི་དགྲ་བཞེགས་བར་ཆད་སོགས་
 མཐར་ཐྱོད་པའམ་སྒྲིག་ཐབས་ཐོག་ ལོ་གསར་པའི་ནང་རང་གཞན་ཆོང་མས་ལེ་ལོ་དང་གཡོ་སྐྱུ་སོགས་
 མི་དགེ་བའི་བསམ་སྒྲོལ་སྤྲངས་ཏེ། ངང་རྒྱུད་རིང་ཞིང་། མེས་པ་བཟང་བ། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ལས་དོན་གང་
 ལའང་ལྷག་བསམ་དང་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་ཏེ་ཞི་བདེ་ཆོས་མཐུན་གྱི་འཆོ་བ་སྤྲེལ་དགོས་པའི་བོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་གཞི་རིམ་ལ་མཚོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།

༡། གཞུང་འབྲེལ་དགྲ་ཐུག་གི་མཛད་སྒོ།

བོད་རྒྱུ་དམར་གྱིས་བཙན་བསྐྱངས་བྱས་སྐྱོན། བོད་རྒྱ་ ༡༢ ཆོས་ ༢༧ ཉིན་ཅེ་དགྲ་གཏོར་ཆེ་མོ་ཞེས་པ་
 ཞིག་འཆོག་གསལ་ཡོད་ཅིང་། ཉིན་དེར་བཀའ་ཤག་ལྷན་ཁྲིམ་དང་། རོ་སག་ཐའི་ཇི་སོགས་གཞུང་
 ཞབས་ཆོང་མ་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་མཛའ་ཁར་བཅར་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་གསོལ་ཆོགས་བྱུང་ཇེས་
 ཐོགས་དཔོན་དང་། མདའ་དཔོན་ཡན་གྱིས་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་མཛའ་དར་བྱུལ་ཏེ། ཅུའི་རབ་གསལ་
 ནང་ཡགོང་ས་མཚོག་བཞགས་པའི་སྐྱུ་རྒྱུ་དུ་བཀའ་ཤག་ལྷན་ཁྲིམ་དང་། རྒྱུ་ཤིངས་རྣམས་ཅེ་མོ་བྱང་
 གི་བདེ་ཡངས་ཤར་དུ་དབྱུ་གུར་ནང་བཞགས་གཤམ་དུ་འཁོད་འབྲུལ། ཅེ་རྣམས་རྒྱལ་ཆོང་གི་གྲུ་ཆོགས་
 ཡོངས་ནས་གཏོར་སྐྱབ་དང་འབྲེལ་དགྲ་གཏོར་གྱི་གར་འཆམས་དང་། ཡིང་ཀ་བསྐྱེགས་ལ། ཞལ་རྩོ་
 རིང་ལུ་མའི་འགས་དུ་ལྷགས་མཁར་གཞོར་འཕེན་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། ཡོང་གསལ་འཆམས་གཞིགས་
 གུབ་སྐྱེ་གཏོར་རྒྱག་ཐོན་པ་དང་མཛད་སྒོ་ཡོལ་བ་ཡིན།

༢། དམངས་ཁྲོད་དུ་དགྲ་ཐུག་གཏོར་སྒོལ།

དམངས་ཁྲོད་དུ་དགྲ་ཐུག་གི་དགོང་ཁྲོ་བ་སྒྲིག་ཤེད་དགོས་པའི་ནང་ནས་གཅིག་ནི་དུས་སྐོར་དེའི་མིང་
 དང་མཐུན་པར་ཤེས་ཆོང་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ཆོང་མས་ཐུག་པ་བཀའ་ཐུག་བསྐོས་རྒྱ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་དམིགས་

དགྲ་ཐུག་ནང་གྲོ་ཞིབ་ལས་བཅོས་པའི་
 ཐོག་ཆོད་གཞུགས་དཔྱིབས་ཀྱི་དཔེ་
 མཚོན་དང་འབྲེལ་བཤད།

གཞེས་ར་མགོ་
 ཀུན་ལ་ཐུག་པ་སྐྱར་
 རྒྱུད་པ་དང་པ་མཚོན།

མ་རྩས་ཅེ་ཀྲིག་
 ལས་ཀ་མི་ལྷོད་ལར་
 མཛིང་བ་ཀྲིག་ནས་
 རྒྱུད་པ་མཚོན།

ལར་སྐྱང་སྐྱང་།
 བྱ་ས་དང་དུག་གི་ཤིང་
 ཤེད་པ་མཚོན།

ཕྱོགས་སྒྲེ་ཅུ་སྐྱང་།
 ཟ་འདོད་ལྷགས་ཤེད་ཅེ་
 བ་མཚོན།

ར་མ་རུ།
 ཡིད་བརྟན་མེད་བའི་
 སྔག་གཅིས་མ་མཚོན།

ལར་ཆགས་རྒྱབ་ལུར།
 རྣལ་བུ་འཁྲེད་བའས་
 བཞོ་བ་མཚོན།

དག་ལྟ་ནས་བཟོ་དེའི་བས་དང་ཆེ་ཆུང་
མཚུངས་པའི་བག་ཆའི་ནང་འབྲུག་ཇམ་
ཀྱི་མཚན་དོན་འབྲེལ་བཤད།

དོ་དག་གོང་།

མེས་པ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་མཚོན།

བལ་དག་གོ།

སྐྱ་རིང་ལ་གཤིས་ཀ་བཟང་པ་
མཚོན།

སྐྱ་བ་ནང་སྤྱིས།

མེས་པ་ལྟ་ནང་ལ་སྤྱི་བ་མཚོན།

སྐྱ་བ་ཤི་སྤྱིས།

སྐྱ་ལ་ཤི་བ་འདྲོན་པ་མཚོན།

དག་པོ་ལ།

སྐྱ་ལ་དག་པོ་ལས་ལ་གཡོ་བ་མཚོན།

མོ་ལ།

མེས་པ་ནག་པོ་ཡོད་པ་མཚོན།

མེ་ལན།

ཀྱ་ལ་ཁ་ཚབ་མཚོན།

མོ་ག་བྱ།

ཀྱ་ན་ལྟ་གྲུག་བརྒྱ་བ་མཚོན།

ལྟ་རིལ།

མཚོ་བའི་མོ་མཚོན།

བསལ་དོ་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་པ་ནི་བག་ཚབ་མེས་པ་ལྟ་ན་གདན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན།
དེ་ཡང་མིའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོང་ཚུལ་བཟང་དན་མཚན་བྱེད་གྲོ་ཞིབ་ལས་ཉི་མཱ་སོགས་གཞུགས་དེའི་བས་
ཁག་ཅིག་བཟོ་བ་དང་། དེ་རྣམས་བག་ཚབ་གཞན་དག་ལས་ཆེ་ཆུང་ལས་ཉི་མཱ་སོགས་ཀྱི་དེའི་བས་གཅིག་
མཚུངས་ཀྱི་ནང་དུ་མཚན་ཇམ་སྐྱ་ཆོགས་བརྒྱག་པ་ཁག་ཅིག་བཅས་བཟོ་སྒྲིལ་རྣམས་ཀྱི་དེའི་བས་མིང་
དང་། མཚན་ཇམ་སྐྱ་རིགས་མཚན་དོན་བཟང་དན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་བཅས་ལྟར་གསལ་ལྟར་ཡིན།

སྐྱ་པའི་དོར་ལ། བ་དང་། ལ་སྤྱག་གོས། ལྟ་སྤྱིས། སྐྱ་ཆོང་སོགས་ཟས་རིགས་སྐྱ་ལ་དག་
དགོས་པ་བཅས་ཁོག་མ་ཆེན་པོའི་ནང་གོ་རིམ་བཞིན་སྤྱགས་ནས་བསྐྱོལ་བ་དང་། སྤྱགས་གཞན་ཞིག་
ནས་སྤྱད་ཆོངས་ནི་ཇོ་སྤྱག་ཆག་པོ་ལས། སྤྱགས་ཁོག་སོགས་ནོར་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་གི་དང་། ཇེན་ཟན་
གང་རུང་ལས་མི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱད་ཅིག་བཟོས་ཏེ་དེའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་ཇོ་དོར་སྤང་མ་སོགས་ཟས་ཀྱི་
སྤྱགས་རོ། ཁྱིམ་ནང་གང་འཕྲིས་བྱས་པའི་གད་སྤྱགས་ཤུན་བྱ། ནང་མི་ཀླན་གཞན་ཆང་མས་ལག་
གཉིས་སུ་ཟན་གྱི་ཆང་བྱ་འེ་བབྱང་སྤྱེ་སོ་སོའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱང་པའི་བར་ལ་དེ་ལ་སྤྱིས་བྱེད་བཞིན་རང་
ཉིད་ནས། ཨ་ཚ་ཆ་ག། ཨ་ན་ན་ག། ལུས་ཀྱི་ར་ཆ། མེས་པ་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ། མོ་གཅིག་རྒྱ་བ་བརྒྱ་
གཉིས། ཞག་མ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་ནང་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཙ་བཞི། བག་གསལ་རིགས་སྤྱོད་སྤྱག་བརྒྱད་
ཅུ་སོགས་མི་མཐུན་པའི་སྤྱགས་ཟས་མས་ཅད་སྤྱད་ཆོད་ཀྱིས་འཁྱེར་ཏེ། སྤྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་བ་རོ་ལ་དུ་
སོང་ཞིག་ཟེར་བ་སོགས་བཞེད་མཐར་ལག་གཉིས་ཀྱིས་ཆང་བྱ་དམ་པོར་བསྐྱམས་ནས་ལག་རྩེས་བཞག་
བ་དེ་ལ་བྱ་ལུང་བརྒྱབ་སྤྱེ་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་སྤྱད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཉི་མ་མ་བཞུད་ཙམ་ལ་
ནང་མི་ཆང་མ་ཀླན་གཞན་གོ་རིམ་གྱིས་གལ་ལ་འཁོད་པའི་དཀྱིལ་དུ་གྲེས་ཐག་སྤྱིས་པོ་ལས་བཟོས་
པའི་ཁོག་སྤྱགས་སྤྱོར་སོ་བཞག་པའི་སྤྱོད་སྤྱག་ཁོག་པལ། ལྟར་སྒོལ་ལྟར་ན། བག་སྤྱག་ཁྱུག་དུས་སྤྱིས་
ནན་ཏར་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་སྤྱེ། ནང་གི་ཨ་མའམ་ཡང་ན་མ་བྱ་ན་གྱི་མིག་གཉིས་དར་རས་དག་པོས་
བཀལ་ཐོག་ལག་གཡས་པར་ཟར་བྱ་བབྱང་། མོ་གཞན་གཞན་ཞིག་གིས་ནང་མིའི་པོར་པ་རྣམས་འེ་
བཞིན་ཁོང་གི་ལག་གཡོན་མར་སྤུལ་མཚམས་ཟར་དུས་དྲུག་ལ་སྤྱོར་ཐེངས་གསུམ་འེ་བྱས་ཏེ། པོར་པའི་
ནང་སྤྱགས་ནས་ནང་མི་སོ་སོར་སྤུལ། སྤྱག་ཐོངས་དང་པོ་སྤྱགས་ཟན་རྩེས་ཀྱི་མིག་རས་བཀྲོལ་
རྩེས་ཆང་མས་བག་སྤྱག་མཚན་དགོས་ཏིང་། སྤྱོར་ཆུང་ནས་སྤྱོར་མ་གཉིས་ཁྱིས་བདག་ཀླན་ཤོས་ཀྱི་
མདུན་དུ་བཞག་ཡོད་པས་སོ་སོའི་པོར་པའི་ནང་ནས་མཚན་དོན་བཟང་དན་རིགས་གང་ཐོན་པ་རྣམས་
ནང་མི་ཀླན་ཤོས་ཀྱི་མདུན་དེར་འབྲུལ་དགོས། མཚན་དོན་བཟང་བ་རྣམས་སྤྱོར་མ་གཡས་སྤྱགས་དང་
དན་རིགས་རྣམས་གཡོན་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱོར་མའི་ནང་འཛོལ་པ་མ་ཟད། ཐོན་རིམ་བཞིན་ཆང་མས་བཞག་

གང་དང་ཐྱོད་མོ་དཀྱིལ་པ་ས་བཞགས་ལུ་ཐག་དྲོ་བར་འགྱུར། དེ་ལྟ་མི་མེས་ཉུང་མཐར་བག་
 ཐུག་མོར་པ་དོ་མེ་འབྱུང་དགོས་ཤིང་། རྩེ་མ་དེར་བཟང་འཕྲོ་ཤིན་པུ་བཞག་ནས་སྤྱད་ཀྱི་ཇ་ཁོག་ནང་
 དལ་ཐིགས་བརྒྱུ་མེ་ཐུག་དགོས། ཚང་མ་བག་ཐུག་བདུང་མེན་མཆོས་ས་མཆོན་དོན་དན་པ་བསགས་
 པའི་ཐེར་ས་དེའི་ནང་ཡོད་པ་རྣམས་སྤྱད་ཁོག་ནང་སྤྱར་བ་དང་མཆོན་དོན་བཟང་གས་ཡོད་པའི་ཐེར་ས་
 དེ་ཡང་སྤྱང་གི་གོང་ལའི་ཐོག་སྤྱུལ་དགོས།

སྤྱད་རྫོང་དངོས་གཞི་ནི། ས་ཤིག་པ་དང་ནང་མི་གཞན་གས་སྤྱེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱ་ཆེར་རམ། ཡང་
 ན་གྱི་མོག་དབྱུག་པ་འིང་པོའི་མགོར་བསྐྱམས་པའི་དབལ་འབར་ལ་མེ་སྐར་ནས་ཁང་མིག་ཆང་མའི་ནང་
 ཞིབ་བཤེར་གྱིས། མར་ཤོག་མེར་བའི་དཔོ་དྲག་པོ་སྤྱོག་བཞིན་དུ་གཏོན་བཞགས་རྣམས་སྤྱད་ཐབས་
 མེད་པ་ལྟ་བུའི་དྲག་འདྲེད་ལྟེད་པ་དང་། གཞན་གས་གཅིག་གིས་སྤྱད་ཁོག་ཁྲེར་ནས་ཤིར་ཐོན་པའི་རྩེ་ས་
 ལུ་མེ་ཆེར་གྱིས་འདྲེད་ཅིང་། ཁྲིམ་ཆེང་ཆེ་བ་ཆོས་སྤྱོད་པོད་མདའ་ཡང་རྒྱག་ཤོལ་ཡོད། ནང་མི་རྣམ་
 ལས་ཆོས་ལག་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པ་དྲག་པོ་དེབ་པ་དང་བཅས་སྤྱད་རྫོང་པ་ཤིར་ཐོན་ས་ཐག་ཤི་སྤྱོད་ས་
 པོར་གཞན་དགོས། སྤྱད་རྫོང་ས་ལྟ་འགྲོ་མཐར་རྣམས་ཀྱིས་གཟུབ་ནན་ལྟེད་དགོས་པ་ནི། བར་འགྲོ་
 སྐབས་རང་གིས་ལ་སྤྱར་བལྟས་སྤོག་སྤྱོད་མེད་པ་དང་། ཆུར་ཡོག་སྐབས་སྤྱད་གཡུགས་ས་དེར་ཤིར་མིག་
 པ་ལྟ་མི་རྩུང་། དེ་ནི་གཏོན་བཞགས་རྣམས་ཀྱིས་དུ་བསྐྱར་ཡོག་མི་ཡོང་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཟེ། སྤྱད་
 ཁོག་དེ་ལས་པ་ཞི་མདོ་ཁར་གཡུགས་ཏེ་མེ་ཆེར་ཡང་དེའི་ཐོག་དུ་སྤྱངས། དུས་མཚུངས་ཏེ་འདུལ་

དག་ཐུག་ནང་པ་མེ་དཀྱིལ་ས་དང་ཆེ་རྫོང་
 མཚུངས་པའི་བག་ཆའི་ནང་འབྱུག་རྩེ་ས་
 ཀྱི་མཆོན་དོན་འགྲེལ་བཤད།

ཆོང་།

སྤྱག་དྲི་ཆོབ་མཆོན།

ལྷོ།

རྒྱལ་པ་ཚུ་དོས་སྤྱར་ཞེས་སྤྱད་ཁོག་
 ཆེན་པོ་མཆོན།

ལྷ་ལྷ།

སྤྱོ་སྤྱ་ཐུང་པ་ལྟེ་གཉིས་ཀ་དང་པ་
 མཆོན།

ཆེ་དག་གཏོར་ཉིན་ཀྱི་གཟེས་སྤྱད་རམག་མི།

གོང་པ་ཡས་མས་ཀྱི་ཐུང་རྫོང་ས་ནས་ཀྱང་དེ་གར་མཉམ་འཛུགས་ཀྱིས་མེ་ཕུང་ཆེན་པོའི་མཐའ་སྐོར་
ནས་དབྱ་བཞགས་ལས་ནས་པར་རྒྱལ་བའི་མཆོན་ཕྱེད་དུ་སྐྱོར་གཞས་ཀྱང་རྒྱག་སྲིལ་ཡོད།

ཁྱིམ་དུ་ཡོད་པའི་ནང་མི་ཆོས་སྐོར་དུ་སྐྱོར་ཕུང་པོ་གཅིག་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་རྩམ་པ་ཐོབ་
གང་། ཚུ་ཆོས་སྐྱགས་བཅས་བྱ་སྐྱིག་བྱེད་དགོས། ཐུང་ཁོག་རྫོང་ས་མཁར་རྩམས་ཚུར་འཁོར་ནས་སྐོ་
འགས་དུ་སྐྱབས་མཆོམས་སྐོ་ཕྱེ་རྒྱགས་ཞེས་ཟེར་སྐྱབས་ནང་ཕྱོགས་ནས་ང་ཆོའི་སྐོ་ལ་སྐོ་བཤད་དགོས་
ཟེར་བར་ཕྱིར་ཡོད་རྩམས་ཀྱིས་སྐོ་ལ་བཤད་པ་གངས་དང་བཅས་ཏེ་གཏོང་སྲིལ་ཡོད། དེའི་གཞས་
ཆོག་ནི་སྐོ་ཕྱེ། སྐོ་ཕྱེ། ཡས་ཟེམ་མེར་པོའི་གམེར་ལ་བྱས་ཡོད། སྐོ་ཕྱེ། སྐོ་ཕྱེ། མས་ཟེམ་སྐོར་པོའི་
གཡུ་ལ་བྱས་ཡོད། སྐོ་ཕྱེ། སྐོ་ཕྱེ། རུ་བཞི་སྐྱག་པོའི་མཆོང་ལ་བྱས་ཡོད། སྐོ་ཕྱེ། སྐོ་ཕྱེ། མེ་ལོང་ཅན་
དན་དམར་པོས་བྱས་ཡོད། སྐོ་ཕྱེ། སྐོ་ཕྱེ། དབྱེ་ཤིང་དཀར་པོའི་དུང་ལ་བྱས་ཡོད། སྐོ་ཕྱེ། སྐོ་ཕྱེ། ཞེས་
གཏོང་བ་ཡིན། སྐབས་དེར་སྐོ་པོའི་ནང་གི་མི་ཆོས་ཆོར་ཕུང་ལ་མེ་ཐར། ཚུ་རྩམ་སོགས་བྱ་སྐྱིག་ལེགས་
པར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་སྐོ་ཕྱེ་མ་ཐག་ཕྱི་ཕྱོགས་ནས་པོ་གཞོན་ཆོས་གཅིག་ཆེས་གཉིས་མཐུད་སྐྱར་སྐྱབས་
ཀྱིས་མེ་ཕུང་ལ་འགོམས་ནས་ནང་དུ་མཆོང་ཡོང་བར་ནང་མི་ཆོས་གཡས་ནས་རྩམ་པ་དང་གཡོན་ནས་
རྒྱ་བཅས་ཕྱེལ་འཆུབ་ཆེན་པོས་བཤྲོ་སྲིལ་ཡོད། དེ་ནི་གཏོང་འདྲེ་ཁྱི་ནས་འབྲངས་ཡོང་ན་འགྲག་པའི་

ཆེ་དག་གཏོང་སྐབས་ཀྱི་གསལ་འཆར།

ཆེད་དུ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་ནང་མི་ཡོངས་རྫོགས་
བྲལ་ལ་འཁོད་པ་དང་། ཐོག་མར་དགྲ་རྒྱག་གི་
མཆོན་དོན་བཟང་བ་ཐོན་རྒྱགས་རྩམས་ལ་བུ་མོ་
ཆོས་བསྟོད་ཆོག་གི་གཞས་དང་བཅས་ལེགས་
ཆང་འདྲེན་པ་དང་། དེ་ཆེས་མཆོན་དོན་དན་པ་
ཐོན་རྒྱགས་པོ་མོར་ཆད་པ་ཆང་བསྐྱར་བ་མ་ཟད།
ཁོང་ཆོ་ལེ་རིས་གཞས་སུ་མ་རྩམ་ཐར། ཞབས་
ཤོ་གང་རུང་ཞིག་འབུལ་དགོས། གཡུ་སྐྱིད་རྒྱང་
མོ་སྐུ་གཞས་རང་སྐུ་འཕེར་བ་ཞིག་འབུལ་མ་
ཐུབ་ན། བྱ་དེའམ་པོང་བུའི་སྐྱོད་སོགས་རྒྱག་དུ་
བརྒྱག་ཐོག་སྐར་ཡང་ཆད་ཆད་བསྐྱར་སྲིལ་ཡོད།
དེ་དུང་ཁྱིས་ཆོང་ཕྱེད་འཛོལ་དགའ་བ་ལ་ལས་
ལན་ཆགས་རྒྱལ་བྱར་ཐོན་མཁན་དེར་རང་གི་

སྐལ་པར་སྐལ་རིལ་བསྐྱར་ནས་ཡར་འགྲོ་མར་འགྲོ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། གཟེ་མ་ར་མགོ་ཐོན་མཁན་གྱི་གདོང་ལ་བྱ་ནག་བྱགས་ཏེ་ཁ་ཙོང་གྲུག་སྒྲུངས་འབྲུབ་དུ་འཇུག་པ། ཙོང་ཐོན་མཁན་ལ་བསང་མེར་སྒྲུང་ནས་བཞགས་གྲལ་ལ་བསང་བདུགས་བྱེད་དུ་འཇུག་པ། ཤོག་བྱ་ཐོན་མཁན་ལ་ཙོག་ཅེའི་སྒྲུང་ནས་དབྱལ་ཇོར་འཇམ་ནས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱང་བྱེད་སྟོལ་ཡོད་པ་བཅས་མདོར་ན་ཞུགས་གྲལ་ཡོངས་རྫོགས་བཞད་གད་དང་སྒྲུ་གཞས་ཀྱི་སྒྲུས་གང་བཞེན་པར་ནམ་བྱེད་ཙམ་གྱི་བར་དགའ་ཅིང་གྱི་དཔལ་ལ་རྩལ་བ་ཡིན་ནོ།

ག གནམ་གང་།

གནམ་གང་ནི་ལོ་རྒྱུང་པའི་ཉིན་མཐའ་མ་དང་། ལོ་གསར་པའི་སྐུ་རིངས་སུ་བྱ་ཡིན་པས་ཉིན་འདིའི་བྱེད་སྟོ་ཡང་། ལོ་གསར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དངོས་སུ་སྒྲིག་གཤམ་གང་རྒྱས་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིག་གཤམ་བྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་ཤོད་མིའི་འཆོ་ཐབས་གཙོ་པོ་ཞིང་ལས་དང་འབྲོག་ལས་གནིས་ཀྱི་འབྲས་བྱུང་ཉིང་བཅུད་མཆོད་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ལ་བྱལ་ཏེ། ལོ་གསར་པའི་ནང་ལོ་ལྷགས་ལེགས་ཤིང་ནད་ཟུག་འབྲུག་ཙོང་མི་ཡོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མཆོད་གྱི་ཡོད།

༡ གཞུང་འབྲེལ་མཇོད་སྟོ

གནམ་གང་གི་ཉིན་མོར། ཅེའི་སྐུ་བཅར་ནང་མ་རྣམས་དང་ཅེ་ཤོད་གཞུང་ཞབས་སྟོ་ཟན་གང་ཡོད་ཆང་མར་ལོ་གསར་གྱི་ཤིང་འབྲས་དང་། དཀར་སྟོ་བཅས་སྟེར་ཡིག་གཞི་བཟུང་གཞུང་གིས་གནང་གི་ཡོད།

༢ དམངས་ཁྱོད་གྱི་བྱེད་སྟོ

དམངས་ཁྱོད་དུ་གནམ་གང་ཉིན་མོར། ཁང་པའི་ཕྱི་ནང་གང་སར་གད་ཕྱིས་ལེགས་པར་བྱས་ཤེས། ཡོ་སྤེ་མར་དང་། སྟེར་ཁ། ལྷག་མགོ་ ལོ་སྤྱད་ ཆང་ཕུད་ ཡོ་མ་འབྲས་སིལ། ཇཱ། མར། ཇཱ། ཞལ་ཟས་བཅས་མཆོད་གཤམ་མདུན་དུ་ངེས་པར་སྒྲིག་གཤམ་བྱ་དགོས་པའི་ཐོག་བྱད་དང་། ཤིང་འབྲས། ཤེལ་ཀར་དང་། བྱེ་རིལ། བྱ་རམ་སོགས་ཟས་སྟེའི་བྱེད་ལེགས་གྲས་གང་འཇོགས་སྒྲིག་གཤམ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། མཆོད་གཤམ་དང་། སྐུ་ཐང་ལ་སྟུན་ཤལ་གསར་ལ་སྟུན་པ། ཐབ་ཆང་གི་ཅིགས་

དཔལ་ལེན།

འཁར་ལོ།

བྱས་པ།

པུ།

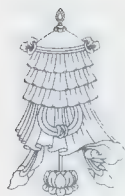
सत्यमेव जयते

དང་དཀར་པལ་ལྟེན་པ་

ལམ་ལ་མཁོ་བ་ལྟོས།

ကျွန်ုပ်တို့၏

བྱེད་པ་ལུ་གྲོ་མྱེ་འི་དཀར་མེག་གི་ཡལ་མེ་དང་། བཟ་མེམ་རྒྱལ་བ་ལྟར་མོག་པ་གིས་རྩམ་པར་བརྒྱན་པ་
 རྩ་བཅད་དང་། རྩ་བཅ་མོག་པ་མྱོད་རྩམས་ལ་ཁ་བཅག་པས་དཀྱི་བ་། བཟར་མེམ་པར་དང་མྱོད་མེལ་ལྟར་
 མོག་པ་གི་བྱམ་པུ་གསར་དུ་བཞེ་བ་། རྩལ་མྱོའི་མདུན་ནས་དཀར་མེག་པ་མེན་ནེ། མྱོའི་གསལ་མཆོམས་
 བཞིས་ལུ་ཁྲི་རྩལ་འཁྲི་པར་དང་། དཀར་མེག་གི་དྲུའི་པུ་བཟུམ་པར་བལྟར་བྱར་དང་། རྩལ་པར་བཟུ་
 མེམ་རྒྱལ་བ་བརྒྱན་དཀྱི་མྱོལ་ཡོད། དེ་བཞིན་མིན་དཀྱིར་བྱུང་མེད་རྩམས་གིས་མགོ་མྱུ་ལེས་པར་བཟུ་བ་
 ཡིན་ཞིད། རྩལ་པ་རྩམས་དག་གྲག་གི་མིན་མགོ་མྱུ་ལུ་བསལ་ཆེ།

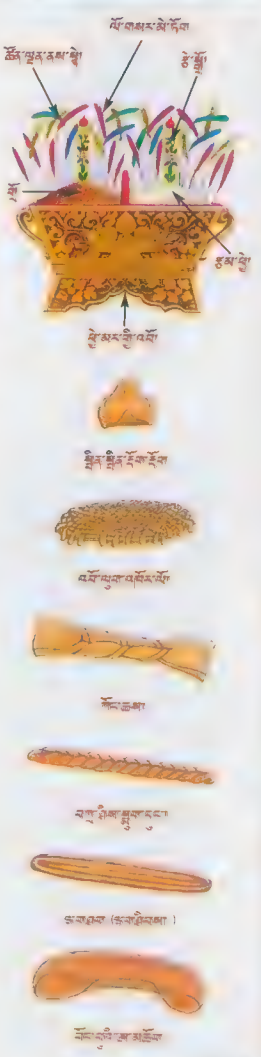
ལོ་གསར་སྐབས་སྒྲིག་གཞིམ་ཁྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་པོའི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་མོས་ནི་ལྷ་མར་
 དང་། སྤེར་ཁ། ལྷག་མགོ། ལོ་ཐུང་བཅས་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་མར་ནི་གནད་སྤེལ་མོ་འདྲམ་རྒྱུས་ལོ་
 གསར་དང་། དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་ཁག་ལ་གྲོ་དང་ནས་ཀྱི་སྟེ་མའི་རྒྱུ་མོ་འབྲེལ་སོལ་ཡོད་པ་དེ།
 རིམ་བཞིན་འབྲེལ་རྒྱས་སྤྱད་དེ། གནད་འཛིན་ཁག་རྩ་འཁོ་ (གི་ལོ་བཅུ་བཞི་ལོ་དང་། གཞིས་སོ་རིམ་ལ་
 གཞིག་གོ་དང་། ཡ་གཞིག་ཅུ་མ་པས་བཀང་སྟེ། ལྷོ་སྤྱང་ལྷོ་དོག་དང་། ཅུ་སྤྱི་སྤྱང་མར་དོག་
 གསུམ་མམ་སྤྱ་འཛོག་ཅིང་། དེ་གཞིས་མི་འེ་རེས་བཞེགས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་པའི་སྟོལ་ནས་ཀྱིས་རྩ་
 ཐབས་བཏེ་བྱུང་དང་། མཛེས་ཆོས་ཀྱི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཕོ་ཉིས་སྟེལ་བཅོས་དོག་ཏེ་
 རྒྱང་དམངས་དམུའི་ལྷོ་མར་ཀྱི་རྩམ་པ་དེ་ཆགས་པར་སེམས།

དཔྱའི་ཕྱི་མར་གྱི་གཞི་ཅའི་ལྷ་བ་ཆ་དང་སྤྱི་གཞུང་ལ་ནི། བཟ་ཤིས་དགལ་བརྒྱད་དང་། བཟ་ཤིས་
 རས་བརྒྱད། ཉེ་ལྷ་བ་ཆ་དུན། སེང་གེ་གཉིས་ཀྱིས་རྩོད་གཞིང་བཞེགས་པ། རི་མོ་འབྱས་པར་ཉེར་བྱ་
 མེ་འབར་དང་། ཉེར་བྱ་དགལ་འབྱེལ་སོགས་དྲེན་འབྲེལ་ཆོན་རིས་ཀྱིས་རྩས་པར་བརྒྱན་པའི་འཕོ་ཉིས་
 སྤེལ་གྱི་གཡལ་དོས་ལྷ་ཕྱོ་ཡོས་མཁ་གྱོ་ལྷ་ཁྱོ་དང་ས་སྤྱ་གྲགས་པའི་སྤོང་དུ། ཆུ་རྒྱ་གསུམ་མཁ་ལྷ་
 དང་། གཡོན་དོས་ལྷ་མར་དང་ཅལ་པ། ཀ་ར་སོགས་མཉམ་བཤེས་ཀྱིས་བཟོས་པའི་ཅལ་སྤེ་ལྷ་ར་
 ཁྱོ་དང་ས་སྤྱ་གྲགས་པའི་ཐོག་ མར་གྱིས་ཡལ་སེ་གསུམ་མཁ་ལྷ་སྤྱོན་དགོས་པ་དང་། ལྷོ་ཡོས་དང་།
 ཅལ་སྤེ་གཉིས་ཀའི་དུས་སྤ་ མཐུན་པ་སྤྱན་བཞི་དང་ཆེ་རི་དུ་ག་སྤོར་སོགས་མར་ཆོན་ཅན་གྱི་ཅན་སྤོ་
 བརྒྱགས་པའི་མཐའ་སྤོར་དུ། ཆོན་སྤྱན་ནས་སྤེ་དང་ལོ་གསར་མེ་རོག་གིས་ལོགས་པར་བརྒྱན་དགོས་
 ཕྱི་མར་གསར་བཞེངས་ལུང་སྤེལ་པ། ཕྱི་མར་འདྲེགས་པ་པོའི་ལག་གཡལས་པའི་ཕྱོགས་སྤ་གོ་དང་།
 ལག་གཡོན་མའི་ཕྱོགས་སྤ་ཅལ་སྤེ་སྤྱགས་དགོས་པ་མ་ཟད། སྤོན་ལ་གྱོ་དང་། དེ་རིས་ཅལ་སྤེ་སྤྱགས་
 དགོས་ཞེས་གྲན་རབས་ཆོའི་ཞལ་ལས་ཐོས།

ལྷོ་ཁ་ལོ། གནའ་པོའི་པོ་མི་རྒྱལ་ས་ཤི། ལྷོ་ཁ་ལོ་གཡ་ཚེའི་སྐབས་སུ། བ་ལོགས་ལས་འགས་རྒྱལ་ས་

སོ་སོས་མ་འདྲེས་པར་སྤྲུགས་གཅིག་དུ་སྦྲངས་ནས་དེ་ལས་རང་རང་གང་འདོད་སྦྲངས་ཏེ་སྦྱང་པའི་ཚུལ་
 དེ་ནི་དེ་རིམ་ལས་ད་ལྟའི་སྦྲང་ཁའི་རྣམ་པར་གྲུབ་པར་སྦྲུལ་ཞིང་། སྦྲང་ཁ་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་ལ་བསམས་
 ནང་ང་། ཟས་རིགས་སྤྲུགས་པའི་སྦྲང་མའི་ཁ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པ་དེས་གནད་འགག་འདི་སྤྲུགས་ཙམ་
 ལོ་བར་རུས། སྦྲང་ཁའི་ལྷ་བ་ཆ་དང་སྦྲིག་སྦྲངས་ནི། གཙོ་བོ་ལ་མཆོག་ཅེས་པའི་དབྱིབས་རིང་ལ་ཁོག་པ་
 སྦྲང་བ། དཀྱིལ་ངོས་ལྷ་ཞིང་། མགོ་མཇུག་གཉིས་སྦྲུལ་པའི་ཁ་ཟས་གྲངས་བརྒྱད་དང་། བཅུ་བཅུ་གཉིས་
 སོགས་མང་ཉུང་གང་པོས་སྦྲང་ཁ་སྦྲིག་ལུལ་གྱི་ས་ཆའི་གོ་ལུལ་ཅེ་ཆུང་གཞི་བཟུང་། ཞིང་ཆད་ཉིལ་སྦྲིག་
 དང་། བཞི་སྦྲིག་དུག་སྦྲིག་བརྒྱུག་སོགས་བྱས་དེ། བརྒྱ་པོར་བཞི་གས་པའི་ཐོག་ཉ་ཉག་ཅེས་པའི་ཁ་
 ཟས་གཉིས། དེའི་ཐོག་དུ་བཀྲ་ཤིས་དམག་དུང་ཞེས་པའི་ཁ་ཟས་གྲངས་གཉིས་སྦྲིག་དགོས་པ་དང་།
 དེའི་ཐོག་དུ་ཀོང་ཆས་ཞེས་པའི་ཁ་ཟས་གཉིས། དེའི་ཐོག་སྦོ་ལུགས་འཁོར་ལོ་གྲངས་ ༡ དེའི་ཐོག་དུ་
 མིན་མིན་དོག་དོག་ཅེས་པའི་ཁ་ཟས་གྲངས་གཅིག་བཅས་བཟོ་དབྱིབས་མི་གཅིག་པའི་ཁ་ཟས་ཁག་
 དུག་ལས་ལྷ་བ་པ་ཡིན། ཡར་སྦྲང་རྩལ་ཞེས། མར་དང་ལྷར་བ། ར། རྩ། ཤིང་འབྲས་སོགས་སྦྲང་ཁའི་ངོས་
 ལུ་སྦྲང་པ་གང་ཡོད་མར་ཁོས་འཆས་པ་རེ་འཛོག་པ་མ་ཟད། སྦྲང་ཁའི་མདུན་དུ་སྦྲང་མའི་ནང་དུ་འདྲེ་
 བཞིན་སྦྲིག་དགོས་པ་ཡིན།

སོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དེ་སྦྱོང་།

སྦྲང་ཁ་སྦྲིག་སྦྲུབས་ཁ་ཟས་གྱི་ཁོག་པ་སྦྲང་པའི་སྤྲུགས་དེ་སྦྲང་དུ་བསྦྲུན་ནས་འཛོག་པ་དང་། ཁ་
 ལྷ་བ་དུ་འཛོག་པ་བཅས་སྦོལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྦྲང་པ་སོ་སོའི་སྦྲང་ཁར་ཁ་ཟས་གྱི་ཁོག་པའི་
 སྤྲུགས་དེ། བྱེན་དུ་བསྦྲུན་ནས་འཛོག་པ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་སྦྲང་ཁ་རྣམས་ཁོག་པ་སྦྲང་པའི་སྤྲུགས་དེ་ཁ་
 ལྷ་བ་དུ་འཛོག་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཀླན་རབས་གྱི་དག་ལས་ཐོས་ཀྱང་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཁྱངས་
 ལྷན་མ་རྟེན་ཀྱང་། དེའི་ཐད་བསམས་གཞིགས་བྱས་ན། སྦྲང་གི་སྦྲང་ཁའི་ཁ་ཟས་གྱི་སྦྲང་པའི་ནང་དང་།
 རོགས་རྣམས་ལ། ཀར་དང་། ལྷར་སྦྲུལ། བྱེ་རིལ། ཤིང་འབྲས་སོགས་འཛོག་སྦོལ་ཡོད་སྦྲུབས། ཁ་ཟས་གྱི་
 ཁོག་པ་སྦྲང་པའི་སྤྲུགས་དེ་བྱེན་ལ་བསྦྲུན་པ་ནི། དེ་ལྷར་འཛོག་སྦྲུབས་སྦྲུབས་བདེ་བའི་དགོས་མཁོ་ཙམ་
 དང་། གཞུང་གི་སྦྲང་ཁ་ནི་བརྒྱུད་ཆགས་པ་ཞིག་ལས། དེའི་སྦྲང་དུ་བྱེ་རིལ་དང་། ལྷར་སྦྲུལ་སོགས་
 མང་པོ་འཛོག་སྦོལ་མེད་སྦྲུབས། ཁོག་སྦྲང་གི་སྤྲུགས་དེ་བྱེན་ལ་བསྦྲུན་ན། སྦྲང་པར་ལུས་པ་རྟེན་འབྲེལ་
 དང་མི་མཐུན་པའི་གནད་གྱིས་སྦོལ་མི་འདྲ་བ་དེ་བྱུང་བར་ངེས། །

དེ་བཞིན་ལུག་མགོ་དངོས་མས། སྤྲུགས་གྱི་ལུག་མགོར་མར་ཆོན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་དང་། ལོ་
 ལུང་ཅེས་ཁོག་མ་ཆུང་དུ་འི་ནང་ལྷང་པ་ལྷང་མིང་མིང་དུ་སྦྲུལ་པ་ཞིག་སྦྲང་ཁའི་མཉམས་དུ་འེམ་པར་སྦྲིག་
 གཤིས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཁོང་གསལ་ལུག་མགོའི་ཁ་སྦྲང་པར་མར་བཞག་པར་མར་རམ། མར་ཐན་གྱིས་

འགོངས་དགོས་པ་ནི་ཆན་རབས་ཆོས་གནད་འགག་ཆེན་པོར་བརྟེན་པ་མ་ཟད། འགའ་ཞིག་གིས་ལུག་མགོའི་ཁའི་ནང་དུ་ཕྱ་བ་བྱུང་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་ནང་དུ་མར་ཆོན་ལྷང་ཁྱ་ཅན་འཛོལ་སྒྲིལ་ཡོད།

གོང་གསལ་ལྟེ་མར་གྱི་ཙམ་ལྟེ་དང་། ལྟེ་ནས་སྡེ་བཅས་དང་། སྡེ་ར་ཁའི་ཁ་ཟས་ཁག་ ལོ་ལྟར་བཅས་ནི་ཞིང་ལས་ནས་ཐོན་པའི་ཐོན་ཁྲིམ་ལྟེ་དང་། ལྟེ་མར་གྱི་མར་དང་། ཆེ་སྡེའི་མར་རྒྱན་ ལུག་མགོ་དང་། སྡེ་ར་ཁྲིམ་གྱི་ཤ་མར་བྱུང་སོགས་ནི་འབྲོག་ལས་ནས་ཐོན་པའི་ཐོན་ཁྲིམ་པས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དངོས་ཁྲིམ་དེ་ཆོད་ཐོག་ནས་བོད་མི་ཆོས། ཞིང་འབྲོག་ལས་རིགས་ལས་བྱུང་པའི་འབྲས་བྱའི་ལྟར་རྣམས་མཆོད་ལུལ་གོང་མར་བུལ་ཏེ། ལོ་གསར་པའི་ནང་ལོ་ལྟེ་གསལ་ལེགས་པོ་ཡོད་པའི་སྡོན་འདུན་ལྟེ་དཔ་མཆོན་གྱི་ཡོད།

ལྟེ་ལྟེ་གསལ་བཤད་ན། འབྲུ་རིགས་གྲོའི་མིང་གི་སྐྱ་གདངས་གྱི་ཆ་ནས་ཁ་ཤོ་བའི་མཆོན་དོན་དུ་བརྟེན་བས། ལྟེ་མར་གྱི་འཕོའི་ནང་གྲོ་སྐྱ་གསལ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ལོ་གསར་ཆོས་གཅིག་ལ་གྲོ་སྐྱ་གསལ་བར་འཁྱུང་བའི་སྒྲིལ་ཡོད་པ་དང་། ལྟེ་མར་གྱི་ཙམ་པ་ནི། རང་ཅག་ཆོར་མགོ་ནག་ཙམ་ཟན་ཞེས་འབོད་པ་ལྟར་བོད་གྱི་བྱ་ན་མོང་པ་ཡིན་པའི་ཟས་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་དུ་ཁ་མདོག་དཀར་ལ་བཅུད་ཆེ་ཞིང་། རི་མགོར་བསངས་གསོལ་ལྟེ་ད་སྐབས་སོགས་ལ་གྱི་བསྐྱོ་ཡི་སྐྱ་དང་བཅས་ཏེ། དགུང་ལ་གཏོར་སྒྲིལ་ཡོད་པ་ནས་བོད་མི་ཆོས་ལྟེ་ལ་མཆོད་ལྟེ་གྱི་ཟས་མཆོག་ཅིག་དུ་བརྟེན་པ་ཤེས། ལོ་ལྟར་ནི། དཔེ་རིས་ནང་གསལ་ལྟར་ལྟེ་དཔ་ཡིན་པས། ལོ་དོག་གི་ལྟེ་དཔ་མཆོད་ལུལ་དམར་པར་འབྲུལ་བ་དང་། ལུག་མགོ་ནི། བོད་མིའི་ཁ་རྒྱན་དུ་གཞུང་དཀར་ལུག་ ཅེས་གཞུང་རྟེན་ལྟེ་དུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་འདི་ནི་དུ་སྐྱ་གསལ་གྲོ་དཔ་ཡིན་ལྟེ་དཔ་མ་ཟད། བོད་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་དར་གོང་། དམར་མཆོད་འབྲུལ་སྒྲིལ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་སྲིད་པ་ཡིན། བོན་ཀྱང་དེད་སྐབས། བོད་མི་སངས་པོས་སྐགས་དང་། དཀར་ཡོལ་གྱི་ལུག་མགོ་ལས། ལུག་མགོ་དངོས་སྐྱ་གསལ་གྲོ་སྐྱ་མི་ལྟེ་དཔ་འདི་ལེགས་པོར་མཐོང་བས། ཆང་མས་སྐྱ་གསལ་ལེན་དུ་བསྐྱར་འོས། གཞན་ཡང་སྡེ་ར་ཁའི་ཁ་ཟས་གྱི་མིང་དང་། གཟུགས་དཔྲེབ་སྐུ་འདྲ་བ་ཁག་ཀྱང་སྡོན་དམར་མཆོད་འབྲུལ་སྒྲིལ་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་སྡེ་བོད་བུའི་ཨ་མཆོག་གི་ཀླད་ལག་དང་འབོ་ལུག་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཞག་ཉ་ཤེས་གྱི་ཅིང་པ་མ། སྡོན་དོག་གིས་སྡོང་མཆོད་པ་སོགས་ལས་ཤེས་སོ། །

ལྟེ་མར་གྱི་ཙམ་པ་

ལྟེ་མར་གྱི་ཙམ་པ་

ཆང་བུད།

གཉིས་པ། ལོ་གསར་དངོས་གཞི།

བོད་རྒྱ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་ནས་ལོ་གསར་དངོས་གཞི་འགོ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལོ་གསར་དངོས་གཞིའི་
 དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་ཐང་། ཡུལ་ཡུང་སོ་སོའི་གནས་བབ་མཐུན་ཤིང་། ཁྱིམ་འཁོས་བཟང་ངན་ལ་
 གཞིགས་པའི་ཉིན་གྲངས་མང་ཉུང་དང་། ལྷན་གཉེས་སྒྲོ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་ནའང་། ཆང་མས་ཉུང་མཐར་
 ཚེས་ ༡ ནས་ ༢ བར་ཉིན་གསུམ་རིང་ལོ་གསར་གཏོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོས་གཅིག་ཉིན་སྐྱེ་མ་ལོ་
 གསར་དང་། ཆོས་གཉིས་ཉིན་གྲུལ་པོ་ལོ་གསར་། ཆོས་གསུམ་ཉིན་ཆོས་རྒྱུང་ལོ་གསར་ཞེས་གྲགས།
 སྤྱིར་བཏང་ཡུལ་གྱི་མང་ཆེ་བར་ཚེས་ ༡༥ བར་ལོ་གསར་གྱི་རྩམ་པ་མཐུག་མ་སྤྱིལ་བར་གནས་ཀྱི་ཡོད་
 ཅིང་། གཞུང་འབྲེལ་ལོ་གསར་གྱི་མཛད་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་གསུམ་ཉིན་གྲོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་།
 མང་ཆོགས་གྱི་ནང་དུ་འང་ལོ་གསར་མཐུག་སྤྱིལ་བ་དང་། ཞིང་སྤོ་འདྲེབས་གྱི་འགོ་གསར་དུ་རྒྱུགས་པའི་
 ཉིན་འབྲེལ་ལྟ་བུར། ཆོས་གསུམ་ཉིན་དེ་ཉིན་ཉིན་འབྲེལ་གཟུང་བ་ལྷན་དང་བཅས། ཏུ་བོང་ལ་སྤྱོ་བྱུག་དང་། ཞིང་
 སྤྱོད་སྤྱོ་བ་ཡིན་པས། གཞུང་འབྲེལ་དང་དམངས་ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་ལོ་གསར་དངོས་གཞི་ཆོས་གསུམ་
 ནས་མཐུག་སྤྱིལ་བར་དོས་འཛིན་བྱུང་། ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཅན་བར་ལོ་གསར་གྱི་རྩམ་པ་མ་ཡལ་བར་ཡོད་
 དོན་ནི། མང་ཆོགས་རྣམས་སོས་དལ་བག་ལེབས་ཆེ་བས་ཡིན།

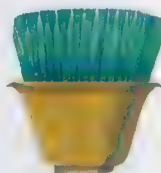
༡ ལོ་གསར་ཆོས་གཅིག (སྤྱི་མ་ལོ་གསར་)

༡ གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྤྱི།

བོད་རྒྱ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་སྤྱི་མ་ལོ་གསར་ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན། དེ་
 ཉིན་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྤྱིའི་རྩམ་གྲངས་དང་། གཞུང་ཐབས་
 རྣམས་གྱི་ན་བཟའ་བཞེས་སྤངས་སོགས་མང་ཅན་ཡོད་ཀྱང་ཞིབ་
 ཆ་བཞེད་ན་ཡིག་ཆོགས་མང་བས། འདྲིར་གལ་ཆེ་ཁག་གནད་
 བསྐུམ་ཅན་དུ་བཞེད་ན། ལྟ་བུའི་སྤྱུ་གཞི་ ༣ ཅན་ལ་འགོང་ས་
 གསུམས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱུ་གཞི་ལ་ལྟ་ས་ནས་བཀའ་
 སྤྱོད་བྱེད་དང་། གཡོན་དོས་ནས་སྤྱོ་བཅར་སྤྱི་བྱེད་མཁན་པོས་སྤྱོད་
 འདྲིན་ཞུས་ཉི་ལོ་བྱང་པོ་དལ་འདྲེལ་བྱེད་ཉི་ལོ་བཞུགས་ཁྱི་ཞལ་ཤར་

ལུག་མགོ

མོ་བུད།

འཛིན་ས་ཀླུ་བཅའ་མཁོན་ཆེན་པོ་དགུ་
བཞུགས་ཆོས་རྒྱལ་འཕམ་རྒྱུ་
གནོད་འབྲུལ་འཁྱིལ་པ་

སྲོགས་ཕྱ་གཟིགས་པའི་སྤྱི་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་པ་དང་། གདན་ས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་
དང་། རྒྱུ་པ་དཔོན་ རྒྱ་ལྷུ་ལ། ལས་སྡེ། དྲུང་རིགས་སེར་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་པའི་ཕྱག་འཆལ་
དང་བཅས་གཞུང་ཞབས་རིམ་བཞི་ཡན་ནས་ཡོད་ས་མཆོག་དང་སྤྱི་དུ་ཆབ་ (གལ་ཏེ་ཡོད་ན) རྣམ་
གཉིས་ལ་མཆལ་དར་རེ་འབྲུལ་དགོས་པ་དང་། དེ་རྗེས་སྤྱི་བཅར་འདུས་ཆོགས་ནས་རྩ་རྩལ་གཟབ་
འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་ལྷ་མོའི་སྤྱན་འདྲེན་དང་། གདོར་འབྲུལ་རྣམས་ཆོག་པའི་གཞུང་ལྷན་གཟབ་རྒྱས་གནང་
གི་ཡོད། དེ་རྗེས་ཆོས་ཆེན་སྤྱི་དུ་ཞིའི་སྤྱན་ཆོགས་ཀྱི་གསེར་ཁྱི་ཆེ་མོར་ཡེ་ཞབས་སོར་འཁོད་རྗེས། སྤྱི་
ཆབ་དང་བཀའ་བསྐྱོན། གུང་། རྩ་གསལ་གཞུང་ཞབས་ཡོངས་རྣམས་རང་རང་གོ་བབ་གྱི་མཆལ་དར་
ཕུལ་ནས་གདན་ཐོབ་གཞི་བཟུང་བཞུགས་བྲལ་དུ་འཁོད་བསྐྱུ་། གདན་སའི་མཁན་པོས་གཞུང་ཆེན་བསྐོ་
སྡེད་དང་། འཕེལ་གདམས་གནང་། དེ་ནས་གར་ལ་རྣམས་རྣམས་ཉམས་འགྱུར་ལྷན་པའི་གར་དང་པོ་དང་
གཉིས་པ་ཕུལ་བྱུབ་རྗེས་སྤྱི་དུ་ཞིའི་སྤྱན་བསུས་པའི་འཆས་རོལ་ཞེས་པའི་རོལ་དབྲུངས་ཤིག་བཏང་བ་
དང་། སྤྱི་ཡིག་གཞི་བཟུང་སྤྱན་ཆེན་དཀར་སྐོ་དང་། ཤིང་འབྲས། ལོངས་སྤྱོད་སྤེར་མ་ཞེས་པའི་ནང་པག་
ལུག་ཆག་གསུམ་གྱི་ཤ་བཞི་ལིང་ཐོག་ རྩ་ཁྲོལ་སྐྱོ་མཆོན་རྒྱ་སྤྱོད་། ལ་ཕུག་ རྫོང་བཅོས་ས་སོགས་
དང་། གསོལ་པོར་ནང་། ལྷ་མ་ཕྱར་དང་། མང་། མང་ཆ་སོགས་མཉམ་བསྐྱེས་ཀྱི་གསོལ་པ་བསྐྱིག་གཤོམ་
གནང་གི་ཡོད་པ་དེ། མོང་གསལ་འཇམ་རོལ་མ་རྩོགས་བར་དབྱེས་རྒྱར་རོལ་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་གར་
གསུམ་པ་འབྲུལ་རྗེས། བསྐོ་སྡེད་བས་བཀའ་ཤིས་ཆོག་བཟང་གསུང་སྡེ་མཛད་སྤྱོད་པ།

༢། དམངས་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱེད་ལྷོ།

ཅེས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱིམ་མི་གང་ཅུང་ཞིག་མེད་པ་སྐར་ཆེན་གར་ཙམ་ནས་ལངས་ཏེ། གཟམ་མཆོར་གང་ལེགས་དང་བཅས་ཐོག་མར་ཆུའི་ཁར་བསང་གཏོང་བ་དང་ཁ་བདག་ས་འདྲགས་པ། སྤེལ་མར་ཆང་ཕྱད་ཕྱད་སྤྱར་བཅས་བྱས་ཟིན་ཆེས་ཆུ་ཕྱད་ལེན་ཞིང་། ཆུ་ཕྱད་དེ་ཉིད་ཁྱིམ་ཏུ་འབྱེར་ཆེས་ཐོག་མར་དགོན་མཆོག་ལ་ཡོན་ཆབ་འབྲུམ་བ་དང་། དེ་འབྲོས་ནས་ས་ཁྱིམ་གྱི་ཆུ་མོས་ནང་སྒྲུབས་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཡུལ་ལུང་ལ་ལར་ཉེ་འཁོར་ནས་ས་ཕྱད་དང་ཤིང་ཕྱད་སྒྲངས་ནས་ཐབ་གྱི་འགྲུམ་ཏུ་འཛོག་སྤྱོད་ཡོད། དེ་ཆེས་ནང་གི་གཞན་ནས་སལ་པ་ནས་ནས་ཆུ་ན་ལས་སྤྱར་བར་ལངས་ཏེ། གཟམ་སྤྱོད་གང་གཟམ་སྤྱོད་ཟིན་པ་ཐག་སྤོན་རྒྱུད་ནས་ཀྱུ་གྱི་ཡོད་པའི་ཆང་སྤོལ་དང་ཟས་ལྟ་བུ་ནས་སྤེལ་པ་ཙམ་མཆོང་ཆེས་གདུན་པ་

[illegible]

གྲི་དང་པོར་པན་རྩྭ་ “བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་” ཞེས་བཞེད་རེས་ཤྱད། ཉེ་འཁོར་དུ་དགོན་རྒྱེ་ཡོད་ན།
 རང་མི་ཆ་ཆར་མཆོད་མཇུག་དུ་འགྲོ་ཞིང། མཆོད་མཇུག་ལེགས་པར་ཟིན་རྗེས་ཀྱིས་མི་རྒན་གཞིན་གྱི་
 གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་བཀྲ་ཤིས་རྩྭ་མེའི་བཞུགས་གཤམ་དུ་འཁོད་ནས་བོ་སྲི་ཕྱི་མར་དང། བོ་མ་
 འབྲས་བུམིལ། ཆང་ཕུད་སོགས་རིམ་བར་མཆོད་གྱི་ཡོད་པ་དང། དེ་ནས་ཕྱོ་ཐྱག་དང། ཆང་སྟོལ། ཇ་
 ལུབ་མ། དཀར་སྟོ་སོགས་རོ་བཅུད་ལྷན་བའི་ཟས་ལ་རོལ་ཞིང། བྱོང་པ་ཀྱིས་མཆོས་རྣམས་པན་རྩྭ་

ལོ་གསར་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་སྒྲུང་བཀའ་
 རྒྱུན་སོགས་ཀྱིས་དེས་བར་བཞེས་དགོས་
 བའི་ན་གཟུང་གྱི་ལུ་ཆས།

ཕྱི་མར་རྒྱག་རེས་ཤྱད། དེ་ཡང་ཀྱིས་ཆང་རེ་ནས་ཕྱི་མར་རྒྱག་མཁན་གཉིས་
 སམ་གཅིག་གི་ལག་དུ་བྲོ་སོ་ཕྱི་མར་དང་ཆང་རྒྱུན་འཁྱར་ནས། ཀྱིས་ཆང་
 རེའི་རྩྭ་འབྲས་དུ་སྟེའས་པ་དང། ཁ་ནས་ཐོག་མར་ “བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་”
 ཕྱན་ལུས་ཆོགས། ཞེས་བཞེད་པ་དང། ཀྱིས་བདག་གིས་ “ཆོགས་
 ཆོགས། ཞེས་བཞེད་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་དང། ཡང་ཕྱི་མར་རྒྱག་མཁན་གྱིས་
 “ཨ་མ་བག་ཕྱོ་སྟུ་ཁམས་བཟང་” ཞེས་བཞེད་པར་ཀྱིས་བདག་གིས་
 “བཟང་བཟང་” ཞེས་བཞེད། དེ་ནས་ཡང་བསྐྱར་ཕྱི་མར་རྒྱག་མཁན་གྱིས་
 “གཏན་དུ་བདེ་པ་ཐོབ་པར་གོག་” ཅེས་བཞེད་པར་ཀྱིས་བདག་གིས་ “གོག་
 གོག་” ཅེས་བཞེད་འཕུལ་ཕྱི་མར་རྒྱག་མཁན་ཀྱིས་ནང་དུ་ཡོང་ནས་ནང་མི་
 ཆང་མར་ཕྱི་མར་ཆང་ཕུད་འདེགས་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཆོས་གཅིག་ཉིན་གྱི་
 རྒྱ་ཁྱོ་ཀྱིས་ཆང་སོ་སོའི་རྩྭ་འབྲས་དུ་འབྲས་དཀར་ཞེས་བཀྲ་ཤིས་བའི་
 བཟང་པ་གནང་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཤོལ་ཡོད་པ་དེས་སྤྱད་གཟེངས་མཐོན་
 བོས་བཀྲ་ཤིས་བའི་བཟང་པ་བཞེད་གྱི་ཡོད་པ་དང། དེར་ཡུལ་མི་ཆོས་ཇ་
 ཆང་དང། ཟས་རིགས་གྱི་གནང་སྤྱིན་ཡིད་ཆོས་བ་སྟོད་གྱི་ཡོད།

ཆོས་གཅིག་ཉིན་ཕྱི་མར་རྒྱག་མཁན་ཕུད་དེ་མིན་ནང་མི་ཆང་མ་རང་ཀྱིས་
 དུ་ཟས་རིགས་སྟོ་ཆོགས་ཡོངས་སྟོ་སྟོད་ཞོར་དགའ་དགའ་སྟིད་སྟིད་ལུས་དེ་
 སྟོད་པ་ལས་ཀྱིས་ཆང་གཞན་གྱི་ནང་དུ་པར་འགྲོ་བའམ། ཀྱིས་ཆང་གཞན་
 གྱི་མི་ཚུར་མགོན་འཁོད་ཤྱད་ཤོལ་མེད་བམ། ཆོས་གཅིག་ཉི་ནང་མི་ཁོ་ན་
 མཉམ་རོལ་གྱི་ལོ་གསར་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན།

ཁ། ཆོས་གཉིས། (རྒྱལ་པོ་ལོ་གསལ།)

གཞུང་གི་དཔོན་ཆས་རྒྱལ་པོས་རིན་
ཆོས་རྒྱན་ཀླ

༡། གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྤྱོད།

ཆོས་གཉིས་ཉིན་བཀའ་སྤྱོད་མན་ནས་དྲུང་དྲུག་ལ་ཡན་ཆ་ཆང་ན་བཟའ་རྒྱ་ལུ་ཆས་ (སྤྱིར་ན། བཀའ་སྤྱོད་
ནས་མན་ན་བཟའ་རྒྱ་ལུ་ཆས་བཞེས་པ་ལོ་འཁོར་མོའི་ནང་ཉིན་འདི་ལོ་ན་ཡིན།) བཞེས་དེ། མཛད་སྤྱོད་
བཅར་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྤྱོད་གྱི་བཅར་པོའི་ཆས་གོས་སྤྲུལ་པའི་རིན་རྒྱན་ཁྲི་བ་ (རིན་ཆོན་རྒྱན་
ཆ་པའི་གཙོ་བོ) དང་། གསོལ་དཔོན་ཆོས་མོ། རྒྱལ་འདྲན་པ་གཉིས། སྤྱོས་འཛིན་པ་གཉིས། རིན་རྒྱན་པ་
བྱིངས་བརྩུ་གསུམ་བཅས་ཀྱིས་ཕགོང་ས་མཆོག་ཅེ་མོ་བྲང་གི་ཆོས་ཆོས་སྤྱིང་ཞིའི་ཕུན་ཆོག་གས་གྱི་
གསེར་ཁྲིའི་སྤྱོང་གདན་འདྲན་གྱིས་ཕལ་བས་མོར་འཁོད་འབྲེལ། ཅེ་ནས་རྒྱལ་བྱ་ཆང་གི་དབུ་ཆོས་

གཞུང་གི་དཔོན་ཆས་རྒྱལ་པོས་རིན་ཆོས་
རྒྱན་ཆའི་བྱུང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་པོས་རིན་ཆོས་
ཆོས་པའི་གསུང་རྒྱལ་དུ་གྱུ་ལའི་གསལ་བཟང་
ནས་རྒྱང་བཞེད་སྤྲུལ་པ།

ཐོང་འདྲིར་སྤྱོད་པ་ཕྱི་སྤྱོད་ནང་སྤྱོད། ལྷུ་བ་ཐོག་གི་སྤྱོད་
གསུམ་ལས། རྒྱང་སྤྱོད་པ་ལ་འཛིན་གྱིས་གྲུ་གུའི་ཡུལ་
ནས་གཡུ་ཁྲིངས་ (གཟིངས་) བདན་དང་ས་པར་གསལ་
མིང། ཐོང་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་གྱི་དུས་སུ་གཡུའི་རྒྱ་
རྒྱང་དང་སྤྱོ་གཡུ་མོགས་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ཅི་རིགས་
སྤྱོས་སྤྱུལ་ཡོད་འདུག བར་སྤྲེལ་སུ་གངས་ཀྱིངས་

བཅོལ་བར་ཉིན་ཕྱིད་ཡོལ་ཙམ་ནས་སྒྲོར་གཞས་ཞེས། བྱ་དང་བྱ་མོ་རྣམས་སྒྲོར་དབྱིབས་སུ་ལག་གདང་
 ཡུག་གཅིག་ལ་སྒྲེལ་དེ་གཞས་ཞབས་ཤུར་རོལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྟོ་བསྐྱར་གྱིས་མཆོན། ཅིང་མོའི་རྣམ་
 གངས་མང་ཡོར་རོལ་གྱི་ཡོད་པ་བཅས།

ག ཆོས་པ་གསུམ། (ཆོས་སྒྲོང་ལོ་གསར་)

༡ གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྒྲོ་

འདི་ཉིན་ཅེ་སྒྲོར་རྣམས་ཆོས་གསུམ་གསོལ་འཁོར་ཞེས་དྲུང་འཁོར་སྒྲེབས་གསོལ་སྒྲོར་གཟབ་རྒྱས་ཐོག་
 རྣམ་གྱི་ཆོག་པ་ཡོངས་དང་བཅས་པས་དཔལ་ལྷན་གྱི་མོས་གཅོས་ཤོད་སྒྲོང་བསྐྱར་སྒྲུང་སྒྲིར་གཟབ་
 གསོལ་གནང་སྟེ། ཕུལ་བ་ཡབ་སྐུ་གྱི་སྒྲུབ་འགལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་དང་། ཆོས་སྲིད་གྱི་མཛད་འཁྲིན་
 ཐོག་གསུམ་གཟན་རྟགས་སྒྲིལ་གྱི་ཡོད། ཤོད་སྐྱོར་རྣམས་སྒྲོ་བཞུགས་རྒྱུ་དུ་གཟབ་གསོལ་དུ་མེགས་
 གྱི་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་དྲུ་ཅེ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་དོས་རྒྱུ་ཁོང་རྒྱལ་སྒྲོ་ཁོང་མེགས་ནས་ཐོག་མར་སྒྲོ་ཁོང་ཡང་སྤྱི་དྲུ་
 དར་སྒྲིག་གསར་བ་བརྒྱགས་དེ་ལྟ་རྒྱལ་འཐེན་པ་ཐོག་མར་གནང་ཆེས། བརྒྱགས་གྲལ་དུ་འཁོད་དེ་གསོལ་
 ཆོག་གཟབ་རྒྱས་གནང་། གར་སྒྲུག་པས་སྒྲུ་གར་རོལ་དབྱངས་དང་། མདའ་པས་ཡོར་ལ་མདའ་རྒྱུང་
 འགྲན་པ། གཟུང་རྒྱུང་པས་གཞས་ཆེན་ཁོག་གསུམ་འབྲལ་བ་ཐོག་མར་གྱི་སྤྱི་དྲུ་སྒྲིལ་རིམ་པ་རྣམས་ཟེན་
 མཆོས་སྒྲུ་སྒྲུག་ལས་བྱངས་ནས་དྲུང་རིགས་ཆོང་མར་གོ་བའི་གྱི་ལེགས་དར་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 རིམ་ཐོ་བྱང་ཐོ་དཔལ་ཞལ་སྒྲིག་གསུམ་དེ་བཟུ་ཤིས་ལྟ་རྒྱལ་འཐེན་རྒྱུ། གཟུང་རྒྱུང་པས་སྒྲུ་གཞས་གཏོང་བ་
 དང་འབྲེལ་ཅེ་ཐོ་བྱང་གི་མདུན་རོས་འབྲས་བྱ་གཡལ་ཁར་མེགས་ནས་ཐོ་བྱང་གི་སྒྲིག་ཕུ་བཟུ་ཤིས་
 པའི་གཞས་ཆེན་ཁོག་གསུམ་སྒྲལ་དེ་ཐོལ་གྱི་ཡོད།

མཛད་སྒྲོ་འདིར་ཆོས་གསུམ་གྱི་ལོ་སྒྲོན་ཡང་ཟེར་བ་ལྟར། ཉིན་འདི་ནས་གཞུང་འབྲེལ་ལོ་གསར་མཇུག་
 གྲིལ་བ་ལྟ་དུ་ཡིན་པས། གསུམ་དུ་ལོ་གསར་གྱི་མཇུག་བསྐྱོར་ས་པ་བཅད་ནང་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྒྲོའི་
 མཛོར་འདིས་འབྲས་པར་བྱས་དེ་རྩུང་དུ་བཏོང་མེད།

གྱི་དྲུང་འཁོར་སྒྲོང་རྣམས་བཤེ་ཆད་ཆགས་པའི་རྒྱ་བ་
 འབྲལ་མི་མ་བྱུང་བར་བཞུར་མཛད་ཐབས་མ་རྟེན་པར་
 ལུས། .....ལ་ལ་གཙང་ལུགས་ཡིན་ཞེས་སྒྲུ་བ་ནི་གྱི་
 མཆོན་མ་གོ་བའི་འོས་ལས་ཅི་ཡོད། འགའ་ཞིག་ཐུར་གྱི་
 མོག་ལུགས་དེ་ག་(འདྲ་)ཆགས་ཟེར་བ་སྤྱིད་ཁོག་མོག་
 ཡོ་དང་། སྤྱིད་ཁོག་ཁོད་པ་བྱས་པ་དེ་འདྲ་མོག་པོ་ལ་
 ཡོད་པ་ནི་མ་ཤེས། མི་བཞི་ལྟ་ཙམ་ཆོག་པར་རྒྱ་བལ།
 ཁོད་མོན། ཁམས་ཀོང་། ཅིར་འབྱོག་མང་འའིས་པ་
 མོག་པས་ཆས་སྒྲུ་དག་ཆོང་བ་དེ་འདྲ་ལོ་མཆོར་ཆས་དག་
 ཡིན་ཤས་ཆེ། གང་ལྟར་སྒྲེ་པས་ (སྤོ་བཟང་མཇུ་སྒྲིག་པས་)
 རྟོ་དམ་མཛད་པའི་སྒྲུ་མོན་གྱི་ཆོ་རྒྱལ་ཡོད་གྱི་རིགས་
 ཤིན་དུ་དཀོན་པས་ (གཙང་དམ་གྱི་སྒྲོན་པོ་) རྟེན་གཤོ་
 རྟོན་པ་ཐོས་དེ་ཞིབ་དཔྱད་དེ་སྒྲུ་གཏོང་ཅི་དང་། ལ་སྤྱིད་
 བྱང་པའི་ལུགས་ལ་ཅི་གོས་ཡོད། ཡང་གཞིས་རྒྱལ་
 (རྒྱལ་ཅིར་བ་བརྟན་ཀུན་བཟང་དང་། གཙང་བ་) གཉིས་
 གྱི་ལུགས་ལ་རལ་གྱི་སྒྲོན་པོས་ཤོ་གཏོང་བས་དེ་དང་
 བསྐྱར་ནས་བསྒྲིགས་པའི་རིན་ཅེན་རྒྱ་ཆ་བསུས་ཅུ་རྩ་
 ལྟ་ཆར་དུ་མངར་ཞིང་། སྒྲིས་འཛིན་པ་གཉིས། གསོལ་
 དཔོན། ལུག་འཐེན་པ། མཁོན་གཉིས་གྱི་ལས་ཆོར་རྣམས་
 རིན་ཆེན་རྒྱ་ཆ་བས་བྱས།

༡། དམངས་ཁྱོད་གྱི་བྱེད་སྒྲོལ།

ཆོས་གསུམ་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་པོར་མི་བྱིངས་ནས་རང་རང་གི་ཁང་པའི་ཡང་ཐོག་དུ་གཟུང་མཆོར་གང་
ལེགས་སྤྲུས་ཏེ། བསང་གསོལ་དང་བཅས་སྤྱོད་པའི་དར་ལྗོན་རྒྱིང་པ་ཐབས་ཏེ། གསར་པ་འཇུགས་པ་མ་
ཟད། རི་མགོའི་དར་ལྗོན་ཁག་གྲང་དེ་ཉིན་གསར་དུ་བཞེ་བ་ཡིན། དར་ལྗོན་གསར་པ་བཟུགས་ཟིན་རྗེས་
རི་མགོར་ཡིན་ན། ཐོག་མར་མི་ཚང་མ་ལྟ་དུ་འཛོམས་ནས་ཟས་རིགས་རྣམས་མཉམ་དུ་སྤངས་ནས་
མཉམ་འལ་བྱས། དེ་རྗེས་བཟླ་ཤིས་ཆོག་བཟང་ཅན་གྱི་སྒྲོར་གཞས་འབྲུག་པ་དང་རྣམ་ཐར་གཏོང་བ་
སོགས་བྱས་རྗེས་ལྟ་ལྟ་འཐེན་ནས་རང་རང་གི་བྱིས་དུ་ལོག་འགྲོ་བ་ཡིན།

བྱིས་ཚང་སོ་སོའི་ཐོག་ཁར་འཇུགས་པའི་དར་ལྗོན་ནི། དར་ལྗེ་དང་། བ་དན། དེ་གཉིས་འདྲགས་སའི་
ཡུལ་ཁྱེང་གསར་འདྲེངས་ལ་ཉེ་མོར་ཡལ་གསར་བ་བཅས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དར་ལྗེ་ནི།
གནས་མཆོན་པའི་དར་རས་ཆོས་གཞི་སྒྲོན་པོ་དང་། ལྷན་ནས་སྤྱང་མཆོན་པའི་དར་རས་དཀར་པོ། མེ་

པོ་གསར་ཆོས་གསུམ་ཉིན་གསར་
གསོལ་བྱེད་བཞིན་པ།

མཚན་པའི་དར་རས་དཔལ་ལོ། རྒྱ་མཚན་པའི་དར་རས་ལྟར་ཁྲ། ས་མཚན་པའི་དར་རས་མེར་པོ་བཅས་
 དུམ་པས་ཕྱང་ཆུང་ལ་ངོས་གཅིག་ཨ་ཡིག་གི་དུམ་པས་ལྟར་བྲས་པ་དག་ལ་ཟེར་ཞིང་། བ་དན་ནི། གོང་
 གསལ་ཚོས་གཞིའི་ཁོངས་ནས་གང་དུང་ཅན་གྱི་དར་རས་ཀེ་ལ་དུམ་པས་བྱ་བ་ཞི་མཐའ་སྤྱིལ་དང་ལྟན་
 པའི་དབུས་ལ་ཏཱ་མཚན་མོར་བྱ་མེ་འབར་དང་། རྩར་བཞིར་སྤྲལ་མེང་ཆུང་དབུག་སྤྱང་ཆུ་མས་ལྷ་ལྷུ་
 མཚན་ཅེ་མོའི་དབྱང་ཆུན་མོགས་ལྷུ་ལ་པའི་བཀའ་པར་དུ་བདབ་ལ་དེར་ཟེར་བ་ཡིན།

དར་ཆུག་བཟོ་སྤྲལ་དར་ཤིང་གི་ཅེ་མོའི་ཡལ་ག་རྩ་མས་ལྷ་དར་ཆུའི་ཚོས་གཞིའི་རིས་པ་གོང་གསལ་
 ལྟར་ས་འཆོལ་བར་སྤྲིག་པའི་གཞུང་དུ། བ་དན་འདྲེགས་དགོས། བ་དན་དང་། དེའི་མཐའ་བསྤྱིལ་གྱི་ཚོས་
 བཞི་ནི། ཁྲིས་གྱི་ཁྲིས་བདག་གཅི་པོ་དེའི་འབྱུང་ཁམས་ལ་བསྐྱུན་ནས་བཟོ་དགོས་པ་སྟེ། ཁྲིས་བདག་གི་
 ཁམས་ལྷགས་ཡིན་ན། བ་དན་ཚོས་གཞི་དཀར་པོ་དང་། ཁམས་ས་ཡིན་ན་ཚོས་གཞི་མེར་པོ། ཁམས་ཤིང་
 ཡིན་ན་ཚོས་གཞི་ལྗང་ཁྲ། ཁམས་མེ་ཡིན་ན་ཚོས་གཞི་དཔལ་པོ། ཁམས་ཆུ་ཡིན་ན་ཚོས་གཞི་སྤྱོན་པོ་
 བཅས་བཟོ་དགོས་པ་དང་། བ་དན་གྱི་མཐའ་བསྤྱིལ་གྱི་ཚོས་གཞི་ནི། བོད་ཀྱི་འབྱུང་ཅིས་ནས་བསྐྱུན་པའི་
 མ་བྱ་དབྱ་བྲོགས་གྱི་རྩ་མ་གཞག་གཞི་བཟུང་། སྤྲལ་འདིར་མ་བྱ་འཕྲོད་པ་གཅི་པོར་བཟུང་ནས་ཚོས་
 གཞི་སྤྲིག་དགོས། དཔེར་ན་འབྱུང་ཁམས་ཤིང་ཡིན་པའི་བ་དན་གྱི་གཞི་ལྗང་ཁྲ་ལ་མཐའ་སྤྱིལ་སྤྱོན་པོ་
 དགོས་པ་དང་། འབྱུང་ཁམས་མེ་ལ་བ་དན་གྱི་གཞི་དཔལ་པོར་མཐའ་སྤྱིལ་ལྟར་ཁྲ། ཁམས་ས་ཡིན་པའི་
 བ་དན་གྱི་གཞི་མེར་པོར་མཐའ་སྤྱིལ་དཔལ་པོ། ཁམས་ལྷགས་ཡིན་པའི་བ་དན་གྱི་གཞི་དཀར་པོ་ལ་
 མཐའ་བསྤྱིལ་མེར་པོ། འབྱུང་ཁམས་ཆུ་ཡིན་པའི་བ་དན་གྱི་གཞི་སྤྱོན་པོ་ལ་མཐའ་བསྤྱིལ་དཀར་པོ་གཏོང་
 དགོས་པ་ཡིན།

དར་ཆུག་ལ་གོང་གསལ་ཁྲིས་ཚང་མོ་མོའི་ཐོག་ཁར་འཇུགས་པའི་དར་ཆུག་ཅུད། དེ་མིན། དར་ཆེན་
 དང་། དར་ཁྲིར་ཞེས་པའི་རིགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དར་ཆེན་ནི་དར་ཤིང་སྤོར་ལ་ཀེ་བ་ཞིག་རྒྱུན་བྲས་
 ལེགས་པར་དཀྲིས་པའི་ངོས་ལྷ་དར་རས་བདགས་པར་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་ད་གཅི་པོ་དགོན་པ་གྲྭ་ཆང་གི་
 མདུན་དང་། ལྷ་སའི་བར་བསྐོར་ནང་ལྷ་བྱ་ལས་སྤྱིར་བཏང་ཁྲིས་ཚང་སྤོར་མོ་མོར་འཇུགས་སྤོལ་མེད།
 དར་ཁྲིར་ནི། གལ་ལས་གཡོན་དུ་དར་ཤིང་རེ་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཐག་པ་རིང་པོ་ཞིག་གི་ངོས་ལྷ་དར་
 ཆེན་སྤྱུ་ལ་ཅན་གྱི་དར་རས་བསྐྱར་ཏེ་ཕྱི་དུ་བསྐྱེད་པ་འདྲེགས་པ་དེར་ཟེར་ཞིང་། འདི་ནི་ད་སྤྱིར་ན་རི་མགོ་
 དང་ལྷ་རྟེན་ཁག་ལ་སྤྱོད་ཆུ་ཀེ་ལ་ལས་ཁྲིས་ཚང་སྤོར་ལ་འཇུགས་སྤོལ་དེ་ཅས་མེད་པ་བཅས།

གཞུག་པ། ལོ་གསར་གྱི་མཆུག་བསྐྱེམས།

གཞུང་འབྲེལ་ལོ་གསར་གྱི་མཆུག་བསྐྱེམས་མཛད་སྒྲིལ་གྱི་ཁྲིམ་ཞིན་པ་ལྟར་དང་། མང་ཚོགས་
 ཁྲིམ་ཞིན་གཞུག་ཉིན་ན་གཞུག་ལ་མཛད་པའི་དྲ་དང་བོད་བྱར་སྒྲིག་ཀྱིས། རོག་མར་ཕྱེ་མར་བྱིན་ཐོག་
 སྤྱི་བསྐྱེམ་སྤྱི་བཞུག་པ་དང་། རྒྱུག་པ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཞིང་སྤྱི་འདེབས་ཐོག་མར་བྱེད་པའི་
 མཛད་སྒྲིལ་བྱུང་། ཞོགས་པ་ཉི་ཤར་གྱི་སྐབས་ལ་སྤྱི་མཐོང་མཐོང་མགོ་ལ་བྱ་ཤོད་གྱི་སྒྲིལ་སྤྱི་མཐོང་མཛད་སྤྱི་
 ལྷི་མགོ་རྒྱན་སོགས་རྒྱན་ཆ་བཏགས། ཁ་ལ་ཕྱེ་མར་བྱིན། མོངས་མཁན་རང་ཉིད་གཟབ་མཚོར་སྤྱུས།
 ཞིང་ལ་བསངས་བཏང་། ཕྱེ་མར་གཏོར་བ་སོགས་བྱས་རྗེས་ཞིང་ལོ་གཅིག་གས་གསུམ་ཅས་སྤྱི་བ་
 དང་། མཆུག་དུ་བྱིས་པ་ཁམས་དང་མིང་བྲག་ལེགས་པ་ཞིག་གིས་མོན་འདེབས་པ་བཅས་བྱེད་གྱི་ཡོད།

གོང་གསལ་དྲ་བོད་ལ་སྤྱི་བྱིས་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ད་ལྟ་རང་མེས་བལྟས་ན་གལ་རྒྱུད་དུ་མཛད་ཡང་།
 སྤྱི་མོ་འབྲུལ་ཆས་མེད་པའི་སྐབས་ལ་དྲ་དང་བོད་བྱར་སོགས་ནི། ཅ་དངོས་སྤྱི་ལ་འདྲེན་དང་འབྲིམ་འབྲུལ་
 ལ་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་གལ་དྲ་ཅང་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཞིང་ལས་ནི། འཛོ་རྟན་
 གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་སྐབས། འདི་གཉིས་ལ་ཐོག་མ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་བ་པ་གནད་ཆེན་པོར་བཅི།
 དེའི་དབང་གིས་བོད་གྱི་ལོ་མཐོང་ནང་དུ་ཡང་། དྲ་བོད་སྤྱི་བྱིས་དང་། ཞིང་སྤྱི་འདེབས་གྱི་ཆོས་ཆ་བཟང་
 ངན་དམིགས་བསལ་བྱུང་དུ་བཞུག་གྱི་ཡོད།

ཆོས་གསུམ་ཉིན་ནས་ལོ་གསར་དངོས་གཞིའི་ཉིན་ཆ་དེ་ལོ་མཐོང་དྲ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་འཛོ་གོས་
 སྤྱི་རྒྱུན་ལེགས་ཤིང་། བག་མེབས་སྤྱི་སྤྱི་དུ་འཛོ་བར་དགའ་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱན་གྱིས། ལུལ་ལུང་མང་ཆེ་
 བར་ལོ་གསར་གྱི་རྟམ་པ་ཆོས་ ༡༥ ཅས་བར་ཡལ་གྱི་མེད། ཆོས་ ༡༥ ཅས་ནས་ལོ་གསར་ཡོངས་ལྷ་
 མཆུག་བསྐྱེམ་པའི་མཚོན་དོན་ལྷ་བྱུར་ཕྱེ་མར་དང་ཕྱེར་ལ་བཞིག་གི་ཡོད་པ་བཅས། ॥

(དགུ་ཐུག་གི་སྤྱི་རྒྱུན་ལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་བཏུས། གཞན་རྟམ་རྒྱུད་ཆོས་བསྐྱེམ་གྱིས།)

སྤོན་ལམ་འདྲེ་ཚོགས།

གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་། ས་སྤྱུ་པ་སོགས་ལས་མེ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞུགས་སྤོན་གཉིས་པ་བཅོས་
 དེ་མེས་ ༡༧༧ ལོ་ནས་ཡང་བསྐྱར་སེ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བ་སྤོན་ལམ་འཚོགས་པར་ཡོང་ལམ་བསྐྱར་གསོ་
 བྱང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༡༧ ནས་བསྐྱར་ལོ་ངོ་༩ རིང་བཀའ་ཆེན་སྤྱི་ཤེང་བཞི་པ་ཤོ་བཟང་ཆོས་རྒྱུན་གྱིས་སྤོན་ལམ་
 ཆེན་མོའི་ཚོགས་དབྱེ་མཛད་ནས། གཞུང་ཆེན་བཀའ་ཤིང་ལྷ་ལ་སྤྱུངས་པ་མཐར་མོན་པའི་གདན་ས་མེ་
 འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་མ་ཁས་པ་རྣམས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་འཛོག་ལམ་གསར་
 གཏོད་མཛད། གྱི་ལོ་ ༡༩༤༢ ལོར་ཕགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་རྫོགས་ཤིང་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོ་ནས་
 ཕགོང་ས་ལྷ་པ་པའི་དགོངས་རྫོགས་དུས་མཆོད་དང་རིས་བས་ཕགོང་ས་སྤྱི་ཤེང་རིས་ཤོན་གྱི་དགོངས་
 རྫོགས་དུས་མཆོད་སོགས་ཀྱང་སྤོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཉིན་གུང་ས་ཐོག་གསར་སྤོན་བྱས་དབང་གིས་རིས་
 བས་ལོ་ལྟར་བོད་རྒྱ་ ༡ ཆོས་ ༧ ནས་ཞག་ཉེར་གཅིག་རིང་རྫོགས་སྤོལ་ཆགས། དགེ་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་སྤོན་
 ལམ་ཆེན་མོར་དེ་སྤོན་མེབས་སྤོལ་མེད་རུང་། ཕུལ་མཆོག་སྤུལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་གྱི་ལོ་ ༡༧༢༢ ལོར་
 སྤོན་ལམ་ཆེན་མོའི་བཅའ་ཡིག་གསར་དུ་སྤུལ་ཏེ། དགེ་ལྷན་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱང་མེབས་
 ལས་ཡོད་པ་མཛད། སྤོན་ལམ་ཆེན་མོའི་རིང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ལྷ་སའི་ཁྲིམས་བདག་ཆ་ཚང་འབྲས་
 སྤྱངས་དགོན་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་གཉིས་དང་། ཆབ་བདག་མ་གཉིས། ཞང་པོ་ཤིང་གཉིས། དགེ་
 གཡོག་གུངས་ ༡༨ བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྲིག་འཇུགས་དེར་ཡོད།

ལྷ་དམར་གྱིས་ཡོང་ས་ཡོངས་ཚྲོགས་བཅན་བཟུང་བྱས་པ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོ་བར་བོད་དུ་ལྷ་ལྷན་
 ལྷོན་ལམ་ཆེན་མོ་རྩ་བ་ནས་ཚྲོགས་དབང་མ་བྱང་ཞིང་། ༡༩༤༩ དང་ ༡༩༥༧ དང་ ༡༩༥༧ ལོ་མོ་མོར་
 ལྷ་གཞུང་གིས་ཆོས་དང་རང་མོས་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅམ་ལྷོན་ཆེད་ལྷོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཚྲོགས་བྱས་
 ཅམ་བྱང་རྒྱང་། དེ་མེས་ལྷ་སར་མི་ཆོགས་མང་པོ་འཛུམས་ན་བོད་མིས་ལྷ་ནག་གཞུང་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 རོ་ཆོལ་ཡོང་དོགས་ཀྱིས་ཚྲོགས་མི་ཆོག་པ་བཟོས། ལོན་ཀྱང་བཅན་བྱོལ་ནང་ད་བར་ལྷོན་ལམ་ཆེན་
 མོའི་རྒྱན་རྩ་བ་ནས་ཆད་མ་ཟོང་བ་མ་ཟད། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྐབས་ཆེད་དགོངས་བཞེད་འོག་དོན་
 དང་མཐུན་པའི་ལོགས་བཅས་མད་དུ་བྱང་བ་མཛད་ནས། ད་ཆ་ལོ་ལྷར་བཞུགས་སྤར་ཐོག་ཆེན་ཆོས་
 གྲིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཚྲོགས་སྤུས་ལྷོན་ལམ་ཆེན་མོར་ས་དགེ་བཀའ་རྒྱུ་རྩེ་རིས་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་
 བཅུན་མ། ལྷགས་པ་བཅས་ལྷགས་ཆོག་གི་ཡོད།

མང་ཆོགས་ཀྱིས་བཅོ་ལྷ་མཆོང་བ་མཇལ་བཞིན་པ་

ཁ། སྒོན་ལམ་ཆེན་མོའི་བྱེད་སྒོ།

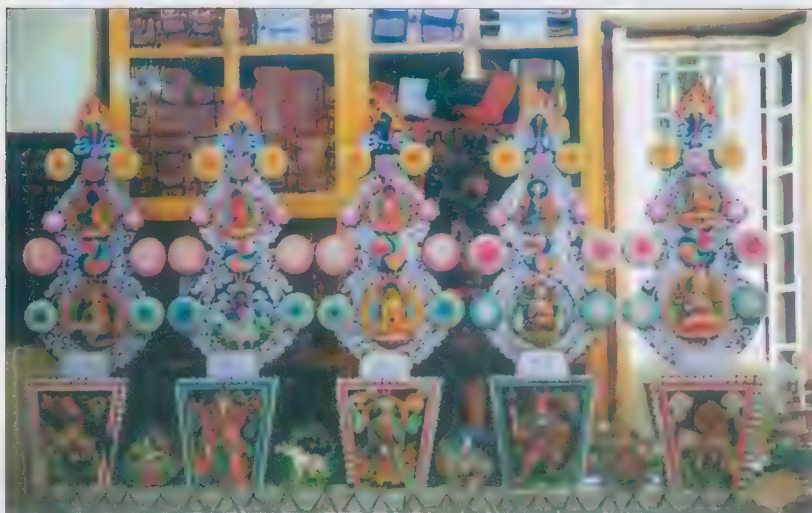
༡། སྒོན་གདན་གྱི་བྱེད་སྒོ།

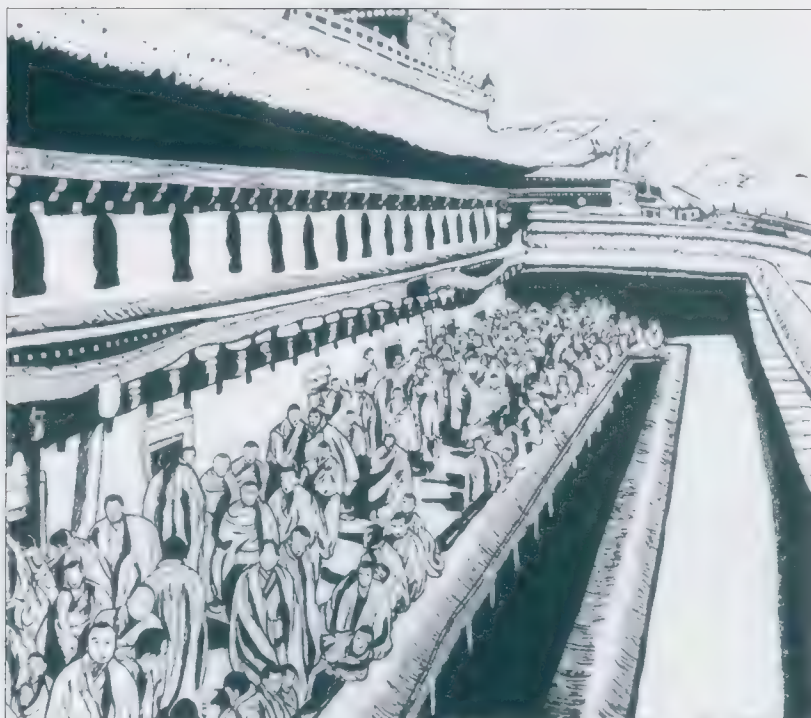
སྒོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཡུན་རིང་དགེ་འདུན་པ་གྲི་ཐུག་ཁ་གས་ལྷན་དུ་འཛོམས་ནས་ཉིན་ལྷུང་གཙོ་བོ་
བསྟན་པ་རྒྱས་ཤིང་འགྲོ་ཀུན་བདེ་བའི་སྒོན་ལམ་གསུངས་པ་དང་། བར་མཚམས་ན་མས་སུ་དགའ་ལྷན་
ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་སྒོན་པའི་འབྲུངས་རབས་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་ཆོས། གཞུང་ཆེན་བཀའ་བོད་ལྔ་ལ་
སྤྱངས་པ་མཐར་མེན་པའི་གདན་ས་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་
པའི་དམ་བཅའ་འཛོག་པ། བོད་གཞུང་དང་དད་ལྷན་སྒྲིན་བདག་རྣམ་པས་འདུས་ཆོགས་ལ་མང་ཇ་དང་
སྤྱ་འབྲེད་འབུལ་བ་སོགས་གནང་གི་ཡིད།

༢། བཙུ་ལྔ་མཆོད་པ།

མཚུ་ལྔ་མཆོད་པ།

བོད་ལྗེ་ ༡ ཆོས་ ༡༧ ཉིན་བཙུ་ལྔ་མཆོད་པ་ཞེས་ཆོ་འདུལ་དུས་ཆེན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཉིན་མོ་ཡིན་ཞིང་།

མཆོག་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་མཆོག་

ཅིན་འདི་དཔོན་པོ་ལྷ་མཐོ་བར་སྐྱོར་གྱི་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་བོད་གཞུང་དང་། ཅི་རྩམ་ལྷུ་ལྷུ་ཚང་། གང་ན་
 མ་ཚེན་པོ་གསུམ། རྒྱ་དྲུག་མེད་སྤང་། རྩེ་དཔོན་མི་དྲག་ཁག་པཅས་ཀྱིས། མ་ཚེན་གྱི་མཚན་པ་དེ་
 མཚར་ཅན་ཐོག་བཅོགས་གསུམ་ལྷག་ལོན་པ་སྤྲིག་གཤོམ་གྱི་རྒྱལ་ཆུ་ཡི་ཡོད་ཅིང་། མ་ཚེན་གྱི་མཚན་
 པའི་དོས་སུ་བྱུང་དབང་གཙོ་འཁོར་དང་། རྒྱ་དྲུག་མཚན་གཉིས། བོད་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་རིས་མེད་གྱི་
 སྒོལ་གདོད་པ་པོ། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ། ལེས་དཔོན་རྩམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་བརྟན་གཤོན་
 ཉམས་ལྷན་ལ་ཚོན་མདངས་བྲག་བ་བཞེངས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་བརྟན་དེ་དག་གི་མཐའ་བརྟེན་དུ་སྤྲོད་
 དང་། རི་ཤོ། རྩེན་སྤང་། ལུ་ཁྱུ། རི་དགས། འབབ་རྒྱ། མཚན་པའི་ལྷོ་བྲག་སྐྱོ་ཆོགས་སོགས་
 བཞེངས་ཡོད་པས་ཡིད་དབང་མེད་དུ་འགྲོག་གི་ཡོད། བཅོ་ལྷ་མཚན་པ་ནི་གཙོ་པོ་མ་ཚེན་གྱི་མཚན་
 པ་ཡིན་སྐབས། བོད་མིའི་དག་རྒྱ་དྲུ་ བཅོ་ལྷ་མཚན་པ་གྲོང་པོ་ཡོད་ན། ཅིན་མཐོ་དགའ་ལ་ཐོན་སོག་

ཅེས་ཟེར་སྒྲོལ་ཡོད་པ་རེད། དགོང་དྲོ་ས་ཁྱིམ་གྱི་མཆོམས་སུ་གཟིམ་སྒྲོང་དམག་མི་བཀམས་ནས་
 ཐག་ཕྱ་བུ་མས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལོ་གོང་ས་མཆོག་དང་། བཀའ་སྒྲོན་སོགས་ཀྱིས་མཆོང་གཟིགས་གནང་གི་ཡོད་
 པ་དང་། དེ་ཅེས་ཐག་ཕྱ་སྒྲོང་པ་དང་མང་ཆོགས་ནམས་དགའ་དད་སྒྲོ་གཟུམ་དང་འཆོང་ག་ཤིག་ཤིག་
 ངང་ནས་མཆོང་པ་མཇལ་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དུས་ཡུན་རིང་ལྷ་སའི་སྤྱིང་སྒྲོར་ནང་
 མར་གཞས་ཞབས་བྲོ་འབྲུབ་མི་ཆོག་ནའང་། དམིགས་བསལ་ཉིན་འདིར་ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་ཞིང་པ་
 ཆོས་ནམ་མ་ལངས་བར་གཞས་དང་ཞབས་བྲོའི་མཆོང་པ་འབྲུལ་གྱི་ཡོད།

༣། དཔལ་ལྷ་གཟབ་གསོལ།

དབུས་ཡ་མོར་དང་། གཡས་གཡོན་
 ལ་ཉེ་ས་ལ་མོར་ཉེ་ཆལས་ཤིག་

བོད་ཆུ་ ༡ ཆོས་ ༢༠༡༣ ལ་དང་རུང་ཉིན། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་སྤྱིང་དཔལ་ལྷ་སྒྲོག་དུ་ཕན་བདེ་ལོགས་
 བཤད་སྤྱིང་འདུས་ཆོགས་ནས་དཔལ་ལྷ་ཆུ་སྒྲོ་ཞི་དྲག་གཉིས་ལ་བསྐྱར་བཤགས་ (ཐུགས་དགོངས་

བསྐྱེད་ནས་དབྱེས་པར་བྱེད་ཅིང་འགལ་འབྲུལ་ཉིས་ལྟར་
བཤགས་པ། དང་འབྲེལ་གཟབ་གསོལ་བྱ་ཡི་ཡོད་པ་མང།
ལྷ་ས་ཁུལ་གྱི་མོ་མོ་མང་པོས་གཟབ་མཆོར་དང་རྒྱན་གོས་
གང་ལེགས་སྐྱས་ཏེ་བསང་གསོལ་བྱ་རྒྱས་བྱེད་སྒོལ་ཡོད།

༥ རྒྱ་སྐད་ལྷ་ས་ཁུལ་གྱི་

མོད་ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་རྒྱ་སྐད་ལྷ་ས་ཁུལ་ཅེས་གཟབ་འདོན་
ཏེ་དམག་རྒྱས་ལྷ་ས་མི་སྡེ་རྒྱ་སྐད་ལྷ་ས་མི་སྡེ་རྒྱ་སྐད་ལྷ་ས་
མང་དུ། ཆོ་འབྲེལ་སྒྲིན་ལས་ཆེ་མོའི་གཏོར་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་
རྒྱུའི་རྒྱ་སྐད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་འབྲས་སྐྱེད་ཆོགས་ཆེན་
ཞལ་ངོས་ཐོག་མར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷ་སྐྱེད་དབྱེད་གལ་
པོག་ནས་དྲ་དམག་གི་སྤྱི་ཁྱབ་བཞུགས་འདོམས་པ་ལ་སོར་ཆེན་
གཞོན་ངོ་ལས་རྒྱས་ལ་བྱེད་སྒོའི་བཀའ་བསྐྱར་གྲུར་ལས་
བཞིན་གནང་ཐིན་ཏེ། ལ་སོར་རྒྱས་ལྷ་ས་ཁུལ་གྱི་གཏོར་
ཐེགས་རྒྱས་བཞུགས་བྲལ་དུ་འཁོད། རྒྱན་བཟང་མ་ (རྒྱན་
བཟང་མ་ནི་དེང་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་དུ་དབྱ་
འདེམས་བྱེད་ཐུས་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་མཛེས་མ་དཔེར་ན།
རྒྱ་གར་མཛངས་མ་འཕེལ་རྒྱ་གར་གྱི་མཛེས་མ་ཞེས་པ་དང་ཆ་འདྲ་བར་སྐབས་དེར་ལྷ་ས་མི་ནང་གི་བྲམ་
མཛེས་ཤོས་ལྷ་སྐྱེད་ཆ་འདྲིན་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་ལས་འགན་ནི་ཉིན་འདི་ནས་གོལ་སྒྲིན་དབར་ལ་
སོར་སོགས་ལ་དྲན་འབྲེལ་མཆོན་པའི་ཁྱད་ལྟ་འདེགས་རྒྱ་སོགས་ཡིན། ཞེས་བོད་ཀྱི་རྒྱན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་རྒྱང་སྒོལ་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆས་རབ་དུ་བརྒྱན་ཞིང་། མཛེས་སྐྱག་ལང་ཆོར་དང་ལ་བབས་པའི་
གཞོན་རྒྱ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆང་ཐུད་འདེགས་རྒྱས་མཆོན་དྲན་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་སྒོའི་མ་པར་བསྐྱར་ཏེ། ལ་
སོར་གཞོན་པས་སྐྱག་དམ་ཅ་ཆོག་སྤྱོད་སྐྱེད་དང་། ལ་སོར་རྒྱན་པས་དྲ་དམག་གི་ཁ་པོ་བསྐྱར་བ་པོ་
རྒྱས་ལ་རང་རང་གི་ལས་འགན་འཁུག་མེད་དགོས་པའི་བཀའ་བསྐྱར་གནང་གི་ཡོད། དེ་ཉིན་གྱི་བྱེད་
སྒོའི་རིམ་བར་ལྷ་ཆེད་མང་ཆོགས་ཤིན་དུ་མང་པོ་འཛོམས་ཀྱི་ཡོད།

སྐར་སྒོལ་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆས་རབ་དུ་བརྒྱན་ཞིང་
མཛེས་སྐྱག་ལང་ཆོ་སྐྱན་པའི་རྒྱན་བཟང་མ།

གུང་མོ་ལ་ཤོད་པའི་ལྷ་བཞུང་ཅིས་བཤེར་གྱི་དྲ་དམག་

༡། ལྷ་བཞུང་ཅིས་བཤེར།

བོད་རྒྱལ་ ༡ ཆོས་ ༢༩ ཅིན་གོང་གསལ་ལྷ་བཞུང་གི་ལྷ་བཞུང་གི་
 རྩ་དམག་རྣམས་རྒྱ་སའི་བྱང་ཕྱོགས་ལྷ་བཞུང་མང་དུ་
 འཛོམས་ནས་བཀའ་ཤག་གི་མདུན་དུ་གོ་ཆ་འབྲེལ་མོག་
 དང་། མདའ་གྱི་མདུང་གམ་མོགས་དམག་གི་གོ་མོའི་
 རྣམས་འབྲས་ཚང་བྱུང་མིན་ཅིས་བཤེར་གནང་གི་ཡོད་
 ལྷ་བཞུང་གྱི་ཅིས་བཤེར་ཞེས་གྲགས། དེ་ཡང་ཞོགས་པ་
 བཀའ་ཤག་དང་ཤོད་སྒྲོར་རྣམས་གདན་ལ་འཁོད་འབྲལ་
 ཅིས་ཁང་ལས་ཁྱེད་ལ་མཉམ་བུ་གྲུབ་པའི་ཤོད་བྱུང་
 ༡ དང་ཅིས་སྤྱད་ ༢ ཡིས་བཀའ་ཤག་གི་མདུན་དུ་འག་
 ལམ་རྣམས་ཚང་ཅིས་སྤྲོད་མེད་ཟུང་གོས་པ་དཔེར་ན། ཤོད་
 བྱུང་དེས། གཡམས་རྩ་དང་པོ་སྤྲོད་པོན་དགའ་བཞི་བ་གཟུབ་
 འདྲོད་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་ནི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་འབྲིགས་
 ལགས་ཞེས་དང་། དེ་ཇེས་ཅིས་སྤྱད་པ་དང་པོས་རྩ་ཤེད་
 བཟང་། མི་གོ་མང་། རྩ་སྤྲོད་འཁོར་ཆ་ལག་ཆ་ཚང་དང་
 བཅས་འབྲིགས་ལགས་ཞེས་ཞུ་བ་དང་། ཅིས་སྤྱད་གཉིས་
 པས། སོག་ཚོག་ཤུབས་སྤྲོད་ ༡༩ལ་ལྷ་རྩ་གདོད་། མེ་ལོང་
 བཞི། མཐའ་ལྷགས་བྱུང་ཁེབས་དང་བཅས་འབྲིགས་
 ལགས་ཞེས་སོགས་གོ་ལག་མི་རྩ་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་
 ཇིས་པར་སྤྲོད་མེད་ཟུང་པ་དང་སྤྲོད་པ་བསྐྱར་རྩ་བ་རྣམས་

ཀྱང་མདུན་དུ་ཐོན་ནས་རུས་བཞེད་གང་ཆོས་དལ་འབྲོས་གྱིས་སྤྲོད་བསྐྱར་ཞུ་གི་ཡོད་པར་མི་མང་མང་པོ་
 ར་ཆས་འཁྱེར་ནས་ལྷ་དྲ་མོར་ཡོད་གི་ཡོད།
 ལྷ་བཞུང་ཅིས་བཤེར་གྱི་བྱུང་སྒྲོར་དཔྱད་ན། ཅིན་མོ་འདི་ནི་སྤྲོད་པོན་གྱི་རྩ་བཞིའི་དམག་རྣམས་སྤྲོ་
 སར་འཛོམས་ཏེ། དམག་ཅེད་གཟིགས་འབྲལ་དང་སྤྲོགས་རྩ་དམག་དང་པོ་ལྷ་ལ་ལོ་སོགས་པ་རྩལ་པོར་
 སྤྲོད་བསྐྱར་ཞུ་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་རེད། གནའ་སྤྲོད་པོན་རྩ་བཞིའི་དམག་

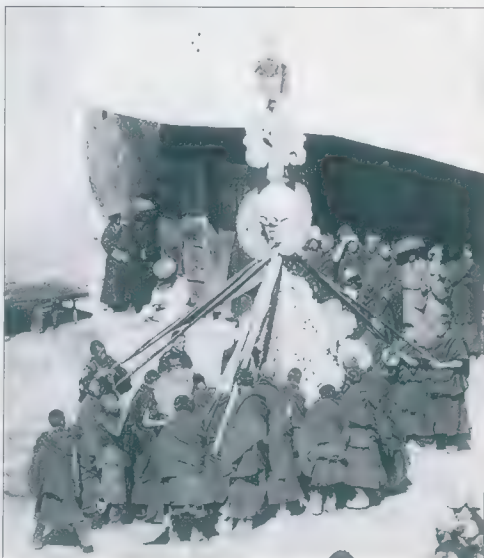

ལྷ་སར་འཛེམ་གྱི་ཡོད་པ་ནི། དེར་སྐབས་ཀྱང་ལྷ་སར་ 'ལྷ་ས་རྩ་བཞི་' ཞེས་འབོད་སྒྲུབ་ཡོད་པ་དང་།
 ལྷ་སའི་བར་སྐོར་གྱི་ཆེ་འཁོར་དུ་ 'མེ་རྩ་' དང་། 'དགའ་རྩ་' ཞེས་པའི་ས་ཆ་ཡོད་ཅིང་། ས་དེ་གཉིས་
 'དམར་རྩ་' དང་'དཀར་རྩ་' ལས་རྒྱར་ཆག་པ་དང་། དེ་ཡང་སྔོན་མ་རྩ་བཞི་སོ་སོའི་རྩ་དར་སྐོགས་གྱི་ཁ་
 མདོག་མ་དད་ཡིན་པ་ལྟར། ས་གནས་འདི་གཉིས་ལ་རྩ་སྔར་སྔར་འབྲུལ་ཞུ་མཁན་གྱི་དམག་རྩའི་ཁ་
 མདོག་དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ་ཡིན་ལྟ་བུས་མིང་དེ་ལྷར་སྐོགས་པ་མེད་ཅེས་སྤོང་ཅན་ཀླས་སོའི་ཞལ་
 ལས་ཐོས་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་ན། དེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་རྙིང་རྒྱ་ཡོད་དོ།

༩། སྔོན་ལམ་གཏོར་རྒྱག

བོད་ལྗེ་ ༡ ཆོས་ ༢༧ ཉིན་སྔོན་ལམ་ཆེ་སོའི་རྒྱུ་འབྲེལ་གཏོར་རྒྱག་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དེ་ཉིན་
 ལ་སོར་ཁྱིམ་པས་གཡས་རྩ་དང་གཡོན་རྩའི་དྲ་དམག་རྒྱུས་རྒྱུས་བཞིང་ལྷན་པའི་དང་ཆེ་པོ་བྱང་གི་ཞོལ་
 དང་། དགོན་གསེབ་ཤར་སྐོགས་བརྒྱད་འཁྲིད་དེ་ར་སོ་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མ་ཚམས་སུ་སྤེལ་
 སྐབས། གཡས་རྩ་སྔོན་གྲོང་ཆས་པའི་ཕྱགས་ནས་མེའུ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། གཡོན་རྩ་མེ་རྩའི་མདུན་
 ནས་མེའུ་ཉེ་མཐར་ལྷ་སའི་བར་སྐོར་ནང་གི་གཏོར་
 ཆེན་རྩར་ལ་མཉམ་དུ་འཛོམས་ནས་སྤྱ་བྱང་རྙིང་པ་
 ཞེས་པའི་མདུན་དུ་ལ་སོར་ཁྱིམ་པའི་ཕྱོད་གྱི་ཡོད་པ་
 དང་། དེར་རྒྱན་བཟང་མས་ཁྱུང་ལྷད་དང་འབྲས་
 སིལ་འདེགས་འབྲུལ་ཞུ་ཡི་ཡོད་པའི་ཐོག་དགའ་ཉེ་
 རྩོད་ཀར་ཆོས་རྒྱུ་འབྲེལ་མ་ཚོན་པའི་ཁ་བདགས་
 གཡོག་གི་ཡོད། དེ་ནས་མཐོང་ས་མཆོག་གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་སྤྱོད་གཞིས་རྒྱུད་དུ་མེའུ་མེ་མེའི་
 བརྒྱུད་པའི་དང་དྲ་དམག་རྒྱུས་ཁྲིད་ནས་གཏོར་
 རྒྱག་དུ་ཐོན་ཆོག་བྱེད། གཞན་ཡང་གཞིས་སྤོང་པ་
 ཞེས་གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་དྲག་པོའི་དམག་དཔྱད་གི་
 རྒྱན་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་འབྲུགས་གྱི་གཡས་
 རྩ་དང་གཡོན་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་ངོ་ཐོ་དུ་སྤྱའི་མདུན་

སྔོན་ལམ་གཏོར་རྒྱག

དུ་གཟོར་མའི་ལྷ་དབང་ས་གྱི་དཔའ་པོའི་འཐབ་ཙལ་སྟོན་པ་མ་ཟད། མདའ་པ་དང་། མདུང་པ། མི་མདའ་
བ་བཅས་སོ་སོས་མདའ་མདུང་ལུབ་གསུམ་དང་མི་མདའ་བཅས་ཀྱི་རྩལ་ཅེད་བྱེད།

ཅེ་ནས་རྒྱལ་གྱི་ཚང་དང་། འབྲས་སྤྱངས་སྒྲགས་པ་གྲ་ཚང་གཉིས་ཀྱིས་གདོར་རྒྱག་གཟོར་འཕེན་
དངོས་གཞི་གནད་སྐབས། གདོར་རྒྱབ་ཏུ་དགའ་ལྷན་གྲིབ་དང་། ལོ་སོ་སོའི་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་
རྣམས་མེགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཡ་སོར་གྲིབ་འདི་རྟ་དམག་དང་རྟ་དམག་གཟིས་སྤྱོད་དམག་
མི་རྣམས་དྲག་པོའི་གཡུལ་འབྱེད་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ངང་རལ་གྱི་ནམ་མཁར་འཕྲུལ་ནས་གི་སྤྱོད་དང་བསྟོ་སྤྱོ་
དྲག་པོ་སྤྲོག་ཞོར་མེགས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་ལྷ་སའི་སྟོངས་ཤོགས་སུ་ཡོད་པའི་བུ་སྒྲག་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་མིའི་ཉེད་ཏུ་སྤྱ་གྲུར་ནག་
པོ་ཞིག་ལུབ་ཡོད་པ་དེར། བུ་སྒྲག་ན་ག་ནས་མེ་སྟོགས་བརྩ་བྱངས་འཕེན་གྱི་ཡོད་ཅིང་། སྤྱ་གྲུར་དེའི་
ནང་བྱེད་དང་པག་པའི་རི་མོ་གྲིས་ཡོད་པ་དང་། གལ་དེ་མེ་སྟོགས་སྤྱ་གྲུར་ལ་ཤོགས་ན་སྟོན་ལམ་ཆེ་
སོ་ཡང་བསྐར་རྩྭགས་དགོས་ཞེས་ཁ་རྒྱན་དུ་བྲགས།

དེ་ཇེས་ལོ་དེའི་སྟོན་ལམ་ཆེ་སོར་ལྷ་རམས་པའི་རྒྱགས་འབྲལ་ཏུ་མཁན་དགེ་བཤེས་རྣམ་པའི་
ཨང་རིམ་སའི་ཚན་མོ་བྲལ་བསྐྱགས་དང་འབྲལ་གཟིགས་གཟོས་གནད་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། བཅོལ་སའི་ཚན་
པའི་ཨང་རིམ་ཀྱང་གསལ་བསྐྱགས་གནད་གི་ཡོད།

21 བྱམས་པ་གདན་འདྲན་དང་རྫོང་རྒྱབ་ཁར་འཕེན།

བོད་རྒྱ་ ༡ ཆོས་ ༢༧ ཉིན་གྱི་སྤྱི་ལོ་སའི་བར་སྟོར་བྱང་རྒྱབ་བྱོན་ལམ་དུ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་
རྒྱལ་བ་བྲམས་པའི་སྤྱ་བརྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་གདན་འདྲན་ཞུ་ཡོད་པ་དེར་བྱམས་པ་གདན་འདྲན་ཟེར།
འདིའི་དགོས་པ་ནི། རྣམ་འདྲན་བཞི་པ་ད་ལྟའི་སངས་རྒྱས་ཤཱག་བྲལ་པའི་བསྐྱན་པ་རྫོགས་མ་ཐག རྣམ་
འདྲན་ལྷ་པ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བ་བྲམས་པའི་བསྐྱན་པ་ཤར་བའི་རྟོན་འབྲལ་ཆེད་དུ་ཡིན།

ཉིན་འདིར་ལྷ་སའི་དན་འབག་དང་། ཡ་སྤྱིའི་རི་རྩུར། བར་མ་རི་བཅས་ས་གནས་ཁག་གསུམ་
ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟ་རྒྱག་དང་། མི་རྒྱག་གི་བང་ཙལ་འབྲན་ནས་ཨང་རིམ་གཞིར་བརྒྱུད་བྱེད་དགའ་
གནད་གི་ཡོད་པ་འདི་ཡང་། རྒྱལ་བ་བྲམས་པའི་བསྐྱན་པ་འཆར་སྐབས་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྤྱེའའི་
རྟོན་འབྲལ་ཆེད་ཡིན་ཚུལ་བྲགས། དེ་བཞིན་གཟིམ་སྤྱོད་དམག་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབས་ཆེན་བྱེད་མིར་
བྲགས་པའི་སྤྱེ་ག་ཙལ་བྲགས་འབྲན་པ་དང་། རྫོང་ཆེན་འབྲེགས་པ་སོགས་བྱེད།

གཞན་ཡང་ལྷ་སར་རྒྱུ་འཛིན་གསལ་པ་མི་འདྲུང་བའི་ཆེད་དུ། དགའ་ལྷན་གྱི་ཉིན་པོ་ཆེ་གཙོ་བྱས་
དཔེ་འདྲན་པ་ནམས་ཆོ་བོ་རབས་རྒྱལ་ཅེས་ལྷ་སའི་སྤྲིང་རྒྱུ་ཆུ་རགས་ཐོག་དྲོ་གང་ལོས་འེ་སྤྲིལ་བ་དང་
འབྲེལ་བྱགས་སྤོན་གནང་གི་ཡོད། འདི་ཉིན་ནས་ལྷ་ལྷན་སྤོན་ལས་ཆེ་མོ་ཡོངས་སུ་མཆུགསྤྲིལ་བ་ཡིན་
ཟིང་། འབྲེལ་སྤངས་ཆོགས་ཆེན་ཆལ་ངོ་ཡང་རང་གནས་སུ་སྤྲིང་ཐེབས་གནང་གི་ཡོད།

ཆོས་ 26 ཉིན་རྫོང་རྒྱལ་ཞང་འཕེན་ཞེས་སྤོན་ལས་གཏོང་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་ཟེན་བའི་
དགའ་ལྷན་ཉིན་དང་ཐོང་། ལྷ་སྤྲིལ་སྤྲིལ་གྱི་དྲ་ལྷག་ནམས་ལྷ་སའི་རྩབ་རོས་ལྷ་སྤྲིལ་མདུན་ཐང་དུ་
དྲ་རྒྱལ་ཤེད་པའི་ཆོར་དུ་མདའ་དང་། མེ་མདའ་། མདུང་བཅས་ཀྱི་འཕེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་།
ལྷ་སྤྲིལ་ལས་ཁྲུངས་ནས་གསོལ་ཆོགས་ཀྱང་གཟུབ་རྒྱས་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཆོས་ 27 ཉིན་
གནས་མདའ་ཞེས་སྤོན་ལས་ཆེ་མོའི་ཤོལ་སྤོན་ཉིན་གཉིས་བར་གོང་ལས་ལ་ས་གནས་སུ་ཡོ་མོར་གྱི་བའི་
དྲ་ལྷག་ཆོས་དྲ་ཐོག་ནས་གནས་མདའ་དང་བྱའི་རྒྱལ་འཕྲན་ཤེད་པ་དང་། གར་བས་གར་འཁྲབས་
པ་སོགས་ཤེད་གྱི་ཡོད་པ་ས་ཟླ་རྒྱལ་ཤེད་ཤོད་སྤོང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ལྷ་སྤྲིལ་ལས་ཁྲུངས་ནས་
གསོལ་ཆོགས་གཟུབ་རྒྱས་འབྲལ་གྱི་ཡོད་པ་བཅས།

རྒྱང་ཆོ་རིང་གིས་བདུས།

དགའ་ལྷན་སྒྲུབ་མཆོད།

པོ་ལྷ་པོ་དང་ལྷ་གཉིས་པའི་ཚས་གསུམ་ནས་པའི་ལྷ་པོ་བར་དགའ་ལྷན་དུ་གསང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་དམི་བཞིའི་
སྒྲུབ་ཐབས་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་དུས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་སྒྲུབ་ཅེ་མི་དབང་གིས་ལྷན་བདག་
གནང་བའི་ཁྱེ་ཚོང་ཁ་པའི་མཛོད་ཆེན་བཞིའི་ནང་གི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན། མཛོད་ཆེན་བཞི་ནི། གཅིག་ལོ་ལ་
ཁ་ཐིང་མྱིའི་བྲམས་པར་ཉམས་གསོ་གནང་བ་དང་། གཉིས། གཉན་ལྷག་ར་མེར་བ་པམས་ཆོད་རྒྱག་ས་
དེ་ཆོས་རར་བསྒྲུར་གནང་མཛོད་པ། གསུམ། ལྷ་ས་སྤྱོད་ལས་ཆེན་མོར་ཆོ་བོར་ཤོག་ཞུ་སྤྱོད་གནང་བ།
བཞི། སྒྲག་ཅེ་སྒྲུབ་མཆོད་འབྲུགས་གནང་བ་བཙས་ཡིན། པོ་ལྷ་མི་དབང་བཤོད་ཉམས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཅེ་ནས་སྒྲུབ་མཆོད་མཆོད་མཆོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷ་པོ་དང་བ་ནས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པ་མཆོད་
ཅས་པའི་མིང་ཐོགས། སྒྲུབ་མཆོད་ཞག་བདུན་གཅིག་རྒྱགས་མིང་དུ་ཅེ་མིང་གནས་སྤྱི་ལྷ་ཆོགས་མཐའ་
དག་དགའ་ལྷན་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལ་བཞེན་ནས་དེའི་རིང་དུ་དགའ་ལྷན་མིང་སྤྱོད་དུ་ཐོགས་ན་ཅ་
འི་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ནི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མ་མཆོས་པ་ཐོག་པ་གདོན་མི་ཐ་བ་སྤྱོད་མེས་མཆོད་ལག་ལས་
ལྷང་བ་མཛོད་ཅས་གསུང་རྒྱུ་ཆགས། སྒྲུབ་མཆོད་མཛའ་བར་ལྷ་ས་དང་། ལྷོ་ག། ལྷང་། འཕྱི་གྲང་།
འཕན་པོ། མལ་གྲོ་གང་དགར་སོགས་ནས་མང་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོགས་སྤོལ་ཡོད།

ཆོགས་མཆོད་མེར་སྤྱོད་།

པོ་དང་ལྷ་གཉིས་པའི་ཚས་སུ་ཅེ་ཅེ་པོ་བྱང་དུ་བཞུགས་པའི་ཉ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པའི་གཤེར་སྤྱོད་འཛས་
སྤྱིང་རྒྱན་གཅིག་དང་། རིགས་ལྷའི་གཅོ་བོ་ནས་སྤྱང་གི་གོས་སྤྱོད་འོད་དཔག་མེད་གོས་སྤྱོད་རི་བོ་
ལྷ་པོ་ཐོན་གཉིས་པའི་པོ་བྱང་གི་ཆིག་པོས་སུ་ཞལ་དཔེ་སྤྱོད་མཆོད་འབྲུག་ལྷང་པའི་ཉིན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཉིན་
དེའི་སྤྱོད་ནས་མཆོད་ཆས་དོ་དམ་ཅེ་དུང་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད་ཆས་ཁང་ནས་མཆོད་པའི་ནས་བྱངས་ས་
ཆང་བ་མེད་པ་ཕྱིར་བཏོན་ནས་མེ་འབྲས་དགའ་བ་གསུམ་དང་། སྤྱིང་ཁག་གིང་དགར་ཆོས་སྤྱོད་ གསང་
སྒྲུབ་ལྷང་རྒྱག་མྱིང་། གཞིས་དགོན་ཁག་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་སྤྱོད་ལྷག་ཁ་པས་ལ་མེ་རེ་བཞིན་
མཆོད་ཆས་ཅིས་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་ཆོས་སུ་ཅེ་ཉིན་གྱི་ནས་ལངས་སུ་ཆང་དགེ་འཕེལ་དཔེ་ཅེར་དུ་བདུན་
དབང་པོའི་འོད་སྤྱང་གར་བ་དང་དུས་མཉམས་གཅུག་ལག་ཁང་གི་སྤུལ་བ་མཛད་བྲམས་རའི་སྤྱོད་མཆོད་འོག་
ནས་མེར་སྤྱོད་གི་དུ་ཐོག་མར་བཀྲ་གིས་པའི་དུ་དར་དགར་བོ་ཞི་བའི་མདོག་ཅན་ནས་སྤྱང་གི་མཆོད་དོན་

མཆོད་ཆས་ཀྱི་ཕྱི་བྲག་སྤྱོད་ཆོགས་ཐོགས་
པའི་མེར་སྤྱོད་གི་དུ་ཐོན་

ལ་རྩ་སྐུ་མཁའ་གཟའ་མཆོར་དང་བཅས།

འཁོར་ལོ་ཁྱེ་བྱ་ཅན་བཙུ་ལྟ་། ལྱུ་མ་པའི་
ཁ་དོག་རིན་འབྲུང་གི་མཆོར་དོན་བཙུ་
དབང་མདོག་སྐྱེང་མཐའི་མཆོར་དོན་ཅན་བཙུ་
ལྟ་། དག་པོའི་མདོག་ཅན་མི་བསྐྱོད་པའི་བྱ་
ལྟ་ཅན་བཙུ་། ལས་སྐྱེ་ཆོག་མ་པའི་མདོག་
ཅན་དོན་ཡོད་ཀྱང་གི་མཆོར་དོན་རལ་གྱི་འི་
དོག་བཅས་དང་གཞན་ཡང་གདུག་མ་བཙུ་
ཐྱག་གསུམ། ལྱུ་མ་མཆོར་བཙུ་ཐྱག་གསུམ།
བ་དན་བཙུ་ཐྱག་གསུམ། དྲུང་དག་པ་དྲུང་
གོས་དང་བཅས་པ་བཙུ་ཐྱག་གསུམ། ལྱུ་མ་
མཆོར་བཙུ་ཐྱག་གསུམ། ར་བོ་ཆེ་བཙུ་ལྟ་
། རིང་པས་ལོ་བས་བྱུ་ན་འདྲེན་གྱི་དྲུང་དྲུང་
ཐྱག་མ་པ་བཙུ་ཆེན་དྲུང་ཐྱིལ་ནས་འབྲུང་པ་
བྲུ་གིས་གྱི་ཀྱང་ལ་ལྟན་ལོ་གཉིས་མོག་མོ་
མེར་ལས་གཞུང་པ་བཙུ་ཆུ་ཁྱིལ་སྐྱར་ལ་
བཙུ་མ་པ་ལྟ་དེ་ལྟ་མཆོར་ལས་གྱི་ལྟ་
ཐྱག་མཆོག་མོག་མ་པའི་མེར་མཆོར་གི་རྩ་
སྐྱར་གཞུང་མཆོར་དང་བཅས་གཞུ་ལག་
ཁང་ནས་མོན་ཏེ་བར་སྐྱོར་དང་ལྟ་སྐྱུག་གལ་
མོག་ཐམ་པ་མོག་མ་བཙུ་དྲོལ་དྲོལ་སྐྱར་

བར་དལ་ལུས་བསྐྱོད་ཅིང་དེ་སྐབས་ཏེ་མོ་བྲང་གི་རྩིག་ལྟེ་བས་སྐྱེ་ཤོང་གསལ་པོས་སྐྱེ་བྲུ་མ་པར་ལྟ་པ་
མཆོར་དང་འབྲེལ་ཞེས་ནས་ཁང་སྐྱོང་དྲུ་འབྱོར་སྐབས་བསའ་སྐག་ལྟ་དེ་སྐྱེ་བཙུ་མོ་མོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་
མཆོར་རྩ་གྱི་ལྟེ་ཐྱག་མཆོག་མོག་མ་པའི་མེར་མཆོར་གིས་འདྲོན་དྲུང་པ་དང་བཅས་མཆོར་གས་
འབྲེལ་པ་དང་། གར་པས་གར་འབྲེལ་ལ། ར་བོ་ཆེ་དང་དྲུང་ལྱ་སྐྱོང་མོག་མ་དྲོལ་བཙུ་དྲུ་མདུན་དྲུ་
བསྐྱོད། གནས་ཆུང་ཆོས་སྐོང་ཡང་སྐྱེ་བཅས་གིས་མོས་སྐྱེར་ལྟ་འཆོལ་དང་སྐྱར་གལ་འབྲེལ། འདྲོང་
འཆོལ་པ་ཤིས་འདྲོང་འཆོལ་པ་ལས་ལོ་མ་འཆོ་བྲལ་གྱིས་ཞེས་ཁང་སྐྱོང་འབྱོར་སྐབས་དགར་ལོལ་

དཀར་མངས་གཅིག་ནང་པོ་མ་ཐུགས་པ་ལག་གཉིས་ཀྱིས་ཅེ་ཕོ་བྲང་གི་སྒྲིགས་སུ་འདྲེགས་འབྲུལ་དང་
 དེ་ནས་བཀའ་ཤག་ཚེར་བྱང་གཏོར་ཞུས། སྐང་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཅེ་ཕོ་བྲང་གི་སྒྲིགས་སུ་བྱང་འདྲེད་ཞུས་
 རེས་གནས་ཆུང་གིས་སྐང་ཆེན་ལ་ཁ་བདགས་གཡོགས་པ་སོགས་ཤེད། དེ་ལྟར་མེར་སྐྱོང་རྣམས་སྐྱོང་
 སྐོར་ལས་བརྒྱད་ཁད་ཀྱིས་སོང་ནས་ར་ཆེར་མཆོད་འབྲུལ་དང་འབྲེལ་གོང་གསལ་མཆོད་གར་རྣམས་སྐྱར་
 ཡང་ཐེངས་གཅིག་འབྲུག། དེ་ནས་ཤ་གསར་སྐྱང་སོགས་བརྒྱད་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྱིར་ལོག་ཐོག་
 མཆོད་རྫས་ཅིས་འབྲུལ་ཞུ་བ་དང་བཅས་རྣམས་མཆོད་རྫས་ཐོགས་པའི་མེར་སྐྱོང་གིས་མཆོད་སྐོར་
 ཤེད་པའི་དུས་ཆེན་འདིར་ཆོགས་མཆོད་སེར་སྐྱོང་ཞེས་ཟེར། དེ་ཉིན་བཀའ་སྐྱོན་མན་ནས་ལས་དཀྱུས་
 ཡན་ཤོད་སྐོར་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་མཇལ་དང་འབྲེལ་ཞོལ་ནས་ཁང་སྐྱོང་རང་རང་གདན་ཐོབ་
 ཀྱི་གྲལ་ལ་འཁོད་པར་ཇ་དང་འབྲས་སིལ་གཏོང་། གཞན་ཡང་དེ་ཉིན་གསེར་སྐྱོང་འཛུལ་སྐྱོང་རྒྱན་
 གཅིག་དང་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་སུ་སྐོང་མཆོད། དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཆོགས་ལ་ཇ་ཐུག་དང་ཆོར་
 འབྲེད་དུལ། སྤྱོད་བར་སྤྱིན་པ་སོགས་མཆོད་སྤྱིན་རྣམས་མང་སྤོ་སྤོལ་ལྟར་པ་དེ་ནི་སྤོ་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་
 རྒྱ་མཚོས་གསར་འཛུགས་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན།

སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུག་གིས་བཟུས།

ཕུགས་པོ་རི་ནས་མཇལ་བའི་ཆོགས་
མཆོད་མེར་སྐྱོང་།

པ་མའི་ཉིན་མོ།

ཕུ་མ་ལུ་མ་ཆེན་མོ་ལ་ཐོག་དང་ལུ་མ་
མང་ལ་ཐོག་མའི་དུང་ཆེན་མཆོག་གི།

༢༠༡༡ ཁ་དང་མ་ནི་རང་ལ་ལུ་མ་ཆེན་གནང་མཁན་དང་། རྒྱུ་མ་ལ་དུ་བ་ལུ་མ་ཆེན་གནང་བཅས་
གིས་གསོ་སྦྱང་གནང་མཁན་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྤང་དོར་གྱི་གནད་སློབ་མཁན་གྱི་དགོ་ཆེན་ཐོག་མ་ཡང་
ཡིན་པས། བཀའ་དྲིན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བརྟེན་ཞིང་། ལྷག་པར་རང་ཅེ་བོད་མིར་མཆོད་ན། གང་དག་པ་དང་

མ་ལ་མཆོད་ལྷན་ལ། འིགས་དེ་ཆངས་བཅས་སྒྲིབ་དཔོན་བཅས་པའང་
 ལགས། ཞེས་དང། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་བཅོམ་སྐབས་གནད་ལ་ཐལ་བའི་མི་
 ཆོས་གཙང་མ་བརྟུན་གཉིས་ནང་། བ་དང་མ་ལ་ཉིན་གཞོ་བཀུར་བསྐྱེ་བ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་མ་དང་མ་ལ་གུས་བཀུར་ཞབས་ཏོག་བཅོས་མིན་
 ལྟུང་བའི་སྒོའ་བཟང་དང་ཆེ་ཞིང་། ལ་མས་ཀྱང་ཕྱ་ཕྱག་ལ་ཁོག་པའི་སྤྱིང་
 དང་དཔལ་བའི་མིག་ལྡར་གཙུག་སྤྱིས་ཉིན་དུ་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་ཀྱང་།
 ལྷ་མོ་ལ་མའི་ཉིན་མོ་ཞེས་དམིགས་གསལ་བྱུང་བཅིང་ཆུ་སྒོའ་མེད། འོན་
 ཀྱང་རང་ཅག་བཅོམ་སྒོའ་དུ་འབྱོར་ཆེས། བོད་ཕྱག་ཆང་མར་ཤེས་ཡོན་
 མོག་སྤྱོད་གི་གོ་སྐབས་ཆང་ལྷན་གནང་སྟེ། ཕྱི་ནང་ཤེས་ཡོན་གཉིས་ལྷན་
 ཞིག་དུ་གཉིས་སྤྱོད་ལྷན་པར་སྒོའ་བྱ། ཅམ་གྱིས་འགན་ཁུར་བུས་པས་མི་
 འགྲིགས་པར་འབྲེལ་ཡོད་ལ་མ་ཆོས་ཀྱང་འགན་ཁུར་མཉམ་ལེན་དགོས་
 པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པར་དམིགས་དེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལོ་ནས་ལོ་རེའི་ཟླ་བ་

༩ ཆོས་ ༥ ཟླ། རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོའི་འཁྲུངས་ཆོས་དང་སྐབས་བསྐྱར་གྱིས་བོད་རིགས་པ་མའི་ཉིན་མོ་
 ཞེས་རྒྱ་ཁྲབ་དུ་བྱུང་བཅིང་གནང་རྒྱའི་སྒོའ་བཟང་གནང་དཔེ་བུས་བསྐྱེད་པ་རེད།

དེ་ཡང་ཕྱུག་ཡུམ་ཆེན་མོ་བསོད་ནམས་མཆོ་མོའས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱང་བདེ་སྤྱིང་ཆེ་རིང་ཆུ་བ་དེ་
 ཉིད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༥ ཉིན་ལ་བ་ཉི་མ་ཆེ་རིང་དང་། ཡུམ་སྒྲོལ་མ་གཤམ་འཛོམས་ཀྱི་
 སྤུས་མོར་མཉེས་དུ་འཁྲུངས་པ་དང་། ༡༩༧༩ ལོར་ཕྱུག་ཡུམ་ཆོས་སྤྱོད་ཆེ་རིང་དང་གཉེན་སྲིག་
 གནང་། སྤྱིར་སྤུས་དང་སྤུས་མོ་ཁྱོན་༡༩ བཅས་པ་ལས། སྤུས་མོ་ཆེ་རིང་སྒྲོལ་མ་དང་། སྤུས་སྤྱག་
 འཛོར་རིན་པོ་ཆེ། སྤུས་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ། སྤུས་སྤོ་བཟང་བསམ་གནད། ཕྱོད་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་
 པོ་མཆོག་ སྤུས་མོ་ཇེ་བཅུན་པོ། སྤུས་མང་འཛོམས་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་བདུན་མ་གཤོགས་རྒྱུད་དུ་ནས་སྤུ་
 མ་འཆོ་བར་གཤེགས།

ཕྱོད་ས་མཆོག་སྤུ་གོང་མའི་ཡང་ཕྱིད་དུ་དོས་འཛིན་གྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སྤུ་སར་གནད་འབྲེན་ཞུ་
 སྐབས་ཕྱུག་ཡུམ་མཆོག་ཀྱང་ལྷ་སར་མེགས་ནས་ཡལ་གཞིས་ལུང་གམེས་ཤར་དུ་བཞགས། ༡༩༧༩
 ལོར་བཅོན་སྒོའ་དུ་མེགས་པ་ནས་བཞགས་སྤྱར་རྒྱ་མའི་ཀ་ཉི་མིར་གོ་ཤེའི་ཆེས་པའི་གཟུང་ཤག་དུ་
 རྒྱན་བཞགས་གནང་། དེ་བཞིན་ཡུ་རྫོང་དང་ཨ་རི་སོགས་ལ་འདུ་མེགས་གནང་མཛད། ༡༩༧༡ ཟླ་ ༡
 ཆོས་ ༡༢ ཉིན་སྤུ་ཆེད་འཕེན་པ་ཆོགས། གཤེགས་ཁར་སྤུ་ལ་སྤུར་བྱག་གང་ཡང་མེད་པར་ཇེ་ཡལ་སྤུས་

མ་མའི་ཉིན་མོར་སྤུལ་བའི་གསུང་འབྲིན།

༩ ང་ལས་ ༡༩༧༤ ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༥ ཉིན་གོ་མོའི་སྤུས་
 སྤུས་ལ་བོད་ཀྱི་ལ་མའི་ཉིན་མོ་ཞེས་གསལ་བཅི་གནང་
 བ་ལ་ཐུགས་ཆེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡིན། ཁོ་མོས་ཆོག་སྤྱན་
 ལྷས་སྒྲོམ་མེད་ཀྱང་སེམས་བཟང་གི་རེ་འདུན་ལྷས་
 བར་སྤྱོད་ཆ་མི་སྤྱད་ལུས།

རང་ལུལ་བོད་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་རྒྱ་དམར་བཅོམ་གྲགས་
 ཅན་གྱིས་འབྲེ་ཆེས་རྒྱུ་ལ་ལྷན་བཞུགས་པའི་བོད་གཞུང་
 མང་ལ་དུས་སྐབས་འདི་ལས་སྤུ་ལ་ཆེ་མཁས་མ་
 མཆིས་གཤེས་རང་ལུལ་སྤུ་རྒྱ་གཞིའི་ལས་འགན་
 གལ་ཆེ་འཁུར་དུ་བབས་བར་བཞེད་ཕྱོད་ས་མཆོག་
 གི་ཡང་དག་པའི་དབྱ་འཁྲིང་དོག་སྤོ་གཅིག་སེམས་
 གཅིག་མཛའ་བཅེ་མཐུན་ཐལ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ས་
 ཤུགས་གཅིག་དུ་བསྐྱིལ་ནས་དཔེར་ན། སེར་སྤུ་
 མཆོག་གཤམ་ན་ལོ་ལོ་གན་གཞིན་ཆང་མས་ཆོས་
 ལུགས་ལུང་ཆང་སོགས་ཀྱི་སྤོངས་ཞེན་ལྷ་བརྟོགས་

གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན།

༡༩༦༡ གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཡི། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྤྱད་པའི་བོད་ཆོས་
 ཆེན་པོ་ཆོས་མཁན་དྲན་ཡིན་ལ་རྒྱལ་གཙུག་ལྷན་པའི་མཁན་པོ་ཆོས་མང་པོས། རང་གི་གཞུང་མཁོ་ལུས་སྟོག་
 ཡོངས་སྟོན་གྱི་ཐབས་ བོད་ཀྱི་བསྐྱེད་མྱོན་མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་ཆེད་དུ་ཡུལ་པའི་སྤྱད་པའི་སྤྱི་
 སྟོན་ལ་གསུ་བཀའ་རྒྱུ་དྲན་དང་། ཁོང་ཆོས་སྤྱི་དཔྱད་པའི་ཁོ་རབས་སྤྱི་མ་རྒྱུས་ཀྱིས་རྒྱུད་འཛིན་
 རྒྱུ་དགོས་པའི་དྲན་སྤྱུལ་ཡང་ཡིན། མདོར་བསྟུན་ནས་བཤད་ན། གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ནི། བོད་ཀྱི་
 བསྐྱེད་མྱོན་དང་དབང་དེ་དག་གི་ཕྱོད་མཐུན་གྱི་ཆོས་དུ་ཡོངས་སུ་གོར་ཁའི་ཉིན་མོ་སྟེ། གྲི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལྷ་
 བ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ལ་རྒྱུ་དྲན་ཞུ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཉིན་མོ་འདིའི་རྗེས་ཅས་ནས། རང་ཆོས་ཁོག་པའི་སྤྱི་
 དང་དཔྱལ་བའི་མིག་ལྷ་བྱའི་ཡགོང་ས་ཡུལ་མཐུན་ཆེན་པོ་མཆོག་ བོད་ཀྱི་བསྐྱེད་མྱོན་བའི་དོན་གྱི་
 ཆེད་དུ་གཞན་ཡུལ་དུ་བཅོན་སྟོལ་ལ་ཕེབས་བ་དང་། བོད་འབངས་རྒྱུས་གཞིས་ལེས་གཉིས་སུ་བ་
 ལྟེས་དེ། རང་ཡུལ་གཞན་ལས་དུ་གོར་བའི་ཆོས་ཐབས་རྒྱལ་གྱི་འཛོལ་སྟེ་མི་ཡུལ་གྱི་སྤྱུག་བསྟུལ་
 ཡོད་ཀྱང་ཆོས་མི་རིགས་འདིས་སྤྱི་དགོས་བྱུང་།

བདུན་མེར་བར་བཅན་ཤིང་གིས་མིང་ནགས་
 འགོད་དུ་བརྟལ་བ་མ་ཟད། བོད་གཞུང་གི་
 དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་འཛིན་པའི་པའ་བ་དང་། རི་
 རྩིས་ཐོག་མར་རྒྱ་མོད་མི་རིགས་ནི་སྤྲོད་རྒྱ་
 ཡིན་ཞེས་བཅོས་མཁོ་འཛུལ་གྱིས་སློ་ཤིང་སྤྲོ་
 ཚོགས་དང་། བར་དུ་བོད་མི་སྐད་རྒྱུང་འགལ་
 གས་ལ་དཔལ་ཕྱོག་དང་དཔལ་དང་ལ་གྱི་འགྲོ་
 རྩིས་པའས་མེད་བའད་ནས་བསྐྱུ་ས་ཁས་དུ་མ་
 གུས། མཐར་ཐིང་གི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་
 བཞི་ཅ་པའད་མོ་རྣམས་དབྱེ་དུ་བཟུང་ནས་
 རྒྱན་བཞེད་དང་། རྟེན་སྒྲུལ། མདོ་སྤྱོད་སྤྱོད་གྱི་
 དཀོན་ཁག་ལྟ་བུ་གཏོར་བཅོས། མེད་སྤྱི་
 བསམ་ཡོད་ཅན་ལལ་ཆེར་གཞོད་བཟུང་།

Photo Source: TN-DC

ཉམས་རྒྱུད་མི་མང་རྣམས་དཔལ་ཕྱག་ལ་བཀོལ་ནས་ཟས་ཤིང་བཟངས་དང་། བོས་ཤོད་དྲོས་གྱི་འཆོ་བ་
 རྟེན་ལ་དགོས་ཕུང་བ་མ་ཟད། བོད་མི་ཆང་ར་དཔར་བའི་རིང་ལུགས་ལས་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་ཤིང་
 གནས་ལ་རྟོགས་བཅུད་ཤིང་པའི་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་འགོག་ཐབས་བྱས་པ་སོགས་བོད་མིའི་འདོད་སྤོང་དང་མི་
 འཚམས་པའི་བཅོན་འཛུལ་གྱི་བྱ་རན་རིམ་བར་བྱས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོང་ས་མཆོག་
 དཔག་ཁུལ་ཁང་དུ་གཟིགས་མོང་གདན་འདྲེན་ཞུ་ཁུལ་དང་། རོན་དངོས་སྤྱ་སྤྱར་གནོད་འཚོ་བཅས་
 རྒྱུའི་དན་འཆར་བཤམས་པར་བརྟེན། བོད་མིའི་སེམས་ཁོང་ནང་རིང་ནས་བསགས་པའི་རྒྱག་གཟེར་
 རྣམས་དུས་གཅིག་དུ་ལངས་ནས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་བོད་
 འབངས་ཆོས་ཡེ་ཤོང་ས་མཆོག་རྒྱ་དཔར་གྱི་དཔག་སྒྲར་དུ་ཐེགས་ཐལ་མི་ཡོང་བའི་ཞུ་འབོད་དང་འབྲེལ་
 བོད་རང་དབང་སྐུར་ལངས་གྱི་ངོ་ཚྭ་རུ་སྤྲོད་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
 ཡང་བྲལ་བའི་དྲག་གནོན་བྱས་ཏེ། བོད་མི་ཁྲི་ལྷག་མང་པོ་དཔར་གསོད་བདད་བར་བརྟེན། ཡེ་ཤོང་ས་
 མཆོག་ཀྱང་རྒྱ་གར་ལ་བཅོན་ཁྲོལ་དུ་ཐེགས་དགོས་བྱུང་།

༡༩༧༩ ལོའི་ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རྒྱ་དཔར་གྱིས་
 བཅོན་འཛུལ་ལ་བོད་མི་མང་གིས་ངོ་
 ཚྭ་ལྟར་འབོད་བྱས་པ།

དུས་དེ་ནས་བཟུང་ད་ལྟ་བར་ངཆོས་ལོ་ལྷར་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་གཙོ་གླུར་བཅོན་ཁྲོལ་བོད་མི་
 གནས་ལུལ་ཆང་མར་ཕྱི་ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་མོང་གསལ་ཁག་དང་མིག་རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་དེར་ཕྱིར་དྲན་དང་།

ལྷུ་ལ་གཅེས་དཔལ་པོ་དཔལ་པོ་མོ་ཚོའི་སྤྲོད་སྤྲོད་ལ་ལྷུ་ལ་བཀུར་བྱེད། ཉིན་མོ་འདྲིང་ཡགོང་ས་ཡུལ་ལས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་ནས་དུས་དྲན་གྱི་གསུང་འཕྲིན་རྟེན་ཆེད་སྤྲུལ་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་སྤྲུལ་རས་གཞིགས་སྤྲུག་སྤྲོད་སྤྲུན་
 སྤྲོད་གི་ཞལ་ཐང་མཐུན་པོ་གོང་ས་མཆོག་དབུ་བཞུགས་གྱིས་བདེན་ཆེག་སྤོན་ལས་གསུང་འདོན་གནང་རྗེས་བོད་མི་
 ཆོས་མི་མང་ལངས་ལྷུ་སོགས་བདད་ཐོག་ཆུ་ནག་གཞུང་གི་ངན་སྤྲོད་ལ་ངོ་ཆེལ་སྤྲད་འཛོད་དང་། འཛམ་གླིང་ལྷུ་ལ་
 ཁབ་ཁག་དང་མི་མང་ཆོར་བདེན་བར་ཆུ་བསྐྱར་ཡོང་བའི་རེ་འཛོད་བྱེད།

ང་ཆོས་འདི་ལྟར་དྲན་གསོ་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་... བར་སྤྲེལ་ས་ཡོད་པ་དེས་ང་ཆོའི་
 དཀའ་ལྷག་དང་རེ་འཛོད་གྱི་ལོ་ངོ་... མཆོན་ཞིང་ང་ཆོའི་རང་དབང་འཐབ་ཅོད་གྱི་ལོ་ཆུས་ཀྱང་མཆོན། ང་ཆོའི་
 འདོད་དོན་མ་འགྲུབ་བར་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་བྱེད་མཆོམས་འཛོག་མི་སྤྲོད་ཅིང་། ང་ཆོའི་འདོད་དོན་ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པའི་ཉིན་མོར་ཡང་། ང་ཆོས་དུས་ཚོད་འདི་རྗེས་དྲན་བྱེད་པར་ངས། ལྷུ་མཆོན་ནི་ང་ཆོའི་སི་རིགས་དང་ལྷུ་ལ་
 ཁབ་གྱི་ཆེད་དུ་གཅེས་པའི་ལྷུ་སོག་ཡོངས་སྤྲོད་ཡོངས་སུ་སྤོས་བདད་བའི་ལྷུ་ལ་གཅེས་དཔལ་པོ་དཔལ་པོ་ན་མས་
 ནི་དུས་ནས་ཡང་ཕྱི་རབས་བཞེས་དྲན་གསོ་བྱེད་པོས་ལས་སོ།

རྒྱུ་ཚུ་རིང་གིས་བསྐྱེད་ལྷུ་ལ།

མི་མང་ལངས་གྲུ།

ཡོངས་ཤོག མི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་བར་དུ། འཛོལ་གྱི་ཐད་རུས་ལ་མ་ཐུག་བར། དགྲ་པོས་
བཅན་གཞོན་བཏང་བུང་།

ཆིག་སྒྲིང་དགྲ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་དང་དགྲའི་ཡོར། རྒྱལ་གཅེས་མི་མང་ཏུ་ཐུག་བཟོད་བྲལ་ཐབས་
མེད་གྱིས་བདེན་བས་ཡར་ལ་ལངས་ཡོད།

ཡོངས་ཤོག་ཡོངས་ཤོག་བོད་མི་རྣམས། འཛམ་གླིང་མི་མང་རྩོམ་རྒྱལ་དུ་ཡོངས་ཤོག
བདེན་པའི་དབང་པོ་མཛོད་ཅིག

བོད་ཡོངས་བདག་གིས་སྒྲིང་བ། གསལ་མཁོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ།
གཞིས་ཤུས་བོད་མིའི་གཙོ་འཛིན།

དགྲ་པོ་བཅན་པ་ལག་དམར། བཅན་རྒྱལ་རྒྱ་དམར་བོད་ནས་མཐར་བསྐྱོད་གཏོང་གི་ཡིན།
རྒྱལ་གཅེས་མི་མང་ཡོངས་ཤོག

གསུམ་བཅུའི་དྲན་གྲུ།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབྱངས་གསུམ་བཅུར་གསུམ་བཅུའི་དྲན་གསོ་འབྲུལ། ལོ་ངོ་ ( ) འགྲོ་བའི་གསུམ་བཅུའི་
ལངས་གྲུ་ལོན། བོད་མི་རྒྱ་དམར་འོག་ནས། སྒྲེར་ལངས་གྱིས། རྒྱ་དམར་བཅན་ཐག བོད་ནས་མཐར་
བསྐྱོད་ཅིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབྱངས་གསུམ་བཅུའི་དྲན་གསོ་འབྲུལ། ལོ་ངོ་ ( ) འགྲོ་བའི་གསུམ་
བཅུའི་ལངས་གྲུ་ལོན།

རྒྱལ་ཁབ་རྒྱལ་དར་སྤྱོད་དང་སྒྲོས་བརྒྱུངས་ཏེ། བོད་ཡོངས་ཁ་བ་ཅན་དུ་ཅིས་མི་བསྐྱེད་ས། བོད་
དུ་ཅིས་མི་འཛུགས། རྒྱལ་ཁབ་ xxx ལོ་ངོ་ xxx བཅན་འཛུལ་མཁོ་ཅེ་གྲིས་ས་མེད། ལོ་རྒྱུས་
རྣམས་གདོང་དུ་ག་མི་འུམ། སྤོང་བྲག་དྲོན་མོས་བྲིས། རྒྱལ་ཁབ་ xxx ལོ་ངོ་ xxx ཐུག་ན་པད་མོའི་
གདུལ་ཞིང་། གངས་ཡོངས་སུ། མི་རིང་ཕྱིལ་བ་རྒྱ་མཚོ་སྤར་བྱོན་ཏེ། གཞིས་ཤུས་བོད་མི་རོ་འཛོམས་
དགའ་སྒྲོན་སར། རྩོམ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབྱངས་ཅིས་མི་ལོན།

བདེན་ཚིག་སྒྲིན་ལམ།

ཆད་མེད་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོད་དཔལ་མངའ་ཞིང་། །ཉམ་རྒྱུང་འགྲོལ་བྱ་གཅིག་ལྷ་དགོངས་པའི། །
དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་སྤུས་དང་སྒྲོབ་མར་བཅས། །བདག་གི་བདེན་པའི་སྒྲིབ་འདིར་དགོངས་ཤིག། །
སྤྱིད་ཞིའི་གདུང་སེལ་ཡོངས་ཚོགས་བྱལ་བའི་བསྟན། །འཛིན་སྤྱིང་ཡངས་པའི་ཕན་བདེའི་དཔལ་དུ་རྒྱས། །
དེ་འཛིན་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་སྒྲེས་བྱ་རྣམས། །ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་བཅུའི་བྱ་བ་འཕེལ་བར་མཛོད། །
མི་བཟང་ལས་ངན་དྲག་པོས་ཡོངས་ནོན་པས། །བར་མེད་དུལ་ཁས་མནར་བའི་ཉམ་ཐག་འགྲོ།
བཟོད་དགའ་ནད་མཚོན་སྤྱ་གཤིའི་འཛིགས་པ་ཀུན། །ཞི་ནས་བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོར་དབྱགས་དབྱང་མཛོད། །
ཁྲད་པར་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་སྤྱི་འགྲོ་རྣམས། །ནག་ཕྱོགས་ཁྱེད་ཀྱི་དབྱང་གིས་བཅེ་མེད་དུ། །
ངན་དགུས་འཛིན་པའི་ཁྲག་དང་མཆི་མའི་རྒྱན། །སྤྱར་དུ་ཆད་པའི་ཐུགས་ཤེའི་མཐུ་དབྱང་སྤྱོད། །
ཉན་མོངས་གདོན་གྱིས་སྒྲོས་པའི་བརྒྱུད་སྤྱོད་གྱིས། །རང་གཞན་གཉིས་ཀྱང་བགྱིད་པའི་སྤྱིང་ཤེའི་ཡུལ། །
མི་བསྐྱེད་སྤྱི་བའི་ཆོགས་རྣམས་ཁྲད་དོར་མིག །ཡོངས་འཛིན་བྱམས་བཅེས་མཛོད་བའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད། །
རིང་ནས་སྤྱོད་དུ་བརྟག་པའི་འདོད་པའི་དོན། །ཡོངས་ཚོགས་ཐོད་ལྗོངས་རང་དབང་གཙང་མའི་དཔལ། །
ལྷན་འབྲུབ་ཆོས་སྤྱོད་ལྱང་འབྲེལ་དགའ་སྤྱོན་ལ། །སྤྱོད་པའི་སྤུལ་བཟང་སྤྱར་བ་ཉིད་དུ་སྤྱོད། །
བསྟན་དང་དེ་འཛིན་ཆབ་སྤྱོད་རང་རིགས་སྤྱད། །གཅིག་པའི་ལུས་སྤྱོག་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོངས་བཏང་སྤྱོད། །
དཀར་པ་བརྒྱ་ཕྱག་སྤྱབ་པའི་སྤྱོད་པོ་རྣམས། །བྱ་འཛིན་མགོན་དེས་ཐུགས་རྟེན་སྤྱོད་བར་མཛོད། །
མདོར་ན་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གིས། །སྤུས་བཅས་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྤར་གངས་ཅན་ཞིང་། །
ཡོངས་བཟུང་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོན་ལམ་གང་མཛོད་པའི། །འབྲས་བཟང་དེར་འདིར་སྤྱར་དུ་འཆར་བར་གསོལ། །
སྤར་སྤྱོད་ཆོས་ཉིད་ཐབ་མའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། །མཆོག་གསུམ་ཐུགས་རྟེན་མཐུ་དང་བདེན་ཚིག་སྒྲིབས། །
ལས་འབྲས་བསྐྱེད་མེད་བདེན་མཐུས་བདག་ཅག་གི། །བདེན་པའི་སྤྱོན་ལམ་གཤེགས་མེད་སྤྱར་འབྲུབ་གོག། །

དཔའ་བོ་དཔའ་མོ།

རང་ལུལ་དྲན་བཞིན་འདས་པའི་དཔའ་བོ་དཔའ་མོར། །

བྱགས་རྩེས་བྱངས་ཤིག་མགོན་པོ་སྤྲོད་རས་གཟིགས་དབང་། །

བོད་མིའི་རང་དབང་བདེན་མཐའ་ལྷུང་ཐོབ་ཤིག །གསུམ་བུའི་ཉིན་མོ་འདི་ནི། །

བོད་མི་རང་དབང་འཐབ་ཚད་ཆེད། །ལེར་སྒྱུ་ཁྲི་བྲག་མང་བོས། །

ལུས་སྟོག་པངས་མེད་སྟོས་པར། །དཔའ་བོ་དཔའ་མོའི་སྤྱིང་སྟོབས་ལ། །

ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང་གསུམ་བུ་ཞུ། །གཞིས་ལུས་སྤྲོད་རྒྱ་རྩམས་ནས། །

སྐྱ་སྟོའི་གདུག་རྩལ་འོག་ལ། །སྤྱིང་སྟོབས་ཞུས་པ་མེད་པར། །

རང་བཅོན་ལས་འགལ་སྟེལ་བར། །རྩེས་སྤྱི་ཡིད་རང་ངར་ནས། །

ཡིད་ལ་དྲན་བཞིན་གསུམ་བུ་ཞུ། །གཞིས་བྱེས་ཆེལ་གསུམ་བོད་མི། །

དོག་ཅ་ཆེག་སྤྱིལ་ངར་ནས། །རང་བཅོན་ལེན་པའི་འཐབ་ཚད་ལ། །

གོམ་བགྲོད་མདུན་ནས་མདུན་དུ་བསྐྱོད། །དཔའ་བོ་དཔའ་མོའི་ལམ་སྟོན་ལ། །

ཡིད་ལ་དྲན་བཞིན་གསུམ་བུ་ཞུ། །

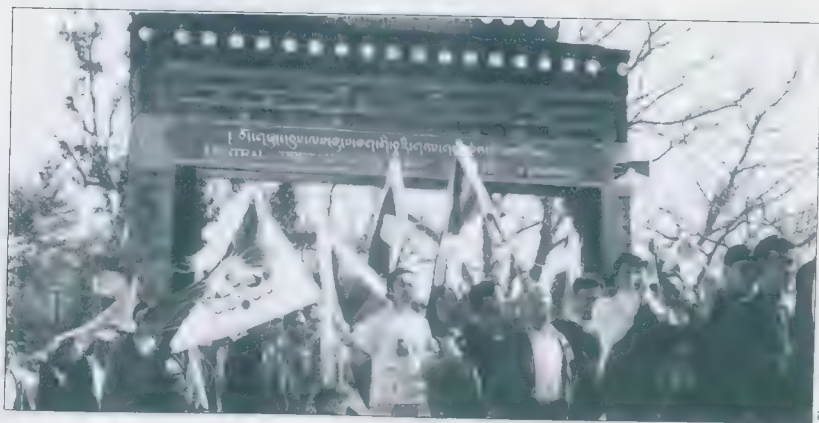

Photo Source TNDC

བོད་ཀྱི་བྱང་མེད་རང་དབང་སྐྱེད་ལངས་ཀྱི་ཉིན་མོ།

འབྲུག་གི་སྐུ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ནི་བོད་ཀྱི་བྱང་ཕྱེད་ཚོས་རྒྱ་དམར་གྱི་བཅོན་གནོད་ལོག་ནས་རང་དབང་
ལྷན་ལངས་བྱས་པའི་ཉིན་མོ་ཡིན། དེ་ལང་བོད་ཀྱི་བྱང་ཕྱེད་ན་མས་ནི་སྤྱི་མལ་པ་ཚོ་དང་འདྲ་བར་དབང་
མཐོངས་སྡོད་སྟེ་ལས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཁྱིམ་ལས་དང་སྤྲུ་བྱ་གསེ་སྤྱོད་། ཀལ་ཚད་དང་
བསྐྱུན་མཁས་བཅས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་བོད་ཀྱིས་བྱང་ཕྱེད་ཚོས་གཙོ་བག་དབང་ལྷན་དེ་གསེ་
སྤྱོད་གནད་བའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་མལ་པ་མང་པོར་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོག་བསྐྱར་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་
མཐོང་སྟེ་ཆེ་ཆེ་བའི་བྱང་ཕྱེད་མང་པོ་ཞིག་རིམ་པར་སྤྱོད་པས་དབང་དྲགས་ཤེད་པ་མ་ཟད། སྤྱི་མལ་པ་ཚོ་
དང་འདྲ་བར་རང་སྟོབས་སྤྱི་མལ་གཏོང་གིས་དབྱེ་བོ་དང་དངོས་སུ་འཐམ་ཚུད་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་གསལ་པོར་
མ་ཚོན་ཐུག།

၁၆၁၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၊ ၁၁ ရက်၊ နံနက် ၈ နာရီ၊
 ၁၆၁၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၊ ၁၁ ရက်၊ နံနက် ၈ နာရီ၊
 ၁၆၁၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၊ ၁၁ ရက်၊ နံနက် ၈ နာရီ၊

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་འོད་མི་ཚོས་རང་དབང་སྐྱོར་ལངས་པའི་ལྷ་མོ་མེན་པོ་བྱས་ཏེ་
ལྷ་དཔམ་གྱི་འཆར་འཇུག་པ་འོོ་མོ་བྱས་པ་དང་། དར་ལྷ་དཔམ་གྱིས་དྲག་འཛོར་བྱས་མིན་པ་མ་ལྟོས་

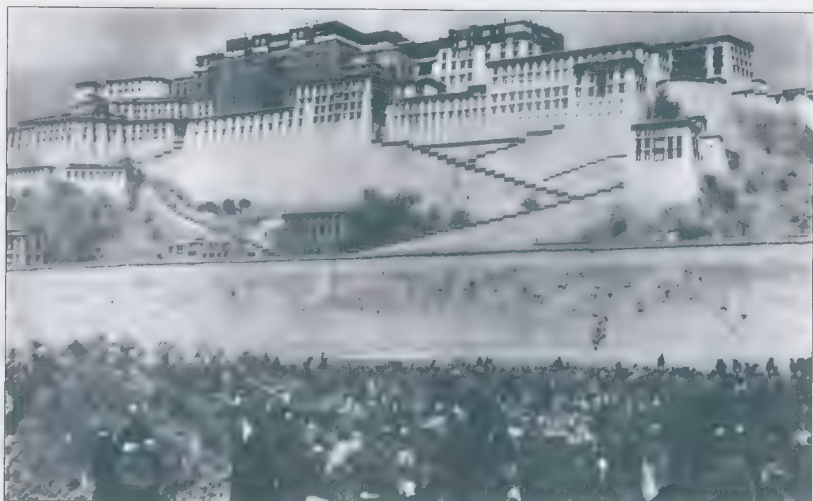

Photo Sante Tse, D.

པར། བོད་ཀྱི་བྱང་མེད་ཚོས་གཅིག་ཀྱི་བ་གཅིས་ལངས་ཀྱིས་ ༡༩༧༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཀྱིས་ས་
 ལྷ་སར་ཆུ་དཔམར་གྱི་བཅན་འཛུལ་ལ་ངོ་རྒྱལ་གྱི་ལས་འགུལ་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤེལ་བ་རེད། ལས་
 འགུལ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ཡོ་རྒྱལ་ཐོག་བྱང་མེད་ཚོས་སྤེལ་བའི་བཅན་རྒྱལ་ཀྱི་ལས་འགུལ་གཞི་རྒྱ་
 ཆེ་ཤོས་ཐོག་ས་དེ་ཡིན་པ་དང་། ལས་འགུལ་དེའི་ཐོག་ནས་བོད་མི་ཚོས་ཆུ་དཔམར་བཅན་འཛུལ་བར་པོ་
 ཟད་མོ་ལ་ཐུག་ཀྱང་ངོ་རྒྱལ་མཐར་ཐིན་པ་ལྟེན་རྒྱུའི་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་དེ་གསལ་པོར་མཆོད་ཡོད་པ་རེད།

༡༩༧༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཀྱི་དཔམར་
 ལྷ་ས་བཅན་འཛུལ་ལ་བོད་ཀྱི་བྱང་མེད་ཚོས་
 འོ་རྒྱལ་རྒྱུད་འབྲེད་ཐངས་དང་པོ་བྱས་པ།

སྤེལ་བའི་འགྲོ་དཔམར་མོ་ཀུན་བཟང་འགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་རྒྱལ་གཅེས་དཔམར་མོ་སྤྱོད་པུག་
 མང་པོ་མེ་པོ་བཟང་མཉུན་གྱི་འབྲས་བུ་གཡུལ་ཁའི་ཐང་དཀྱིལ་དུ་འཛོམས་ཁེ་ཆོག་ས་འདུ་འཆོག་ས་པ་
 དང་། ཁོང་ནས་པའི་བོས་ཆོད་སྤྱིང་དོན་ནི། རྒྱ་མི་རྒྱ་ནག་དུ་ཕྱིར་ལོག་འགྲོ་དགོས། བོད་ཀྱི་བདག་པོ་
 བོད་མི་ཡིན། བོད་ཀྱི་འཛིན་སྲྀང་ཆང་ས་བོད་མིར་གསུ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མིར་བོད་ནང་དུ་འཛིན་
 སྲྀང་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད། རྒྱ་མིའི་བཅན་གཞོན་མཆོམས་འཛོགས་སྤྱང་བར་འཐབ་ཅོད་ཐུ་
 མཐུད་པུ་རྒྱུའི་མེས་ས་ཐག་གཅོད་བཅད་ཀྱིས་དཔམ་བཅའ་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་མིས་
 བོད་ཀྱི་ནང་ཕྱིན་ལ་མེ་བྱས་བྱེད་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་མེད་ཅེས་སོགས་འཁོད་པའི་ཡི་གེ་རྒྱ་དཔམར་ལ་སྤྱད་དེ་
 སྤྱད་འཁོད་ཁྲིམ་བསྐྱར་གཞི་བཞིན་དང་ཐུན་པ་བཞད་ཡོད་པ་ས་ཟད། དེའི་ཉིན་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་
 དང་། བལ་ཡུལ་ འབྲུག་བཅས་ཀྱི་གཞུང་ཆབ་དང་། ཁ་ཆེའི་སྤྱ་ཆབ་བཅས་ཁག་སོ་སོར་ངོ་བཅར་

ཆེབས་བསྐྱར་ཆེན་མོ།

༡༡། ཁོ་ལྟར་བོད་རྒྱ་བཞི་པའི་ཆོས་འགོའི་རྒྱ་ཆོས་བཟང་པ་ཞིག་ལ་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་
 པོ་མཆོག་ཅེ་མོ་བྱང་ནས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་པོ་བྱང་དུ་སྐར་ལོལ་དབྱར་གྱི་རྒྱལ་མོའི་སྒྲོ་མེང་ཆབ་
 བཞེས་སུ་ཆེབས་བསྐྱར་ཆེན་མོ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་མཛད་གྱི་ཡོད་པ་བཞིན། ཉིན་དེའི་ཞོགས་ལ་སྐ་པོར་ཅེ་
 མོ་བྱང་དུ་བཀའ་སློན་ནས་བྱང་གཏོགས་ཡན་ཡོངས་ཚྭ་གས་དང་། གདན་ས་གསུམ་གྱི་སྐུ་ལ་ཆེ་འབྱིང་
 ཡོངས་ཚྭ་གས། དེ་བཞིན་མཁན་པོ་ལས་སྡེ་མོགས་ནས་གཟབ་མཆོར་ལྷན་པའི་དང་ཆེབས་ཞབས་སུ་
 བཅར་པའི་སྐབས་མེབས་གདོང་རྟ་དར་གྲངས་མང་པོ་ལ་མོགས་རྟ་ལས་སྐྱོར་མོ་ནས་ཆེབས་བྲག་གཤམ་
 མོ་ནང་གསལ་ལྷར་གདན་གསུམ་སྐུ་ལས་དང་། ཅེ་སྐོར་གཞུང་ཞབས་རྣམས་མེབས་གདོང་དུ་བསྐར་
 བསྒྲིགས་གྱིས་བཅར། ཡགོང་ས་མཆོག་མེབས་བྱང་ཆེན་མོར་ཆེབས་བསྐྱར་སྐབས་མེབས་བྱང་འགོ་པ་
 དང་། མེབས་བྱང་གདན་ཞུ་བ། ཡུལ་པའི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་གཉིས་ལ་མོགས་གཤམ་མོ་ནང་གསལ་
 ལྷར་དང་། མེབས་ལམས་གཡས་གཡོན་དུ་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་སེར་གྲེང་མཆར་སྐྱག་ལྷན་པ་དང་། གྲོ་པ་
 གཞས་མའི་སྡེ་ཁག་དང་བྲག་ཤིས་ཞེས་པ་བཅས་རྣམས་གསུང་བསྐྱར་བསྒྲིགས་ཐོག་སྐུ་དབྱངས་ལེན།
 ཡགོང་ས་མཆོག་སྐུ་འཁོར་དང་བཅས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་པོ་བྱང་དུ་ཞབས་མོར་བདེ་འཁོར་དང་
 སྐྱགས་མེབས་སྒོན་དཀར་སྒོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆང་མར་མཇལ་ཁ་སྐུལ་ནི་མཛད་སྒོ་གྲོལ་བ་ཡིན། །

ཡགོང་ས་མཆོག་མེབས་བྲམས་ནང་
 གདན་འདྲིན་ཞུ་བཞིན་པ།

ས་ག་རྒྱ་བར་དཔེ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་
བཞིན་བའི་བོད་མི།

༡༡། བོད་རྒྱ་བཞི་པར་ས་ག་རྒྱ་བ་མེར་ཁིང་རྒྱ་བ་འདིའི་ནང་བདག་ཅག་གི་སྤོན་པ་སྤྲུ་བྱེད་པས་
གཏུལ་བྱ་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་འགོད་ཆེད་མཛད་པ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་
བཞེས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། སྐྱ་བུ་མས་པའི་མཛད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ། བདུད་བདུལ་
བའི་མཛད་པ། སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་བཅས་དུས་ཆེན་ལྷ་
འཛོམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ་དམིགས་བསལ་ཆོས་ ༡༥ ཉིན་སྐྱ་བུ་མས་པའི་མཛད་པ་དང་། སངས་

ལྷ་པོ་མཛད་པ། ལྷ་པོ་མཛད་པ་འདས་པའི་མཛད་པ་བཅས་ཀྱི་དུས་ཚེན་གསུམ་འཛམ་གྱི་ཁྱད་
 འཕགས་ཅན་གྱི་ཉིན་མོ་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱལ་དཀར་དགེ་བའི་བྲ་བ་སྟེལ་ན་བྱིན་རྒྱལ་དང་མན་ཡོན་ཤིན་
 དུ་ཆེ་བའི་དུས་སྟོན་ཞིག་ཡིན། དེ་སྔ་བོད་རང་བཅན་ཡོད་རྒྱལ་མཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་དེར་བོད་གཞུང་གི་
 བཀའ་བྱིན་རྒྱལ་པས་གཅོས་ཤོད་སྤོང་ཡོངས་ཚོགས་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རམོ་ཆེ། ཁྲི་ཁོ་ལྷ་
 ཁང་། རྩེ་ཁྲིང་བསྐལ་བཟང་པོ་བྱང་། ཅེ་པོ་བྱང་ལོགས་སུ་མཆོད་མཐུང་དང་ལྷོ་རྩེ་ལ་ལེགས་ཀྱི་
 ཡོད། ཉིན་དེར་ལྷ་སའི་བྱང་མི་རྒྱལ་ཀྱིས་ཞོགས་པའི་བྲག་མཆོད་རྒྱལ་གྱི་བཟུངས་གཟབ་མཆོར་
 ལོགས་བར་སྒྲུལ་བ་དང་སྒྲུགས་ར་ཆར་ཞིམ་ཟས་ཁྲེར་དེ་རྩོད་རྒྱལ་ཁྱུ་ཁང་དུ་གོ་བྱར་ཞུགས་ནས་མཆོ་
 སྤོར་དང་། ལྷ་གཞུགས། རྒྱལ་ཐར་ལོགས་ལེན་ནས་སྟོན་གཏོང་སྟེལ་ཡོད།

སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་མཛད་པ།

བྱང་རྩེ་ལ་ཤིང་དུ་དུ་སངས་རྒྱལ་
 བའི་མཛད་པ།

དེ་སྐུ་རང་གཞུང་ཅེས་ཁང་ལས་བྱུངས་ཀྱིས་ཇོ་ཤག་ནས་གཉིས་དང་། གདན་ས་ཁག་གཙོ་བྱས་
 བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་དེན་གཙོ་ཡོངས་ཇོགས་ལ་ས་རྒྱའི་མཆོད་སྦྱིན་ཞེས་ཞུས་གསལ་སྦྱར་འབྲེང་
 དང་། མཆོད་འབྲུལ་སྦྱར་དར་སོགས་ཀྱི་གང་ཆེ་གནང་ལས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དགེ་འདུན་གྱི་འདུས་
 ཆོགས་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཡང་ཟབ་རྒྱས་ཞུ་ཡི་ཡོད། དེ་བཞིན་རང་གཞུང་ནས་དུས་ལུན་དེའི་རིང་སྟོག་
 གཙོད་སློང་དགོས་པའི་གཁྲིམས་བསྐྱམས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་ཁོས་གཞུང་ཁག་ལ་གསོམ་འདོན་མཁན་སྤྱིར་
 ན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་ ༡༧ ཉིན་འདིར་གཞུང་སྤྱིར་གཉིས་ནས། རན་སློང་ལ་སྦྱིན་གཏོང་
 དང་། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར། ར་ལུག་དང་གཡག ཉ་དང་བྲ་བྲིའུ་ལ་སོགས་ཆེ་ཐར་གཏོང་བ་
 དང་། སྤང་ཅི་ཤག་གི་ལས་བྱུངས་མདུན་ནག་ཅན་གྱི་བཙེན་པ་བཞི་སློང་བཀོལ་གཏོང་བ། སེམས་
 ཅན་ལ་འཆོ་བ་སྤོང་བའི་ཆེད་དམར་ཟས་སློང་བ། མ་ཆི་དུང་བྱར་དང་ཕུག་འབྲུམ་གསོག་ལ།
 བཀའ་འབྱུར་བསྐྱར་འབྱུར་སྟོག་པ་སོགས་ནས་དཀར་གྱི་དགེ་སྦྱབ་ལ་འབྲངས་ཀྱི་ཡོད། དེ་སྐབས་འདི་
 ག་བཙན་ཤོལ་བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་བཟང་པོ་མཚུགས་སློང་ཐོག་ཆོས་སྤྱིད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལས་ཆེན་
 དུ་ཤར་སློད་གནང་ཐུས་ཀྱིས་ཉིན་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཆོས་རར་ལས་མེད་དང་མི་མང་ཆང་འཛོམས་
 ཀྱིས་བཀའ་ཆོས་ཞུ་བ་དང་། ལྟ་རྒྱལ་ཁིར་རྒྱུད་དྲ་དར་འཇུགས། སྤང་བོར་བྲུམས་སེམས་ཆེན་པོས་
 དཱུལ་དངོས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་སོགས་གནང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་གནས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་
 ཆོས་རང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་དགོན་པར་བཅར་ནས་སྦྱོན་ལས་འདེབས་པ་དང་མཆོད་འབྲུལ་ཞུ་བ་
 སོགས་ས་གརྒྱ་བའི་དུས་ཆེན་དེ་དམ་འཛིན་ཐོག་ནས་དཀར་དགེ་བའི་ལས་བཟང་སྦྱབ་བཞིན་ཡོད།

སངས་རྒྱལ་སྦྱི་སྦྱི་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་
 པའི་མཛོད་ལ།

Photo Source: TNCDC

འབྲངས་སྐར་དུས་ཆེན།

༡༣། འཇམ་གུང་དྲུག་པའི་ཤིང་མག་རྒྱ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༥ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ རྒྱ་ ༩ ཆེས་ ༧ ཉིན་ནི། བདག་
 ཅག་ནམས་ལ་ཤིན་ཏུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ། འདི་ཤི་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་མགོ་ན། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་འི་དོང་
 དཔོན་ཆེན་པོ། བོད་མིའི་ཆེས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབྱ་འབྲིང་། ལྷུ་བས་མགོན་པོ་ཆུ་ལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་ཅིང་གཞིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུའི་འབྲངས་སྐར་དུས་ཆེས་ཁྲད་འཕགས་ ཅན་ཞིག་ཡིན།
 (རྗེས་སུ་དགོས་དབང་མང་པོ་ཞིག་ལ་གཞིགས་དེ། སྤྱི་རྒྱ་ ༧ པའི་ཆེས་ ༩ ཉིན་ལ་འབྲངས་སྐར་དུས་
 ཆེན་གཏན་འཕེབས་མཛད་པ་ཡིན།) ཉིན་དེར་ཅེ་པོ་བྱང་དང་། རྣམ་གླིང་པོ་བྱང་པོ་སོར་མཛད་ཅུང་ནས་
 སྐུའི་འབྲངས་སྐར་དུས་ཆེན་གྱི་ཤ་ཤྲི་ག་ཆ་ཆང་ཞུ་ལུས་ལྟར། བརྟགས་བརྒན་ལྟ་བུ་བསང་དང་། འབྲངས་
 སྐུའི་གསོལ་མཆོད། སྐུའི་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་དབྱ་ལྷོག་གསར་དུ་སྒྲོན་འཕྲིན་གནང་གི་ཡོད། ཡུལ་
 གཞིས་སྐྱུ་འཁོར་རྣམས་ནས་སྤྱོད་གཞིས་ཅུང་དུ་ནང་མའི་དེན་གསུམ་ལ་མཇལ་དར་བྱུལ། དྲུང་བཞེས་
 ཅུགས། གསོལ་ཇ། བཞེས་འབུས་ཕེབས། བཀའ་གྲག་དང་། ཅེ་སྒྲོན་ཡན་ནས་རྒྱུ་ཆས་ཁ་གསར་

ཐོག་ཅེ་མོ་བྲང་གི་གཟིམ་རྒྱུ་དགའ་ལྡན་ཡང་ཅེ་དང་། རྟོན་གྲིང་དུ་བཞུགས་སྐབས་མཆོད་གྲིལ་ལྷན་
 གུལ་དགའ་ཚལ་དུ་བའི་སྟུན་ཐོག་ ཉམ་གོང་ས་ཉམ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་བཞུགས་འཁོད་གྱི་སྤྱི་ཡོངས་
 འཛིན་རྣམ་གཉིས་ནས་སྤྱི་ཆོ་རྩལ་འབྲལ་གནད་ལ་དབུ་གཏུགས་དང་། སྤྱག་སྤྱང་གནང་། མཛོད་རྒྱུང་
 རྣམ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལ་མགུལ་དར་དང་། ཅེ་སྤྱག་ནས་རྣམ་རྒྱ་སྤྱུ་སྤྱག་བཅས་འབྲལ་གནད་
 མཛོད་དེ་བཞུགས་གནད་ལ་འཁོད། བཀའ་བློན་རྣམ་པས་མཆོན་ནང་མ་ཡན་གྱི་གཞུང་ཞབས་རྣམས་
 རས་རྒྱན་ཆས་ཁ་གསར་ཐོག་ནས་གོ་བབས་གྱི་མཇལ་དར་དཀར་གཙང་རེ་ལུལ་དེ་མཇལ་ཁ་ཞུས།
 ཉམ་གོང་ས་མཆོག་ནས་མཇལ་བཅར་བ་མེར་མོ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱག་སྤྱང་དམར་པོ་དང་སྤྱོད་རྣམས་ལ་སྤྱག་
 སྤྱང་སྟོན་པོ་སྤྱལ་དེ་མཆོད་གྲིལ་མོ་བྲང་ལ་ཞབས་བསྟོར་དང་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་དུ་མེབས། མེབས་སྟོ་བཞེས་
 སྟོ་དང་། གསོལ་ང་གཉིས་པ་མེབས་དེ་དུང་བཞེས་གོལ། ཡབ་གཞིས་སྐྱེ་འཁོར་རྣམས་ནས་རྟོན་གྲིང་
 མགོན་པོ་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་དང་བསྐྱེད་གསོ་འཕར་མའི་འབྲིན་བཅོལ་སྤུལ་དེ་རྟོན་གྲིང་རྣམ་ཆེབས་
 ཅུག་དང་བཅས་རྒྱལ་ས་ལྟ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་འབྱུངས་ཐག་མལ་ལེ་གཉིས་ཙམ་ན་ཡོད་པའི་འབྲུངས་
 ལྷའི་རྟེན་ཁང་དུ་མེབས་དེ་འབྲུངས་ལྷའི་གསོལ་མཆོད་གཟབ་རྒྱས་ཆུགས་ཐོག་དུ་ཕྱོག་གསར་སྟོན་
 དང་འབྲེལ་ལྟ་རྟེན་རྣམས་ལ་ཉམ་གོང་ས་མཆོག་གིས་བྱགས་སྟོན་སྟུན་དར་དང་། ཉམ་གོང་ས་མཆོག་གིས་ལལ་ཡུམ་སྤྱུ་
 འཁོར་དང་བཅས་པས་སྟུན་དར་འབྲལ་གནད་མཛོད་དེ་དེ་གའི་སྤྱིང་ཚལ་དུ་མེབས། ཅེ་སྤྱག་ལས་ཁྱུངས་
 རས་ཡབ་གཞིས་སྐྱེ་འཁོར་རྣམས་ལ་བོད་གཞུང་གིས་གསོལ་ཆོགས་གཟབ་རྒྱས་ཉིན་གཉིས་སྤུལ། ཡབ་
 གཞིས་རྣམ་གྱིང་བཀའ་ཤག་གིས་དབུས་པའི་གཞུང་ཞབས་མེར་སྤྱོད་ལས་ཆོན་ཡན་ཆང་མར་གསོལ་
 མགོན་ཉིན་གཉིས་གནད་གི་ཡོད་པ་བཞིན་སྤྱུ་མགོན་རྣམས་གསོལ་མགོན་ལ་འབྱོར་འབྲལ་ཉམ་གོང་ས་མཆོག་གིས་
 ཡབ་ཡུམ་ལ་བཀྲ་ཤིས་བའི་ལེགས་གྱི་འཆོམས་འདྲི་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མཇལ་དར་དཀར་གཙང་རེ་
 དང་འབྲུངས་ལྷའི་སྤྱང་བརྟན་རྣམས་ལ་སྟུན་དར་འབྲིན་བཅོལ་ཞུ་སྟེལ་ཡོད། དེ་མཆོངས་འདི་ག་བཙན་
 སྟེལ་ནད་དུང་ཉིན་དེར་སྤྱོགས་གང་སར་གནས་པའི་རང་རིགས་རྣམས་ནས་འབྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་
 གཟབ་རྒྱས་གཏོང་ལུས་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱ་མིའི་བཙན་འོག་དུ་གནས་ཡོད་པའི་གཞིས་ལུས་བོད་མི་
 རྣམས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་མིས་བཀག་རྒྱ་བྱེད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་ཉིན་བསང་གསོལ་དང་རི་མགོར་དར་
 འབྲུགས་པ་སོགས་ཉམ་གོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱི་ཆོ་རྩལ་འབྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་ལ་སྤྱང་ཅི་གཟབ་རྒྱས་ཞུ་ལུས་ཡིན་
 ལ་དམིགས་བསལ་ལྟ་ས་གོང་ཁྱུང་དུ་གནས་པའི་རང་རིགས་རྣམས་ནས་གོང་གསལ་ལྟར་གནད་ལུས་
 གྱི་སྤྱང་སྤྱི་ཆོ་རྩལ་འབྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་གཟབ་རྒྱས་སྤྱད་ཙམ་པ་གཤོ་རེས་ཏཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནད་གི་ཡོད་པ་
 དེ་དག་རྒྱ་གཞུང་ནས་དེ་ལྟར་བས་མི་ཆོག་པའི་དོན་མ་ཟོན་པོ་བས་འདུག འདི་ག་བཞུགས་སྐར་རྩ་རས་

ས་ལར། ཡབ་གཞིས་སྐྱུ་འཁོར་དང། བཀའ་ཤག་སོགས་མཛད་གཙོ་རྣམས་སོ་བྱང་དུ་འབྱུངས་སྐྱར་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་བཅར་ཞུས་གནད་གི་ཡོད་ལ། གཞུང་ཐབས་ལས་ལྟེན་རྣམས་དང་རྒྱ་ཆེན་མི་མང་
 རྣམས་ལྟ་འཛིན་གྱིས་ཉིན་དེའི་ཞོགས་པར་ལྷ་རྒྱལ་རིང་དབུ་ལྷོག་གསར་དུ་སྟོན་པ་དང་། ལྷ་བས་
 དང་ལྷ་གསོལ་གཟབ་རྒྱས་ཞེས་གཏུག་ལག་ཁང་གི་ཐང་ཆེན་སྟེང་འབྱུངས་སྐྱར་དུས་ཆེན་གྱི་མཛད་
 སྟོར་སྤྱི་འབྲུས་སྟེན་ཚོགས་དང་བཀའ་ཤག་ནས་གཡུང་བཤའ་གནང་ཆེས་པོད་གཞུང་སྟོས་གར་དང་
 ཚོགས་སྤྱིད་ཁག་ནས་ཀྱང་ཁྱེད་ལྷ་གཞས་འབུལ་བ་སོགས་དགའ་སྟོན་ལ་རོལ་ཏེ་འབྱུངས་སྐྱར་དུས་ཆེན་
 གྱི་མཛད་སྟོ་གཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་སྤྱང་ཅི་ཞུ་བཞིན་ཡོད། །

སྤུལ་བཟང་མཁས་བླུ་གིས་བརྟུས།

འབྱུངས་སྐྱར་དུས་ཆེན་གཏོང་སྤུལ་ཡོད་པའི་དུག་ ཅུའི་དབྱངས་ལྷན།

སྤུལ་བཏོད་པས་རི་དབང་སྤྱིངས་ཤིང། དུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྷན་ཟབ་ཡངས་བྱགས་
 མཚོ་རབ་རྒྱས། ཨོ་མ་རྟོ་ལ་དགའ་བ་ལགས་སོ་སྦྱིད་དོ།

མགོན་ཤྱིད་དགྲང་གུངས་ མཚོ་རབ་ལའི། དུས་བཟང་ལ་ལྷ་དུས་མ་རའི་མེ་ཏོག་
 རབ་བཞད། ཨོ་མ་རྟོ་ལ་དགའ་བ་ལགས་སོ་སྦྱིད་དོ།

འགྲོ་ལ་བཅེ་པའི་བྱགས་ཆེའི་སྤྱན་མངའ། རྒྱལ་ཀུན་ལ་སྤྱང་ཆེའི་ཕུང་པོ་གཅིག་དུ་
 འདུས་པའི། ཨོ་མ་རྟོ་ལ་དགའ་བ་ལགས་སོ་སྦྱིད་དོ།

འྱིད་གསུམ་དབང་བསྐྱར་བསྐྱར་འཛོན་རྒྱ་མཚོ། མི་ཡི་ཉིན་བྱེད་གདུལ་བུའི་མཁའ་ན་
 འཕགས་ཤིང། ཨོ་མ་རྟོ་ལ་དགའ་བ་ལགས་སོ་སྦྱིད་དོ།

མི་མཐུན་མཚན་མའི་སྤྱིབ་གཡོགས་ཀུན་བུལ། མཛད་བཟང་འོད་སྟོང་སྟོགས་བརྒྱར་
 རྣམ་པར་འཕྲོ་ཞིང། ཨོ་མ་རྟོ་ལ་དགའ་བ་ལགས་སོ་སྦྱིད་དོ།

སྤྱར་ཡང་མི་རྩབ་བསྐལ་བརྒྱའི་བར་དུ། ཁམས་གསུམ་སྟེ་རྒྱའི་དཔལ་དུ་མཛེས་བར་
 གྱུར་ཅིག ཨོ་མ་རྟོ་ལ་དགའ་བ་ལགས་སོ་སྦྱིད་དོ།

འཛམ་གླིང་གླིང་བསང་།

༡༧ ཁོ་ལྟ་ ༡ ཆོས་ ༡༧ ཉིན་ནི་འཛམ་གླིང་གླིང་བསང་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
མ་ཁན་ཚོ་བཙུག་གི་སྐུ་དྲུས་དཔལ་བསམ་ཡས་མི་འབྱུང་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་
དེན་དང་བདེན་པ་གསར་བཞེངས་ལེགས་བྱུང་བྱུང་ཕྱི་ཕྱི་པོ་མཆོག་དམན་ཡོངས་ལ་རབ་སྒྲོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་
དང་འབྲེལ་འཛམ་གླིང་གི་དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ཆ་སྐུ་ཡུལ་ལྷ་བཞི་བདག་ཀུན་ལ་ཡང་བསང་གིས་
བསང་གསོལ་བྱེད་པའི་དུས་བཟང་དེར་འཛམ་གླིང་གླིང་བསང་ཞེས་གྲགས། དེར་བདེན་རྒྱ་འདིའི་ཆོས་ ༡༧
གོང་ཡར་རོའི་དབྱར་གསེལ་ཞེས་ཆོས་བཟང་བ་ཞིག་ལ་བོད་གཞུང་ནས། གཞུང་བསྐྱོན་དབྱ་ལྷའི་གཙོ་བོ་
གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་། དགལ་བཞོད་མོགས་གཞུང་བསྐྱོན་བསྐྱོན་སྐྱོང་རྣམས་ལ་གཟབ་

གསོལ་དང་སྐྱགས་ཅིའི་སྐྱེཾ་ཚབ་མཁན་ཅེ་དང་། ཡིག་ཚང་ནས་སྐྱག་དམ་ལྟང་ཞུས། བཀའ་གྲག་དང་
 བོད་སྐྱོང་ཡོངས་ཚོགས་ཤེར་བཅར། ཚོས་སྐྱོང་ཚོན་པོས་ཀྱལ་བསྐྱན་ཚབ་ཤིང་སྐྱོར་གྱི་བཀའ་ལྟང་སྐྱལ་
 ཉེ་གཞུང་ཞབས་རྒྱམས་ཤིར་ཡོག ཕགོང་ས་མཆོག་ནིར་སྤྱི་དྲུང་གི་ཀྱལ་སྤེའི་ནས་སྤྱི་སྤྱོ་བཞེས་
 ལུ་སེབས་སྤྱོན་ནས། དབྱར་གསོལ་རྒྱུ་དགའ་སྤོན་ཉིན་གསུམ་ནས་ལུ་བར་གདོང་སྤོལ་ཡོད། དེ་མཐུན་
 མི་མང་རྒྱམས་ཀྱང་རང་རང་སོ་སོའི་འཁོས་འབྱོར་དང་བསྐྱུན་ནས་དཀར་མཆོད་འབུལ་དང་། བསང་
 མཆོད་སྐྱགས་སྤུལ་རྒྱས། ལྷ་གཡལ་སྤུལ་དེ་བཟའ་བདུང་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་གྱིན་ཀྱང་
 ཡོ་སྤྱོ་གཞས་གྱིས་མཆོན་ཉིན་མང་པོ་དགའ་དགའ་ལྟོད་ལྟོད་ཀྱི་དང་སྤྱིང་ག་གདོང་གི་ཡོད། ལྷོར་བཤང་
 ལུ་ ༥ ཚོས་ ༡ ནས་ ༡༥ བར་སྤྱི་བསང་དྲུང་ཉི་ཡང་། ལོ་ཅི་ཅི་ཡོངས་གྲགས་ནི་ཚོས་ ༡༥ ཉིན་ཤེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །

འཁོར་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

སྤུལ་བཟང་སྤུལ་སྤུལ་བཟང་སྤུལ་
 སྤུལ་བཟང་སྤུལ་སྤུལ་བཟང་སྤུལ་

ཆོས་འཁོར་དུས་ཆེན།

༡༧ ཁོང་རྒྱ་ཅེ་ཆོས་ ཅེ་ ཉིན་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གྱུ་བ་པས་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་གནང་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་ཁྱད་འཕགས་ཅན་གྱི་ཡིན། དེ་ཡང་བདག་ཅག་
 གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་རྩི་ཆེ་གདན་དུ་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་ནའང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱར་བའི་དུས་ལ་མ་བཟུངས་པས་རེ་གྲིག་སྤྲོ་ནགས་སུ་བརྒྱགས་པར་དགོས་མོ། ལྷའི་དབང་པོ་
 བརྒྱ་ཕྱིན་དང་ཆོངས་པས་གཉེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་སྟོང་འབར་བ་དང་། ཆོས་དྲུང་དཀར་པོ་གཡས་སུ་
 འབྲེལ་བ་ཐུལ་དེ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བར་
 བསྐྱུལ་བའི་གསོལ་བ་བདག་བ་ན། ཡོད་རྒྱ་
 དུག་པའི་ཆོས་བཞི་ཉིན་དུས་ལ་བབས་
 བར་གཞིགས་ནས། ཡུལ་ལྷ་རྩ་ཆ་སྤྱི་དྲང་
 ཡོད་ལྷང་པར་དུགས་ཀྱི་ནགས་སུ་མེབས་
 ནས་འཁོར་ལུ་མེ་བཟང་བོར་བཀའ་དང་པོ་
 བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མར་
 བསྐྱར་གནང་མཛད། དེར་བརྟེན་ཉིན་མོ་
 འདི་བཞིན་འཇམ་ལྷིང་ཡོངས་ཀྱི་ནང་པ་སྤྱི་
 བང་ལྷག་པར། ཡོད་མི་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་དུས་ཆེན་ཆེམས་པོ་ལ་འཇོན་
 ཡོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཉིན་འདི་ནས་མར་ལ་དེ་
 གུ་ཡོད་གཞུང་ནས་ལྷ་རྩ་ལ་བའི་
 དུག་པའི་བའི་པའི་པའི་པའི་པའི་པའི་པའི་
 ཆོར་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱགས་སྟོན། རྒྱགས་
 བཟུངས་ལྷ་ལ་བའི་པའི་པའི་པའི་པའི་པའི་
 རྒྱན་ལྷ་ལ་བའི་པའི་པའི་པའི་པའི་པའི་པའི་

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཁོར་ལུ་མེ་བཟང་
 པོར་ཆོས་གསུང་བཞིན་པ།

ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་པོད་འདིར་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་ཐོག་མ་དར་བར་མཛད་པོ་ཆོས་རྒྱལ་མེས་
 དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཀའ་དྲིན་དྲན་ཞིང་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིང་བཅོན་སྤྲུལ་པོའི་འབྲུངས་
 བན་འབྲུལ་བ་མེད་པ་དབུལ་རྒྱན་ཅན་སྤྲུག་བཀར་སྟེང་ནས་གདན་ཞུས་ལྷ་གཉེར་ལས་དྲུང་ནང་གཟུང་
 ཡོངས་ཚྗགས་དང་། དཔལ་གསོལ་མ་བཅས་ནས་པོ་མོའི་ཆས་གོས་གནའ་བོའི་སྟོལ་བཟང་ཉམས་པ་
 མེད་པ་གཟབ་གྲོན་གྱིས་སྦྱུལ་པའི་གུལ་ལག་ཁང་གི་བར་ཁང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིང་བཅོན་སྤྲུལ་པོར་འདྲ་
 གསུང་བྱོན་མའི་སྤྲུལ་སྲུང་མཛད་འབྲུལ་གཟབ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་འབྲུངས་སྒྲུ་རྒྱས་པ་ལུལ། དེ་ནས་ཅེ་མོ་
 བྲང་དང་། མོར་སྒྲིང་དྲུ་བཅར་དེ་དྲུང་བཞེས་ཐོག་མཇལ་བཅར་གྲལ་འཁོད། གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་
 ཐེགས་ཆོས་རྒྱལ་འབྲུངས་བན་ནང་ནས་དྲུང་བཞེས་ཡོངས་ཚྗགས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་འབྲུངས་ལུང་རིས་པ་
 བཞིན་ལུལ་དེ་དབྱེས་བཞེས་ལུང་གཏོར་གནང་བ་སོགས་མཛད་གྱི་ཡོད། དང་ལྷན་མི་རང་རྣམས་ནས་
 ཅེ་མོ་བྲང་དང་། གུལ་ལག་ཁང་། ལྷགས་པོ་མེ་ལ་སོགས་ལྷ་ས་ཁུལ་དང་། ཉེ་སྤོར་ལྷ་ལྷང་རི་བྱོད།
 དགོན་གསར་ཅེ་ཤོད་ལ་སོགས་པའི་རི་བྱོད་ཁག་དང་དགོན་པ་ཁག ཆོས་སྟེ་གསུལ་བཅས་ཆང་མར་
 གནས་མཇལ་དུ་ཀར་ཐང་ལ་བསྐྱོད་དེ་དགོང་དྲོ་ལྷ་སར་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་གཞོན་རྩ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་
 འབྲུའི་སྦྲུལ་དང་། བྲེང་བ་བཅོས་དེ་འདྲིགས་ལ། སྦྱོན་ཤིང་གི་འཁར་བ་འབྲིར་དེ་གཞས་རྣམ་ཐར་
 གཏོར་བཞིན་ཡོང་སྟོལ་ཡོད། ནང་མི་རྣམས་ནས་ལྷ་སའི་བྱང་རྒྱུད་གཤོངས་ཁ་སྒྲིང་ཀ་དང་། ཀམ་དགོན་
 གསར། ལུ་ཤི་སྒྲིང་ཀ་སོགས་པན་རྩྱུང་སྒྲིང་ཀར་གུར་དང་བྱ་གཡལ་སོགས་བྲུ་བསྐྱིགས་ཐོག་གདན་ཚུགས་
 དང་ཁ་ལག ཇ་ཆང་ལྷན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་འབྲེར་དེ་བསུ་བར་ཡོང་ནས་སྦྱོ་སྦྱིང་གཏོང་མི་མང་པོ་ཡོད། དེ་
 མཚུངས་འདི་ག་བཅོན་སྟོལ་གཞུང་ནས་ཀྱང་གནའ་སྟོལ་བཟང་པོ་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་དང་། བདག་
 ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་སྤྲུང་ཉིན་དེར་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པ་
 བྱང་གམེང་གཏོར་གནང་མཛད་དེ་སྦྱི་སྤྲུལ་བསྟོན་རྣམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བཟང་པོ་གསོག་གནང་
 མཛད་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས།

སྐལ་བཟང་མཁས་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་བརྟུས།

ཞུགས།

༡༡། ཞོ་སྟོན་ཞེས་པ་དེ་ནི་བྱུང་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཐར་སྟོང་རྒྱལ་པོས་གསར་བཏོད་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་སྟན་མོང་མིན་པའི་ལྷ་མོའི་འབྲུག་གཞུང་ལོ་ལྷ་ར་བོད་རྒྱ་དྲུག་པའི་གནས་གང་ངས་ཆོས་ ༢༠ ཉིན་འབྲས་སྟངས་ལྷ་འབྲུག་སྟོན་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ཡིན། དེ་ཡང་ཞོ་ཞེས་པ་ནི་ཁ་ཟས་ཞོ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྟོན་ཞེས་པ་ནི་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་པ་ལས་བྱུང་བེད། དེ་ལྷ་ར་ཁ་ཟས་ཞོའི་ཞོ་དང་། དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ཞེས་པ་འདི་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྟེན་གས་ཏེ་ཞོ་སྟོན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་བཟོས་པ་རེད། དེ་ལྷ་ར་བཟོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བོད་རྒྱ་དྲུག་པར་བོད་ནང་གི་འབྲོག་པ་ཆོར་ཞོ་ལེགས་པའི་དུས་ཡིན་གཤིས་སྐབས་དེར་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་ཞོའི་སྟོན་མོ་གཏོང་སྟེ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་བཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཞོ་ཁ་དགར་བོ་ཡིན་པས་དེ་ན་འབྲེལ་དུ་བསྟེན་གས་ཏེ་འབྲས་སྟངས་ཞོ་སྟོན་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་དེ་ཉིན་གནས་གང་ཡིན་པར་བརྟེན་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་དང་སྤྱ་མགྲོན་རྣམ་པར་གཤེས་ཆེགས་དགར་སྟོང་ཞོ་འབྲས་གཏོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་སྟོན་དེའི་མིང་ལའང་ཞོ་སྟོན་ཞེས་ཐོགས་པའང་ཟེར།

ཞོ་སྟོན་གྱི་གཟིགས་སྟངས་འབྲུག་པར་བོད་ཀྱི་ས་སྟོགས་ཁག་ནས་ལྷ་མོའི་ཆོགས་པ་རྣམས་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་འབྱོར་འཕལ་ཅེ་སྟག་ལས་ཁྱེད་སྟོར་མཇལ་ཞུ་དགོས། དེ་ནས་བོད་རྒྱ་ ༦ པའི་ཆོས་ ༢༠ ཉིན་ལྷ་མོ་བ་རྣམས་ནས་ཅེ་མོ་བྱང་ཆེན་པོའི་བདེ་ཡངས་མཐེལ་དང་། དེ་ནས་ནོར་སྤྱིང་ཐོག་དུ་གཟིགས་སྟངས་ལྷ་ས་རིམ་ཐོན་གྱི་དགོས་པ་ཡིན། བོད་རྒྱ་ ༦ ཆོས་ ༢༠ གནས་གང་གི་ཉིན་འབྲས་སྟངས་དགོན་པར་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དགང་པོ་གཙོ་བོར་གྲུར་བའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱ་བརྟན་

ཡོད་པའི་གོས་སྤྱ་རྩལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲག་དོ་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་འགྲམས་གཞིས་བཀྲིས་ཏེ་མཆོད་འབུལ་གནང་
ས་ཤིང་ཆོགས་ཆེན་གྱི་དགེ་བསྐྱོས་གསར་ཉིད་བཞེ་ལེན་མཛད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་འདིའི་ཉིན་གོས་སྤྱ་ཞལ་
མཇལ་ཞུ་བ་དང་། ལྷ་མོའི་གཞིགས་ལྷན་ལ་ལྷ་མོ་ལྷ་མཁན་ཉ་ཅང་མང་པོ་མེད་པས་ཀྱི་ཡོད།

གོང་ཆོས་ ༢༠ ཉིན་སེ་རྩལ་པ་མེ་ར་ཞོ་སྤྱོན་ཞེས་པ་དེ་ཆུགས་གནང་གི་ཡོད་ལ། སྐབས་དེར་སེ་
ར་ཆོགས་ཆེན་གྱི་སྤྱོ་འཕྲུང་འོག་དུ་གནས་ལུང་གྲུ་ཁྲི་སྤྱན་གཅིག་སྤྱ་དེན་གྱི་ཁོག་གཞིར་སྤྱན་འདེན་ཞུས་
ཏེ་སེ་རྩལ་མེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བསྐྱོས་མཁན་པོ་དང་། ལྷ་མཁན་དགེ་འདུན་ཡོངས་ནས་མཇལ་ཁ་ཞུས་ཏེ་སྤྱོན་
དར་ལུ། ལྷ་འདི་ནི་ལྷ་ས་པ་སྤྱི་དང་སེ་རྩལ་དགོན་སྤྱིའི་ལུང་མ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་གནས་ཆུང་ལྷ་ལུའི་གཞུང་
འབྲེལ་ཆེ་བ་མིན་པར་བྲགས། ལྷ་འཁོར་དུ་འདེན་ན་མས་ནས་འཆམ་སྐྱག་པར་གཞིགས་ཆོ་གཞིགས།
ལྷ་སྤྱིའི་བདེ་ཐབས་ཕྱོར་ལ་ལུང་བསྐྱན་དང་དྲགས་གཞི་ཞེས་དངོས་ཇུས་འདྲ་མིན་སྤྱོ་ཆོགས་ལ་གོ་བ་
ལེན་ཀྱི་ཡོད་པའི་བཟོ་དབྱིབས་ལུང་བཟོད་གནང་སྤྱོ་བཙོས་དགོས།

དེ་བཞིན་པོད་རྒྱ་ ༧ ཆོས་ ༡ ཉིན་ནོར་གླིང་བསྐྱལ་བཟང་པོ་ལྷ་མོ་བ་རྩམས་ནས་གཞིགས་
ལྷན་ཞུས་པ་མེ་འབུལ་སྤོལ་ཡོད་པ་སོགས་ཞོ་སྤྱོན་ནི་དབྱར་དུས་ཀྱི་དུས་སྤྱོན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཇེས་སོལ་
ཞུན་དུ་ལོ་རེའི་བོད་རྒྱ་དུག་པའི་ཆོས་ཉེར་དུག་ཉིན་ཡོངས་སྤྱབས་མགོན་ལུ་བ་ཆེན་པོས་བོད་སྤྱིངས་

དེ་དག་གི་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་པ་དེ་ཆོགས་ཆེན་གྱི་གཞིགས་
ལུང་འབུལ་བཞུགས་པ་

ཆོས་སྐྱོད་ལྟུང་ལྟུང་གི་ལུང་ལ་བཞུགས་པའི་
ལཱི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཡོངས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་འབྲེལ་བའི་བྱུགས་འགན་བཞེས་པའི་མངའ་གསོལ་གྱི་མཛད་སྤོ་དེ་ནས་
བཟུང་སྐྱ་སྤེང་རིམ་བྱོན་ལ་སྐྱ་ལྷོ་ལ་བཟང་བོའི་དེན་འབྲེལ་དུ་བསྐྱེགས་དེ་ཡོད་ལྟོངས་ས་གནས་ཁག་གི་
ལྷ་མོ་བ་རྣམས་ལྷ་མར་འཛོམས་ཐོག་ཆོས་ཆེན་ཆེས་གངས་ལྟོངས་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་ལ་ཡིད་
དབང་འཕྲོག་པའི་ལྷ་མོའི་འབྲེལ་རྒྱལ་གཞིགས་ལྟར་འབྲེལ་གྱི་ཡོད།

ཆོས་སྐྱོད་ལྟུང་ལྟུང་གི་ལུང་ལ་བཞུགས་པའི་ལྷ་མོ་གཞིགས་ལྟར་འབྲེལ་རྒྱལ་གྱི་ཡོད།
ལྷ་མོ་ལྷན་གསུམ་གྱི་ཁོངས་ནས་བཟུང་བའི་ལོ་ཆེ། རིན་སྒྲུངས་རྩོད་ཁོངས་ནས་རྒྱལ་མཁར་ཆོས་རྩོད་
ལ། ཡར་ལུང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་ལ། སྤོང་ལུང་སྤང་ཆེ་ལ། སྤེ་མོ་མོན་ལ། སྤེ་མོ་ལུང་ལ། ལྷ་མོ་གསུམ་གསུམ་
ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་ལྷ་མོའི་སྐྱ་རྒྱལ་ཆོགས་དང་ལྷན་པའི་གཞིགས་ལྟར་འབྲེལ་གྱི་
ཡོད། ཆོས་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད་རིགས་མི་དཔངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྷན་པའི་སྐྱ་རྒྱལ་གྱི་འབྲེལ་ཆོན་སྐྱ་
ཆོགས་འབྲེལ་བཞེགས་ལྟུང་ལའི་རྒྱུ་ལའི་སྐྱ་རྒྱལ་ལའི་སྐྱ་མོའི་འབྲེལ་བཞེགས་རྒྱུ་དེ་ན་
ལྷན་སྐྱུར་ཆོགས་ལ་འོ་སུ་ཆོན་ཆེ་བའི་འབྲེལ་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་འབྲེལ་སུ་ཆོན་ཆེ་བའི་འབྲེལ་སྐྱོན་ཆོག་ཡིན།

སྐལ་བཟང་མངའ་སྐྱོད་ཀྱིས་བུ་མོ་

འོང་སྐོར་དུས་སྟེན།

༡༩༥༡ འབྲུག་ཁ་བོད་རྒྱ་དུག་པ་བདུན་པའི་ནང་དུ། དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་འོང་བསྐོར་ཞེས་པའི་དུས་སྟེན་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གཏོང་སྟེ་ཡོད། དེ་ཡང་། དུས་ཆེན་དེའི་མིང་དོན་ལ་དབྱེད་ན། འོང་ཞེས་པ་ནི། ལྷང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞིང་ལ་འོང་ཁ་དང་། ཞིང་སྤང་མཁན་ལ་འོང་སྤང་བ་ཞེས་སོགས་འབོད་པ་ལྟར།

གཙོ་བོ་བཅས་མ་མ་བཟུང་གོང་གི་ཞིང་གི་མིང་ཡིན་ཞིང་། སྐོར་ནི། དེ་ལ་སྐོར་བ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། ཡང་ལ་ལས་འོང་སྐོར་ཞེས་པ་ནི། སྤ་མོ་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ལོ་ལྷུང་དབྲུག་དུས་སུ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་པའི་དམག་སྤྱོད་བྱེད་སྟེ་ཡོད་པ་དེ། རིམ་པས་དུས་སྟེན་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག་ཅིང་། འོང་སྐོར་སྐབས་མདའ་རྩྭ་སོགས་བྱེད་སྟེ་ཡོད་པར་གཞིགས་ན་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་གྲིང་། འོང་སྐོར་གྱི་མིང་དོན་དང་། དེའི་བྱེད་སྟེའི་ཐོག་ནས་གཙོ་ཆེར་དེ་ཞིང་པའི་དུས་སྟེན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་སྟོན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཉེ་འཁོར་གྱི་འབྲོག་པ་ཁག་གྱང་འོང་སྐོར་དུ་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་གྱི་ཡོད།

འོང་སྐོར་སྐབས་ཐོག་མར་སྤྱི་བསང་གསོལ་གཟབ་རྒྱས་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ལ་སོར་གྱིས་

འོང་སྐོར་བྱེད་བཞིན་པའི་ཉེ་ལ་

སྤྲུངས་ཏེ་རྟ་རྒྱག་འགྲན་མཁན་གྱི་རྟ་པ་དང་། མང་ཚོགས་ཚོས་རྟ་ན་གོས་བཟང་པོ་བསྟུབས། རྒྱལ་
དུ་བག་འཕྲུར་དང་། བསྐྱར་འགྲུར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་པའི་སྤྱོད་རྟུན། མཆོད་རྟེན་
སོགས་རྟེན་བྱིན་ཅན་འབྲུར་ནས་འོང་བར་བསྐོར་བ་སྟེ། ཞིང་ལ་སྤྱོར་བ་བྱེད་ཅིང་། སྤོར་བ་བསྐོར་ཟེན་
ཇེས། ལོ་དོག་གི་ཕུད་སྟེ་མའི་རྒྱན་པོ་སོགས་མཆོག་གསུམ་དང་། ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་ལ་ཡུལ་ནས།
ཆོག་འཇང་ཅན་གྱི་གཞས་དང་ཞབས་ཤོ་འབྲལ་གཏོང་བྱེད།

དེ་ཇེས་རྟ་རྒྱག་འགྲན་ཡུལ་ས་གུར་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་མི་མང་འཛོམས་ཇེས། རོག་མར་ས་
བཅག་ཅེས་ཡ་སོར་གྱིས་རྟ་རྒྱག་པ་དང་། དེ་ནས་རྟ་པ་གཞན་ཚོས་རྟའི་བང་ཙལ་ཏེ། རྟ་གང་མགྲོགས་
པ་ཡོད་མེད་དང་། མའི་བདེ་ཙལ་ཏེ། རྟ་བས་རྟའི་སྟེང་ནས་ཡུས་ཀྱི་ཙལ་འདྲ་མིན་སྟོན་པ་དང་། རྟ་
རྒྱག་ཞོར་ས་སྟེང་གི་ཁ་བདག་ས་དང་། དདུལ། ལ་ལས་ཁབ་ཀྱང་སྤྲུག་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་འཕེན་ཙལ་
ཏེ། རྟ་རྒྱག་ཞོར་ཅུང་ཐག་རིང་བའི་འཕེན་ལ་མདའ་དང་མེ་མདའ་འཕེན་ཙལ་འགྲན་གྱི་ཡོད་པས་ལྷང་
མོ་ཉ་ཅང་ཆེ། གོང་གསལ་འགྲན་བསྐྱར་ནང་ཨང་རིས་ཐོབ་མཁན་ཆོར་མང་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བྱ་
དགའ་གཟེངས་བསྟོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་ས་ཟད། བྱང་ཁྱ་མ་ཞེས་ཡུལ་ལུང་སོ་སོའི་བུད་མེད་མཛེས་
གས་རྒྱན་གོས་སྤྲོས་སུ་མཆོགས་པོ་སྤྲུམ་པ་དག་གིས་ལེགས་ཆང་ཞེས། ཆང་འདེགས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱིར་
བདེ་འགྲན་བསྐྱར་གྱི་བྱེད་སྟོར་ནས་ཉིན་གུང་གི་གོང་དུ་ཆར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་གུང་ཡོལ་ཇེས་མང་
ཚོགས་རྒྱམས་གཞས་དང་ཞབས་ཤོར་རོལ་བ་དང་། རང་རང་གི་གུར་གྱི་ནང་དུ་གཉིན་ཉི་མ་གྱི་འཕོད་
བྱེད་པ་སོགས་གང་དགའ་གང་སྦྱིད་དང་དུས་འདུབ་བ་ཡིན།

རྟ་རྒྱག་འགྲན་བསྐྱར་ནང་ཡ་སོར་ཞེས་པ་དེ་རྟ་པའི་ནང་ནས་གལ་འགངས་ཆེ་གོས་ཡིན་ཞིང་།
སྤྲུམ་པའི་འཕེན་ལ་སོར་གྱི་ཆ་ལུགས་ནི་རྟ་དཀར་མི་དཀར་ཞེས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར། དེས་པར་རྟའི་
མདོག་དཀར་པོ་དང་། རྟ་པའི་ཡུ་པ་དཀར་པོ་ཡིན་དགོས། ཡ་སོར་གྱིས་རྟ་ཐོག་མར་རྒྱག་སྤྲུམ་ཅམ་དུ་
ས་ཟད། རྟ་རྒྱག་འགྲན་བསྐྱར་ཡོངས་སུ་མཚུགསྤིལ་པའི་མཆོན་དོན་ལྷ་བྱར་མཐའ་མ་རྟ་རྒྱག་ཐངས་
གཅིག་བྱེད།

འོང་སྤོར་སྤྲུམ་པའི་ཤོད་ཀྱི་རི་ལྷང་ཆང་མར་རྩ་དང་ཉི་བཅུད་འཛོམས་ལ། མར་དང་། བྱར་ག། ག།
ཆལ་རིགས་སོགས་སྤྲོས་སུ་མཆོགས་པོས་ཀྱི་དུས་སྤྲུམ་པའི་ཡིན་པས། ཉ་ལས་ལོ་གསར་ལས་སྦྱིད་པ་ལྷ་
དུ་ཡོད།

རྒྱང་ཆེ་རིང་གིས་བསྟུ་གྱིག་ཞུས།

སྐར་མ་རི་ཁྱི

༡༡། སྐར་མ་རི་ཁྱི་ཞེས་པ་ནི་དོན་དུ་དྲང་མོང་རི་ཁྱི་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཅིང་། ལྷོ་ཁྱི་སྐར་པ་ཡིན་པར་
བཤད་ལ། དེའི་བདེན་སྟོབས་ཀྱིས་འདི་ཤར་བ་ན་ཕྱ་རྒྱ་སྐར་ནད་ཀྱི་གཉིན་པོར་འགྱུར་བར་བཤད། རི་ཁྱི་
ནི་རི་ཁྱི་སྐར་རྒྱ་རྒྱར་ཆག་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་། སྐར་རང་རེ་བོད་ཀྱི་རྒྱ་བོ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟར་ཡིན་ལ། ཆེས་མཐོང་ལས་ "བསེལ་
དང་ཆེས་དང་ཡང་བ་དང་། འཇམ་དང་དྲངས་དང་བྱི་ད་མེད། འབྱུང་ན་མགྱིན་པ་སྟོ་བ་ལ། མི་གནོད་
ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟར་ཕྱ་རྒྱ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟེ་སྟོན་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་སྐར་གཞུང་
<<མེ་སྟོན་>> ལས་ "རི་ཁྱི་ཤར་བས་དུག་མེད་པ། ཁྱི་ན་མཚན་གཉིས་ཀ་སྐྱུངས་ཀྱི་བདུང་། དྲངས་པ་
བྱི་མེད་ཕྱ་རྒྱ་ཞེས་པ། བྱི་མེད་བྱི་མ་མེལ་གྱུར་པ། ཁྱི་འགྲུབ་རྒྱབ་པ་མ་ཡིན་པ། བདུང་བ་ལ་སོགས་
བདུད་ཅིར་མ་ཕྱུང་ས།" ཞེས་གསུངས་པ་ལྷུར་སྐར་མ་རི་ཁྱི་ཤར་བས་རྒྱ་བོ་དང་རྒྱ་བོ་སོགས་ལ་གནས་
པའི་གནོད་པ་ཞི་ཞིང་། དུག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས། དེ་སྐབས་ཁྱུས་ལ་ཞུགས་ན་གཞུགས་པོར་ཕན་
ཆེ་ཞིང་བདུད་ཅི་སྐྱུན་ཆཔ་གྱི་འཕྲོད་བསྐྱེད་ལྟ་བུར་འགྱུར་བའི་ཤིས། དམངས་ཁྱོད་དུ་འདྲ་སྐར་མ་རི་ཁྱི་
ཤར་མོང་། སྐར་པའི་དགོས་པ་མི་འདུག ཁེས་ཤོད་སྟོལ་དང་བཅས། ལོ་ལྟར་འཆར་ཅན་ཤོད་སྟེ་བརྒྱ་བརྒྱད་
པའི་ཆོས་ཤར་ཅམ་ནས་བརྒྱད་། དེ་ལྟ་གཞིས་རྒྱུང་ཆཔ་ཞུགས་ཆེས་གོང་ས་དྲ་ལའི་ལྷ་མ་ཆཔ་ལ་
ཞུགས་པའི་མཛོད་སྟོར་གཞུང་ཞབས་མེད་སྟེ་ཁོངས་གདོགས་དང་བཅས་པ་ནི་དེ་གཞི་གཞིས་རྒྱུང་ཉི་ཤོད་
དུ་མཛོད་སྟེ་གྲུ་ཁྱེད་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་ཉིན་ལྟ་དང་། ཆེ་སྟོར་ཉིན་བཅུ་འཛི་ཤིང་གསོལ་སྟོན་མ་ཆེས་སྟོ་
སོགས་གཏོང་སྟེ། མཐའ་མའི་ཉིན་ཤོད་ཀྱི་མཛོད་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆའི་ལྷ་མ་ཆཔ་ལ་ཆེད་ཅམ་
བསྐྱུངས་དེ་བས་དགྱི་དུང་སྟོན་བར་སྐྱུང་དེ་གི་གས་པའི་དུས་ལྟ་རི་བའི་ལྷ་སྟེ་ལ་ཤར་སྟེ་གོལ་། རི་
ཆེས་བཀའ་ཤག་དང་། ཡིག་ཆང་། ཅེ་སྟོད་ཤུག་མཛོད་། ལྷ་པུག་ལྷ་གཉིར་། ཆེས་གཉིར་སོགས་ལས་
ཁྱུངས་ཁག་གི་སྟོ་ཆོན་དང་། དམོན་མེ་ལོ་སོའི་ཆཔ་ཞུགས་ཆེས་པའི་སྟོ་སྟོན་གཏོང་སྟེ་ལོ་ཡོད་ལ།
དམངས་ཁྱོད་ལ་ཆུ་བཞག་ན་འདྲ་གར་དང་། ལྷ་གཡལ། ལེལ་ཐང་། རི་ཆང་ཐམ་རིགས་སྟོ་ཆོགས་
སོགས་རང་རང་འགོས་དཔག་གི་ཆ་རྒྱུ་ལ་གཞིགས་དེ་འདྲེར་ནས་ཁྱེད་གཏོང་རྒྱ་བརྒྱལ་དང་། མལ་
གདན་གྱིན་ཆས་འབྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཤུ་དྲེ་སྟོན་སྐྱུ་ལ་རང་མོས་ཀྱི་སྟེལ་ནས་དུས་ཅན་གདན་སྟོན་གཏོང་།

སྒྲོལ་དང་མི་སྒྲོན་རང་སྤྱིད་བྱེད་པ་བཅས་ནི་ཡུན་རིང་སྒྲིཊོགས་འཕྲོ་བའི་ནང་མི་རིགས་ཀྱི་དམིགས་
 བསལ་བྱད་ཚོས་ལྷན་པའི་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡང་རྒྱུད་
 འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཚང་མས་མཐོང་ཚོས་སུ་བྱུར་བ་ལགས།

སྒྲོལ་བཟང་མཁའ་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཀྱིས།   སྒྲོལ་མི་ཁྱིའི་སྤྱད་རུང་འོལ་བཞིན་པ།

མང་གཙོའི་དུས་ཆེན།

༡། ལོ་རེའི་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢ ཉི་ཤོད་ཡོངས་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་མོ་ཡིན། དེ་ཡང་གནའ་
 ལྷ་མོ་ནས་ད་བར་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱུ་ཁག་གི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱིང་བའི་ལམ་ལུགས་ཇི་སྟེང་ཅིག་དར་ཡོད་
 ལའི་ནང་ནས། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཉིད་ལྟའི་ཆར་ལེགས་ཤོས་དང་ཁབ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཆགས་ཡོད།
 དེ་འདྲའི་ལམ་ལུགས་དེ་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དར་འཕེལ་གཏོང་བར་དགོས་དམིགས་ཆེན་པོ་གཉིས་
 ཡོད། དང་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་མང་གཙོའི་ཁེ་དབང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་སྤེལ་སྤུལ་དེ་བོད་
 མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་བཞིན་དྲང་བཤེན་དང་། འདྲ་མཉམ་། རང་དབང་། ཞི་བདེ་ལྷན་པ་བཅས་སུ་སྤེལ་བས་
 ཐབས་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་འཐབ་ཚད་བྱེད་པ་ནི་
 བཀས་བསྐོས་རྒྱ་ན་འཛོན་ཞིང་བྱན་ལམ་ལུགས་རོ་ལངས་རྒྱག་པ་ཡིད་ཅེས་ཕྱི་ཕྱོགས་དང་། ལྷག་པར་
 བོད་ནང་གི་མི་མང་གི་སེམས་ལུགས་གཅིག་ཐབས་སུ་འབྲེག་བཤད་བྱེད་བཞིན་པ་དེར་བྱསྤྱོད་རོ་མའི་
 ཐོག་ནས་ལན་འདེབས་བྱེད་རྒྱག་པ་དེ་རེད།

ཕགོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱན་རླང་བོད་མི་མང་གི་
 མཐུས་ཚོགས་གཙོས་དམ་འབྲལ་རྒྱ་བ།

མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་ཉིན་བཅན་བྱེད་པོད་མི་གནས་ཡུལ་གྱི་ས་བྱུལ་ཆང་མར་གཞུང་འབྲེལ་
མཛད་སྤྱོད་ཆུགས་བཞིན་པ་དང་། ཉིན་དེར་བཀའ་ཤག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་གཉིས་ནས་སྐབས་
སྤར་གསུང་བཤད་དང་ལས་སྟོན་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། མཛད་སྤྱོད་རྒྱུ་མང་གཙོ་གསར་བཞུང་ཅེས་
པའི་ལྷ་གཞིས་སྟན་འཛེབས་ལྷན་པ་གཏོང་གི་ཡོད། གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཆོར་དུས་ཆེན་འདི་མངོན་
གསལ་དོད་པོས་སྤང་བཅི་ལྷ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ཀྱང་། ཁོང་ཆོས་ནས་ཞིག་བོད་ནང་དུ་འང་གཞིས་
ཤེས་མཉམ་འཛེམས་ངང་དུས་ཆེན་འདིར་རྒྱ་བྱང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་བཞིན་ཡོད།

མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་གྱི་བྱང་རིམ་ལས་ང་ཆོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེ་འགྱུར་ཆེན་པོ་ཁག་ཅིག་མཆོན་
རྩལ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་འགན་བཞེས་རྒྱུ་ལོ་
༡༩༧༧ ལོར་བོད་ནང་ལེགས་བཅོས་ལས་བྱུངས་ཞེས་པ་ཆེད་འཇུགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་
བཞིན་མང་གཙོའི་ལས་བཟང་དུ་འབྲིང་ཐབས་མཛད་ཀྱང་། ལྷ་ནག་གི་ཕྱོགས་ནས་འགལ་རྒྱུན་མང་པོ་
བཅོས་སྐབས་དོན་སྤྲོད་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་མེད། དེ་རྒྱུ་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་བཅན་བྱེད་པོ་ཤེས་རྒྱུ་
༡༢ པར་གནས་མཆོག་དོན་ཆེད་དུ་ཆོལ་གསུམ་མི་མང་ནས་བདུན་བཞུགས་བསྐར་འབུལ་ཞུ་སྐབས།
“བོད་འདི་ཐུར་ལྷར་མ་ཡིན་པར་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྷན་དམངས་གཙོའི་གཞུང་ཞིག་དགོས་པ་གལ་
ཅེར་བདེན། ལྷ་ཆེད་མི་མང་གི་དོ་ཆའ་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འཐུས་མིའི་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་
དགོས་” ལུགས་ལམ་སྟོན་སྤེལ་བས། བྱང་ས་པོ་པོ་ནས་འཐུས་མི་དྲུག་འདེམས་བྱས་དེ་ཡགོང་ས་
མཆོག་ལ་མིང་ཐོ་འབུལ་ལས་ཞུས་པ་ལྟར། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་དང་པོར་ཆོས་ལུགས་ཆོལ་
གསུམ་དང་བཅས་པའི་མི་བྱངས་ ༡༢ བསྐོ་གཞག་སྤེལ། བསྐོ་གཞག་སྤེལ་བའི་སྤྱི་འཐུས་ཆོས་ལྷོ་
༢༠༩༠ ལོའི་ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༢ གཟུང་སྐར་འབྱུང་འབྲུག་མཆོག་དུ་དགེ་བའི་ཉིན་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་མཛེལ་
ལུག་དམ་འབུལ་དང་འབྲེལ་བོད་ལྗོངས་མང་གཙོའི་གཞུང་དབུ་བཞེས་པའི་དགའ་སྟོན་མཛད་སྤྱོད་ཐོག་
མར་བསྐྱུངས། སྐབས་དེར་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ “བྱང་ཆོས་ལེས་བས་དུ་རང་ལ་ནད་དུག་པོ་བྱུང་དུས་
སྟན་བཅོས་ཐབས་ཤེས་རིམ་ལྷན་པའི་དགོས་བསམ་པ་དེ་བཞིན་རང་པོ་བོད་བསྐྱུར་པ་ཆབ་སྲིད་སྤྱི་དོན་གྱི་
ཐོག་དུ་དོན་དམ་པའི་བརྒྱ་ཐོགས་ཡོང་ཐབས་ཤིག་བྱེད་དགོས།” ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད།

སྤྱི་འཐུས་ཆོས་པས་མི་མཉམ་ཞིབ་འཇུག་དུས་མཐར་འཁལ་ཤིག་བྱུང་བའི་སྤྱི་ཆོས་དོན་དང་། ནང་
སྲིད་ སྤྱི་སྲིད་ དཔལ་འབྱོར་ལས་བྱུངས་བཅས་ཡོད་ཕྱིས་ཐོག་ཤེས་རིག་ལས་བྱུངས་ལས་འཇུགས་
བསྐྱེད་སྤེལ་དུ་། དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་ཉིན་དང་། འགན་འཛིན། བྱང་ཆེ་བཅས་མི་མང་བོད་མི་ནས་དྲུག་
འདེམས་ཀྱིས་འཆར་འབུལ་ཞུས་པ་ལྟར་མི་བྱངས་ ༢༠ བསྐོ་གཞག་སྤེལ།

ལྷི་ལོ་ ༡༩༩༡ གསལ་བཅུ་དྲུ་མེད་པ་གཉིས་པའི་ཐོག་ཡོད་པ་མཆོག་གིས་ཅ་ཁྲིམས་
 གསར་པ་ཞིག་དེས་པར་གདན་འཁེབས་གནང་གྱིང། ཆོད་མས་བསམ་གྲོས་ཞིབ་བསྐྱར་གྱིས་བསམ་
 འཆར་འབྲུལ་དགོས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། ལྷི་ལོ་ ༡༩༩༡ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཡོད་པ་མཆོག་གིས་
 བོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་ཅ་ཁྲིམས་གསར་པའི་ཟིན་ཤིས་འབྲེམས་སྒྲེལ་བསྐྱེད་པ་དེ་མང་ཆོག་གི་བསམ་
 འཆར་ཇི་ཡོད་བསྐྱར་བཞེས་མཛད། ལྷི་ལོ་ ༡༩༩༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཐོག་མར་བཞག་གསལ་སྤྱོད་པ་བྱེད་ཆོས་
 ཆེན་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སྒྲོ་དང་འབྲེལ་བོད་གཞུང་གི་མཛད་གཙོ་རྣམས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཉིན་དེ་རང་གི་
 གསལ་བཅུ་དྲུ་མེད་ཀྱི་མཛད་སྒྲོའི་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་མཆོག་གིས་འཛིན་ཡོད་པས་ཅ་ཁྲིམས་
 རིན་པོ་ཆའི་ཟིན་ཤིས་གསལ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྐབས་སུ་དེར་བཀའ་སྤྱོད་ཏུ་ “ཆོས་སྤྱོད་གཉིས་ལྟན་གྱི་
 དམངས་གཙོ་ཞིག་ལྟར་བ་ལ། དམངས་གཙོ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ལོགས་པར་ཤེས་དགོས། དཔེར་ན།
 དམངས་ཞེས་པར་རིགས་རུས་དང་། སྒྲོ་བས་འཕྲོར་གྱི་དུའི་བའི་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་ཡིན་པར། ལས་
 དལ་ཚོ་ལ་ལ་བཞེན་ཞིང་། རིགས་དམའ་བ། གཤལ་གྱི་མཐའ་ན་གནས་པའི་མང་ཆོག་གསལ་རྣམས་ཡིན་ལ།
 གཙོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་གཙོ་བར་འཛིན་པ་འཇམ། དེ་རྣམས་དོན་གྱི་བདག་པོར་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན། འོན་
 ཀྱང་ཡུལ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་དེ་ལས་འགན་ཁུར་བར་སྒྲོ་བ་སྒྲོང་ལོགས་པར་བསམ་དེ་རང་རང་ཡོན་ཏན་གྱི་
 གནས་ཆད་དང་། དམས་སྒྲིའི་གོ་དོན་གསལ་ཇི་ཆོར་གདོང་དགོས་ཤིན་ཏུ་གཤལ་ཆེ་” ཞེས་བཀའ་གནང་ཡོད་
 པ་རེད། ༡༩༩༡ ལོར་སྤྱི་ལོ་དེ་གཞུང་ཞབས་ཀྱི་གོ་མིང་རྩིས་གསལ་ཡུལ་དུས་དང་པ་འཛམས་པ་
 རྣམས་ལྱིར་བསྐྱེད་དང་ལྷགས་མང་གཙོའི་སྤྱི་གཞི་ལྟར་མཐུན་པའི་གཞུང་ཞབས་ཀྱི་རིས་པ་གདན་
 འཁེབས་མཛད། དེ་སྔོན་སྤྱི་འབྲུས་རྣམས་ལས་ཁུངས་ཁག་ནང་ཆ་བཞག་གིས་བཞགས་སུས་ཉམས་
 མྱོང་བྱེད་བཞུར་ ༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༩ ཉིན་པོར་ཡི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཁང་ཆུང་དུ་དབྱེ་འཇུགས་
 ཀྱི་གསལ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྐབས།

དེ་སྔོན་བོད་གཞུང་གི་ལས་དོན་ཐོག་ཞིབ་འཇུག་ཆེད་སྤྱི་འབྲུས་རྣམས་དང་བཞགས་སྤྱི་ལྟར་
 ལས་ཤེད་རྣམས་ཟླ་བ་དུག་པའི་མཆོས་སུ་ལྷན་ཆོག་གསལ་གནང་ལས་ཡོད་པ་དེ། ༡༩༩༩ ལོ་ནས་
 བསྐྱར་སྤྱོད་པ་མཐའི་གཞིས་འགོ་བདེ་དོན་དང་། ས་ཁུལ་སོ་སོའི་མི་འབྲས་བཅས་ཡོད་པའི་ལོ་འབོར་
 ཆོག་མཆོད་དེ་བསྐྱོར་སྤྱོད་གཞུང་གི་ལས་དོན་ལ་སྤྱི་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་སྤོལ་གསར་འཇུག་མཛད།
 ༡༩༩༩ ལོ་བོད་རང་དབང་བདེན་པའི་ལས་འགུལ་ཆོག་སུ་འདྲའི་ཐོག་སྤུལ་དོན་དུ་དབྱེ་ལས་
 འབྲུལ་གྱི་དང་། ས་གནས་ཁག་ལ་རང་བདེན་ཆོག་སུ་ཆུང་རིས་བཞེད་འཇུགས་ཀྱི་ཤེད་པའི་ལས་ལྟར་།
 བོད་གཞུང་གི་དགོས་དུལ་སྤྱང་ས་འཛིན་བཀའ་ཤག་ནས་གནང་བུས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གིས་སྤེའོ་

༡༩༧༡ ན་ས་སྤྱི་འབྲས་རྒྱན་ལས་ནས་གནང་རྒྱུར་གདན་འཁེལ་གྱིས་སྤྱི་གཞི་གདན་འཁེལ་དང་
སྤྱགས་སྦྲོན་ཉིས་འཆར་འབྲུལ་དང་། ཞིབ་འཇུག་བཀའ་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་ལམ་སྟེན་འགོ་འདྲུགས་
གནང་། དེ་བཞིན་ལོ་དེའི་ལོ་འཁོར་ལས་བསྐྱེམས་ཆོགས་ཆེན་ཐོག་ཟླ་༩ ཆོས་༢ ཉིན་ནི་བོད་ཆོས་ཤིང་
གཉིས་ལྷན་རང་དབང་མང་གཙོའི་གཞུང་དབྱེ་བརྒྱུས་ལའི་དུས་ཆེན་སྤང་བཅི་གནང་རྒྱུའི་གདན་འཁེལ་
དང་གསལ་བསྐྱགས་མཛད།

༡༩༧༧ ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༥ ན་ས་བརྒྱུད་ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་དང་སྤྱི་མཆོངས་གཡུང་དྭང་བོན་གྱི་སྤྱི་
འབྲས་གསར་བསྐྱོ་མཛད་པ་དང་། ༡༩༨༡ ལོར་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་ལོ་མང་སྤྱོད་ནས་ཆོས་གསུམ་
སོ་སོར་སྤྱི་འབྲས་འོས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་། འོས་སྤྱོད་མཉམ་བྱུག་བྱས་ན་ལོགས་པའི་བསམ་ཚུལ་
ལུལ་བ་ལྷར་གནང་རྒྱུར་ལྷན་ཆོགས་ཐོག་གོ་བསྐྱར་ཐོག་གཙོད་ཀྱིས་གསལ་བསྐྱགས་བསྐྱངས། འོན་
ཀྱང་མདོ་སྤོང་མི་མང་ནས་སྤྱི་འབྲས་འོས་བསྐྱེད་སྤྱར་ལམ་ལྷར་བྱས་ལོགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་བྱུང་བ་
སོགས་ཀྱིས་གོང་གསལ་གདན་འཁེལ་ལ་བསྐྱར་བཅོས་མཛད། ༡༩༨༥ ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༢ ཉིན་བོད་ལྗོངས་
མང་གཙོའི་གཞུང་དབྱེ་བརྒྱུས་ནས་ལོ་ངོ་ ༢༥ འཁོར་བའི་དུས་སྤྱོད་མཛད་སྤྱོད་གཟུབ་རྒྱས་ཐོག་ལོངས་
མཆོག་ཞབས་སོར་འབྲོད་དེ་བཀའ་སྤྱོད་སྤུལ་ཞིང་། ལོངས་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་གདང་རག་སྤྱད་
རིན་ཆེན་དང་གཉིས་ལས་བྱུག་པའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དགས་ཤིག་སྤྱི་འབྲས་ལྷན་ཆོགས་ནས་བོད་མི་ཡོངས་
ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་འབྲུལ་ལམ་ཞུས། དེའི་སྤྱོད་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་ཉིན་གཞུང་འབྲེལ་གྲུང་གསལ་ཅོམ་
ལས་མཛད་སྤྱོད་མཛད་ཀྱང་། ཉིན་འདི་ནས་ལོ་ལྷར་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་ཉིན་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྤྱོད་པེ་

འོས་སྤྱོད་མཉམ་བྱུག་གི་ལོ་མང་སྤྱོད་ནས་ཆོས་གསུམ་

Photo © Tenzin Choele Nyima

ཚུགས་སྤྱི་གཏན་འཛེབས་བསྐྱངས།

[illegible]

ལྷུ་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོར་ཉ་གོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་བློན་གྱི་པ་འདེམས་སྤྲུགས་སྤོར་ལ་བཀའ་སློབ་ལས་
 བློན་ལེགས་པ་ལྷན་ ༢༠༠༡ ལོར་བཀའ་བློན་གྱི་པ་དེ་མང་ཆོག་གས་ཀྱིས་ཐང་ཀར་ཁོས་འདེམས་གནང་རྒྱུ་
 དང་། བཀའ་བློན་གྱི་པ་འདེམས་བཀའ་བློན་གཞན་ཇི་དགོས་ཀྱི་ལོར་མིང་གོ་ས་ཆོག་གས་སུ་ལུལ་དེ། ལོ་ས་
 ཆོག་གས་ནས་ཁོས་འདེམས་གནང་ལས་གནང་བེམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དོས་ས་ལས་བསྐར་མཆོང་བཞིན་ལ་

བཅས་མདོར་ན་ཡོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་མི་རྣམས་བཅོན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ས་ཅམ་ཉིད་ནས། རང་འཛི་སྤྱི་
 ཆོག་ས་འདི་བཞིན་སྤྱོད་གང་ས་ནས་རང་དབང་མང་གཅིའི་ལས་བཟང་དུ་སྤྱོ་འབྱིད་མཛད་ཐབས་ཤིས་པར་
 མཛད་ཡོད་ཅིང་། འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དུ་མང་གཅིའི་ལས་ལྷགས་དར་སྤངས་དང་མི་འདྲ་བར་ཕགོང་
 ས་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་ལ་མར་གསོལ་རས་སྒྲུལ་བའི་མང་གཅི་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་རང་
 འཛི་མང་གཅིའི་དུས་ཆེན་ལའང་གཞན་ལ་མེད་པའི་དོན་སྤྱིང་གལ་ཆེ་ཞིག་ཀྱང་ཐུན་ཡོད་པ་སྤྱོ། དེ་ནི་
 ཕགོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་བསྐྱེད་སྤྱིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་བདེ་དོན་ཁོ་ནའི་ཆེད་ཡང་དག་པའི་
 ལས་སྤྱོད་དང་སྤྱོ་འབྱིད་མཛད་པར་སྤྱིང་ཁོང་རུས་པའི་གདོང་ནས་གུས་བརྩི་བྱ་བ་རང་འབྲེལ་གང་གི་
 བཀའ་དགོངས་བཞིན་འབྱུང་འབྱུང་རང་ཡུལ་བོད་དུ་མང་གཅིའི་ལྷགས་བཟང་ཡར་རྒྱས་དང་གོང་
 འཕེལ་ཡོང་ཆེད་འབད་བརྩོན་དགོས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུ་ཆེ་མིང་གིས།

མང་གཅི་གསར་གཞས།

གནས་སྤྱོད་པོ་ཁ་དོག་མཆར་བའི་ཐོག་

བོད་ཟེར་འབྲོ་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་ལྷ་གསལ།

འོ་ལགས་སོ། །

གནས་འདི་རང་བཞིན་ཁ་དོག་དུངས་ལ་ཉི་མས་འཛུ་སྤྱིང་གསལ་འོ་སོ། །

གསལ་འོ་སོ། །

བོད་སྤྱོངས་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ནས་གྲོ་སྤྱོད་བཅོན་དཔག་ཡོངས་ལྷ་བསྐྱོག་

བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་བཞད་དུས་འཛུ་སྤྱིང་འདི་ཡང་ཞི་བདེར་འོ།

བཀྱ་གིས་བདེ་ལེགས།

རང་སྤྱོད་དཔངས་གཅི་གཞུང་ལས་ཐོག་དུ་གྲུབ་སྐྱེད་ཤིས་མེད་པོ་མོ་ཁྱེད་མེད།

མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་གཞི་རྩར་བཞག་ནས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་རང་ལྷགས་ཆོས་སྤྱིད་པུ་བཅོད་བྱའི་

གནད་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ་དང་འབྲེལ་རང་ཡུལ་བསྐྱེད་ལེན་རང་དབང་གཅོང་ས་ཀྱན་གྱི་འདོད་དོན།

ཕགོང་ས་ལྷུན་པས་སྤོན་ཐམས་ཅད་སྤོན་པའི་བཀའ་བཞིན་བསྐྱེད་པུ་རྒྱ་རྒྱུ་སྤོ་སེམས་བཅིག་དུ་

བསྐྱེལ།

མཁའ་དབང་གི་ཐུག་རོགས་སུ་བསྐྱོད་ཐོག་གི་ལྟར་ལ་ལྟར། མགོ་སློབ་དེར་
བྱིད་གིས་སློབ་བྱིད་གནད་པ་ཡིད་ རམ་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་གྱི་སློབ་ཆོན་འདི་
སློབ་ཕྲག་ཆོན་ཉིད་ལྟར་ཐུག་གཤིལ་གྱི་དེ་ལ་ཐོན་ཐུང་གི་ཡོད་
ལྟར། མཁའ་དབང་འདིས་སློབ་བྱིད་གནད་ཆལ་གྱིས་
སློབ་ཕྲག་ཆོན་ཡིད་དབང་མེད་ཏུ་འགྲོག་ལྟེ། ལྟ་བུའི་
གྱི་སློབ་ཆོན་ལ་སློབ་པ་དང་བཅས་དེ་ཐུག་ལ། མཁའ་
དབང་འདིས་སློབ་བྱིད་ཆོས་ཏུ་མ་ཟད་སློབ་ཕྲག་དང་
འབྲེལ་ལས་ཟབ་མོ་ཡུལ་སྐྱོད་ཁོང་ཆོད་བསམས་སློབ་
གཉིས་ཀ་ལ་རབས་དང་སྒྲན་པ་ཡོད་ཐབས་མཛད།

ཁོང་གི་ལུ་པ་ལ་མ་ཁམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཚུམ་པ་པོ་ཞིག་གི་ཡིན་པ་ལྟེ། རྒྱལ་སྐབས་དེ་ཙམ་ནས་ཁོང་གིས་རྒྱ་བོ་ལྷག་ས་ཀྱི་ཚུགས་དཔལ་ཁ་མཆན་ནང་ལྷ་ལུ་པ་དང་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོར་ལ་ལུགས་ཚུལ་སྐྱོལ་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་གྱི་ཚུམ་པ་ལ་མ་ཁམ་དབང་ཉིང་དབང་མགོན་པོ་ལས་ར་བེན་དར་ན་ལ། རེ་གོར་ (Rabindranath Tagore) གྱི་ལྷ་ལུ་པ་སྐྱོར་ལ་དཔལ་གཅིག་འབྲི་གནང་མཛད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༤ ལོར་མའི་མོར་གཙུག་ལག་སྐོབ་གཉེར་ཁང་ (University of Mysore) གིས་རེ་སྐུལ་ཞུས་དོན་ལྟར། སྐོབ་གཉེར་ཁང་དེའི་ལྷ་ལུ་པ་མ་ཁམ་དབང་གི་མཆན་གནས་བཞེས་ན། ལོ་དེའི་གསུམ་རིང་སྐོབ་བྱིད་མཛད་ཞོར་ ལྷ་ལུ་པ་དང་དུས་མཉམ་གྱི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་བོ་གནས། (The Reign of Religion in Contemporary Philosophy) ཞེས་པའི་དཔེ་ཅིག་བརྒྱུ་མས། དེའི་དོན་ལྷ་ལུ་པ་གྱི་སྐྱོར་ལ་ལེགས་ལུ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་དཔེ་གཅིག་ཡིན་སྐབས། འཛམ་གླིང་གཙུག་ལག་སྐོབ་གཉེར་ཁང་གི་ལྷ་ལུ་པ་ཚན་ཁག་གི་སྐོབ་སྐྱུག་ཚང་མས་ལྷ་སྐོབ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༧ ལོར་མ་ཁམ་དབང་འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་ནང་གི་ལྷ་ལུ་པ་མ་ཁམ་པའི་གོ་གནས་གསལ་འགའ་ས་ཆེ་གོས་ན། ཀ་ལི་ཀ་ད་གཙུག་ལག་སྐོབ་གཉེར་ཁང་གི་བསམ་སྒྲོ་དང་བཟུང་སྟོང་ཆེན་རིག་ཁང་གི་མ་ཁམ་དབང་དུ་འདེམས་སྐོབ་གནང་བ་མ་ཟད། དབྱིན་ཡིག་ནང་རྒྱ་གར་གྱི་ལྷ་ལུ་པ་སྐོར་ལ་དཔལ་གཅིག་འབྲི་གནང་ཡོང་བའི་སྐུལ་མ་ཞུས་པ་ལྟར་བརྒྱུ་མས། ཁོང་གི་ལུགས་ཚུལ་ཁག་གི་ལུགས་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས། འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱ་གར་གྱི་ལྷ་ལུ་པ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དགའ་ཚུལ་དང་། དོན་གཉེར་བྱེད་མ་ཁམ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ བར་མ་ཁམ་དབང་འདི་ཉིད་གྱིས་ཁྲུ་ལྷ་རའི་ཆེར་ (Cambridge) བསྐོར་ཚོགས་ཁྲུས་པའི་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་པའི་གཙུག་ལག་སྐོབ་གཉེར་ཁང་གི་ལྷ་ན་ཚོགས་དང་། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་ ༩ བར་ཏ་མ་ར་ཏི་ (Harvard) གཙུག་ལག་སྐོབ་གཉེར་ཁང་དུ་བསྐོར་ཚོགས་ཁྲུས་པའི་རྒྱལ་སྐོའི་ལྷ་ལུ་པ་མ་ཁམ་པའི་ལྷ་ན་ཚོགས་ལུ་ཚོགས་པ་ཅར་གནང་། སྐབས་དེའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གནང་བའི་ཁོང་གི་གསུང་བཤད་ཀྱི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི། དེང་རབས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ནང་། རང་བསམ་སྐོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་སྟེ་གསེར་མེད་པའི་སྐོར་ཆའི་སྐོར་ཡིན་པ་ལྟར་དེ།

མ་ཁམ་དབང་འདིའི་དགོངས་པ་ཟུལ་ལ་དབྱིན་སྐྱོང་སྐྱོང་དག་ལ་གོ་བདེ་བས། རྒྱལ་དེ་རྣམ་ཡོ་རོབ་དང་ཨ་རི་འི་གྲགས་ཅན་གཙུག་ལག་སྐོབ་གཉེར་ཁང་ཁག་ཏུ་གསུང་བཤད་གནང་བར་གནང་འདྲིན་ཞུ་མ་ཁམ་མང་པོ་བྱུང་། ཁོང་གི་གསུང་བཤད་ཀྱིས་མི་མང་པོའི་ཡིད་དབང་མེད་དུ་འགྲོག

དེ་མེས་ཁོང་གིས་ (བྱམ་འབྲུག་གི་འབྲུག་པ་བཅུ་པ་) གཤིན་པའི་ཡལ་
 ན་དཔལ་ཡོན་གྱི་འབྲུང་འབྲུང་ཡིན། (Kalki or the future of Civilization)
 ཞེས་པའི་དེ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་པ་འདི་ནི་ནང་ཚན་རིག་དང་འབྲུལ་ཆས་
 གྱིས་མིའི་ཁྱིའི་ལྷས་པོ་བའི་ཐབས་མང་པོ་བསྟན་ཡོད་པ་དངོས་འབྲེལ་
 ཡིན་ཏུང་། མིའི་ནང་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་མི་ཐུབ་པའི་
 མྱོར་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བཏོན་ནས་གསུངས་ཡོད།

མཁས་དབང་འདི་ནི་ད་ལ་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་ཨོག་སེ་ཨོར་ཏེ་ (Oxford)
 གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་གོ་གནས་ཐོག་ཕུལ་པོན་ལྷན་དེར་
 ཐེབས་ཏེ་མཛད་འགན་བཞེས། ཁོང་ནི་ཤར་ཕྱོགས་དང་རྒྱལ་པོགས་
 གཉིས་ཀའི་ལྷ་ལྷུ་གེ་རྣམས་གཞག་ལ་མཁས་པར་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་གིས་
 སྤེ་རྒྱལ་ཁག་དུ་གསུང་བཤད་གནང་བ་ཁག་གིས་མི་མང་པོའི་པས་སློར་
 འབྲུང་བ་ཐེབས་པ་དང་། མི་མང་པོས་རྒྱ་གར་གྱི་ལྷ་ལྷུ་གེ་ཞེས་པ་ཡང་
 སློང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་ཤེས་ཐུབ་པ་བྱུང་། དུས་དེར་ཁོང་གིས་ "སེམས་གཙོ་སྤྱད་པའི་མི་ཆོའི་ལྟ་
 བ" (Idealistic view of Life) ཞེས་པའི་དེ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད།

སུར་མ་པལ་གྱི་རྒྱ་ལྷུ་གེ་ནས།

སྤེ་ལོ་༡༩༣༠ ལོར་མཁས་པའི་དབང་པོ་འདི་ནི་ད་ལ་དབྱིན་ཡུལ་ཐེབས་ནས། རང་གི་བྱ་རྒྱུ་
 ཚོགས་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་། ཉམས་སློང་། འཛོན་ཐང་། བཙོན་འབྲུམ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་བྱིད་
 ཁྱད་དུ་འཕགས་པར་གནང་། ཁོང་ཐལ་ཀར་ལ་ཡོད་པའི་ཨན་ཏར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཉེ་
 བའི་རིགས་བདག་དུ་ Vice-chancellor of Andhra University བསྟོ་གཞག་བྱུང་བ་ལྟར། དགོ་ཆེན་དང་
 སློབ་ལྷན་གྱི་སློབ་པ་གོང་དུ་སླེལ་ནས་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤྱི་ཚད་གོང་མཐོར་སླེལ་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེ་འདྲའི་
 ལྷུ་བ་འབྲས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤེ་ལོ་༡༩༣༧ ལོར་ཁོང་གི་གོ་གནས་སྤྱར།

སྤེ་ལོ་ ༡༩༤༥ ལོར་མཁས་དབང་འདི་ནི་ད་ལ་ཉམས་སླེལ་རྒྱལ་ཚོགས་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་། རིག་
 གཞུང་། ཚན་རིག་བཅས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ (UNESCO) ནང་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྤྱི་ཚབ་གཙོ་བོར་མངགས་
 གཏོང་གནང་བ་དང་། སྤེ་ལོ་ ༡༩༥༢ ལོར་ལྷན་ཚོགས་ཤེས་ཚོགས་གཙོ་བོར་བྱུང་། དེ་བཞིན་ ༡༩༥༧ ལོར་
 ཁོང་རྒྱ་གར་གྱིས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་དང་། ༡༩༥༩ ལོར་ཕྱ་རུ་ལུ་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱུ་རྒྱལ་ཁབ་དུ་བཅའ་
 མཛད་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་གཞུང་ཚབ་པའི་འགན་བཞེས།

སྤེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་མཁས་དབང་འདི་ནི་ད་ལ་ཨོག་སེ་ཨོར་ཏེ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཤར་

ཕྱགས་ཀྱི་ཚོས་ལྷགས་དང་མི་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་མེ་པལ་ཁིང་ (Spalding) ཞེས་པའི་མཁའ་པའི་མཚན་གནས་
ཐོག་གནད་འདྲན་ཞུས་ཤིང་། དེ་ནི་ཨི་ཤ་ཡའི་མི་ཞིག་ལ་མཚན་གནས་གལ་ཆེན་དེ་ལྟལ་བ་ཐེངས་དང་
མོ་རེད།

དེར་བརྟེན་མཁས་པའི་དབང་པོ་འདིས་ཡང་བསྐྱར་གྲུབ་འབྲས་ལྡན་པའི་ལོ་ངོ་གསུམ་དབྱིན་དུ་
བསྐྱལ་བ་དང་། དེའི་རིང་ཁོང་གི་གསུང་བཤད་ཁག་གི་ “ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ལྷགས་དང་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་
ལྷ་བ། ཞེས་པའི་འགོ་བརྟེན་འོག་པར་སྐྱན་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེའི་དུས་བབ་” (Times, ཚགས་པར་གྱིས་དེ་
ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་དབྱུང་བརྟེན་སྤེལ་།) བསྐྱེད་བརྟེན་པར་མ་ཟད། ཐ་ན་དེ་བུ་དེ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་
དཔལ་ཡོན་གྱི་འགྲུང་འགྲོས་མཚན་པའི་གལ་ཆེའི་མཚན་རྟགས་ཤིག་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད།

མཁས་དབང་འདིར་མཁས་པའི་ཆེ་མཐོང་དང་གཟེངས་བརྟེན་མཐོ་གསུམ་ཁག་ཐོབ་ཐུང་ཡོད་ཅིང་།
ཨ་རུ་སུར་གཞུང་ཚབ་གྱི་འགན་ཁུར་བཞེས་པེས་ཁོང་དང་། སྤྱི་མྱོན་ནི་ཏ་ཏུ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་ཟབ་མོ་
བྱུང་། དེ་འདྲའི་རྒྱབ་ཕྱོངས་འོག་གྱི་ལོ་ ༡༩༧༢ ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་མཁས་དབང་འདིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་
འཛིན་གཞིན་པའི་འགན་བཞེས་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་སྤྱི་འཛིན་གྱི་འགན་བཞེས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ལས་གནས་ནས་འཁྲུང་པེས། རང་གི་དགའ་ཉེ་སྤོང་ལྷོ་ཆོང་དང་
མཉམ་དུ་ལོ་ངོ་བརྒྱ་དྲིང་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་འཚོ་བར་རོལ་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོའི་ཟླ་བ་ ༧ ཚེས་ ༡༧
ཉིན་མཁས་པའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་རེད།

རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་ཆེན་ཚོགས་སྐུར་རེ་སྐུལ་གནང་དོན་ལྟར། མཁས་
དབང་འདི་ལེ་འཁྲུངས་ཚེས་དེ་དགེ་ཆེན་གྱི་ཉིན་མོར་གཏན་འབེབས་དང་གསལ་བསྐྱགས་གནང་དོན་
ལྟར། ལོ་ལྷན་སྐོབ་གྲུ་ཁག་དུ་ཉིན་འདིར་སྐོབ་སྐྱེད་ཚེས་རང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་བཀུར་
གྱི་བསམ་པ་མ་མཚན་པའི་ཤིས་ཤིག་དང་། སྤྱུག་རྟགས། མེ་དོག་མོགས་འབུལ་བར་མ་ཟད། སྐོབ་སྐྱེད་
ཆེའི་ངོས་ནས་དགེ་ཆེན་ཆོར་གཞས་སྐུ་དང་། གཏན་བརྟེན་མོགས་འབུལ་སྐོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

མཁས་དབང་འདིའི་གསུང་ཚོམ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཁོང་དུ་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོར་གསུངས་པའང་
ཡོད་ཅིང་། ཁོང་དང་དུས་མཉམ་གྱི་མཁས་པ་དང་། དེང་སྐབས་ཀྱི་དབྱུང་བརྟེན་པེས་ཁོང་ལ་གདོང་
འཛིག་གནང་སྐབས། གཅིག་མཐུན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། མཁས་དབང་འདི་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱི་རྣམ་གྲངས་
གཅིག་ཙམ་མ་ཟད། ལྟ་བུ་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དང་། ཚབ་སྤྱི། སྐོབ་སྐྱེད་མོགས་སྐོབ་སྐྱེད་པའི་
པོའི་ཐད་གྲུབ་འབྲས་དེ་ཙམ་གྱི་དང་པོ་དང་སངས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྐྱེད་གི་ཡོད། ॥

རྒྱུ་ཆེ་རིང་གིས་བསྐྱར།

མེས་པོ་དམ་པ་གྲན་རྟེན་འབྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན།

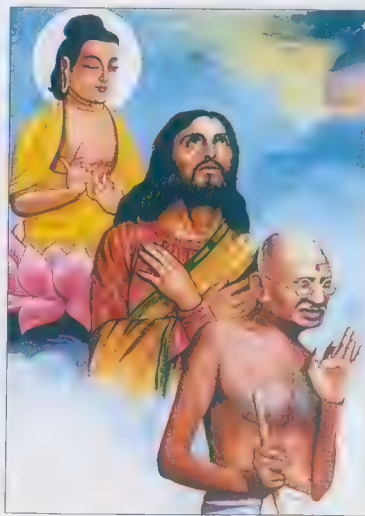
༡། རྒྱ་གར་མི་དམངས་ཀྱི་རང་བཙན་འཐབ་རྩེད་ཀྱི་འགོ་བྱེད་དམ་པ་གྲན་རྟེན་མཆོག་ལ་རྒྱ་གར་མི་དམངས་རྣམས་དང་ལྷག་པར་འཆོ་མེད་ཞི་བར་དགའ་བའི་འཛམ་གླིང་མི་དམངས་རྣམས་པས་ཁོང་ལ་མེས་པོ་དམ་པ་གྲན་རྟེན་མེས་པོ་དམ་པ་ཆེན་པོ་གྲན་རྟེན་ཞེས་ཞུ་གི་ཡོད། ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་མི་དམངས་རྣམས་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལས་ཆེན་ཐོག་དབུ་འབྱེད་མཛད་དེ་རྒྱ་གར་རང་བཙན་རྩོད་ལེན་གནང་བ་མ་ཟད། མཐའ་མ་ཁོང་གི་གཅེས་པའི་ཕྱོག་ཀྱང་རྒྱ་གར་མི་དམངས་ཆེད་གདོང་གཞན་མཛད་པར་བརྟེན། རྒྱ་གར་མི་དམངས་ཀྱིས་ཁོང་ནི་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་ནང་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་འདས་དང་ཡི་ཤུའི་སྟོན་པ་ཁི་རི་ཤི་ (Christ) མཆོག་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་གུས་བཀུར་ཞུ་གི་ཡོད།

མེས་པོ་དམ་པ་གྲན་རྟེན་མཆོག་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༢ ཉིན་ཉིན་རྩེད་ཆོང་པ་ཞིག་གི་སྐུ་སྤུ་འབྲུངས་པོར། རྒྱ་གཞིན་རྩེད་དུས་སུ་ངོ་ཚ་ཆེ་ལ་གཟབ་ནན་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་དབྱེད་ལོ་ ༡༢ ཐོག་རང་ལོ་དང་མཉམས་པའི་བུ་མོ་ཀ་མི་དུར་སྤུ་ཞེས་པའི་ལྷན་གནང་བའི་ལུགས་ལྟར་པ་མས་སྤྱན་བཀྲིས་དེ་གཉིན་ཕྱིག་གཞན།

སངས་རྒྱལ་ཡི་གྲུ་གྲན་རྟེན་བཅས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་ཁོང་དབྱིན་ཡུལ་དུ་ཕེབས་དེ་བྱིས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཙོ་བོ་གཞན་པ་དང་ལྷན་དབྱིན་ཇིའི་ཡིག་རྩིང་ལཱ་ཁེན་(Latin)དང་། བ་རན་མིའི་ཡི་གེ་ཐོགས་སྤྱོད་སྤྱོད་གཞན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༡ ལོར་བྱིས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེད་རྒྱ་གར་ནང་ཕྱིར་ལོག་ཐེབས། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་གྲན་རྟེན་མཆོག་ཏུ་ཨ་མི་རི་ཁར་བྱིས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་ཆེད་ཐེབས། སྐབས་དེར་ཏུ་ཨ་མི་རི་ཁ་ཡང་དབྱིན་ཇིའི་དབང་བསྐྱར་ལོག་གནས་ཡོད། ཁོང་ཨ་མི་རི་ཁར་འཕྲོར་མ་ཐག་ལུལ་དེའི་དབང་འཛིན་པས་ཁོང་ལ་མཐོང་རྒྱུ་བྱེད་འགོ་ཚུགས། གང་ལགས་མེན། ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་དབྱིན་ཇིའི་དབང་བསྐྱར་ལོག་ཐོབ་ཐང་རྩོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་རེད།

དེ་བཞིན་ལུལ་དེར་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་རྣམས་ལ་ཀུ་ལི་ (ལུག་ལས་ལྷེད་མཁན་ Coolies) ཞེས་མཐོང་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་བཞིན་ཉིན་ཞིག་

གན་རྩི་མཆོག་མེ་འཁོར་ཨང་དང་པོའི་ལག་འབྲེར་ཉལ་ཏེ་ཐེབས་སྐབས་ལས་བར་དུ་ཡུ་རོལ་གྱི་འགྲུལ་
 བ་ཁག་གཅིག་ཡོང་ནས་མེ་འཁོར་ལས་ཐུང་དེར་ཀུ་ལི་ཁོ་མར་བཏོན་ཞེས་ལའ། གན་རྩི་མཆོག་ནས་
 དས་ལག་འབྲེར་ཉལ་ཡོད་སྟེ་མི་ཅས་བཅུད་ཀྱང་ཉེན་རྟོག་པས་ཉན་འཛོག་མི་ཐུང་པའི་ཐོག་ད་དུང་
 ཁོང་མིར་འབྱུང་བས། རྟོན་རྒྱ་འདིས་ཁོང་གི་མི་ཚེར་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཏེ་དྲང་པོ་མང་པའི་བྱ་
 རྒྱུད་འདི་དག་ལ་དྲང་བདེན་གྱིས་མཆོད་ཆ་བདེན་པའི་ཡུ་རྫུགས་ཐུང་རྒྱལ་གས་ཆོད།

དེ་ལྟར་ཁོང་གིས་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་མི་རིགས་དབྱེ་འབྲེད་གྱི་འོག་དཀའ་ངལ་
 ལོང་དགོས་པ་དངོས་ལུ་གཞུགས་ཏེ། རང་ཉིད་གྱི་བྱིས་ལྱི་སྐྱེ་བ་སྤྱོད་དེ་ལོ་གཅིག་ནང་གྲུབ་གྱི་ཡོང་
 ནའང་། ཁོང་ཡུལ་དེར་ལོ་ངོ་ཉེར་གཅིག་རིང་རྒྱ་གར་བའི་མི་རིགས་དེ་རྣམས་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཚད་ལོན་
 ཆེད་སྒྲུག་ལས་གནང་གིན་འབྲུགས།

གན་རྩི་མཆོག་ནས་ཉམས་ལེན་གནང་བཞིན་པའི་བྱིས་ལྱི་རྩེད་པའི་སྒྲུག་ལས་དེ་མཆོས་འཛོག་

གནང་སྟེ་རང་ཉིད་གྱི་རྩས་ཐུགས་ཡོད་ཆད་ཁོང་རང་
 ཉིད་གྱིས་འགོ་བརྩམས་གནང་བའི་རྒྱལ་ས་ཆེན་གྱི་བྱ་
 བར་ཐུལ་བ་མ་ཟད། ཁོང་གིས་ཡུ་རོལ་གྱི་བྱིན་གོས་
 རྣམས་བྟོན་རྒྱ་སྤངས་ཏེ་རྒྱ་གར་ཡུལ་མི་ཉམ་རྒྱུད་གྱི་
 བྟོན་གོས་དེ་བཞེས་བ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་
 སྒྲིམ་མ། ཐུག་བཅས་མི་མང་ ༤༠༠༠ ལྷི་དབྱེ་འབྲིད་
 གནང་སྟེ་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་གནང་།

གན་རྩི་མཆོག་གིས་སྟོ་ཨ་པི་རི་ཁའི་ནང་གནས་
 པའི་རྒྱ་གར་བའི་ཐོབ་ཐང་ཆེད་སྒྲུལ་བའི་ལས་འགྲུལ་
 མང་པོའི་འགོ་འབྲིད་གནང་བ་མ་ཟད། ད་དུང་རྒྱ་
 གར་བའི་བསམ་ཚུལ་ (Indian Opinion) ཞེས་པའི་
 ཆོགས་ཤོག་ཚོམ་སྒྲིག་གནང་། བདེན་པའི་ཡུ་རྫུགས་
 གྱི་ཆ་མས་ཅམ་དུ། ཁོང་གིས་མི་རིགས་དབྱེ་འབྲེད་
 གྱི་མ་ཐོང་རྒྱུད་དེ་ལྟར་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་ལས་འགྲུལ་སྟེ་
 མང་སྒྲུལ་གནང་སྟེ། རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ལས་ཀ་
 མཆོས་འཛོག་གི་རོ་རྩོལ་ཐུང་རྒྱུ་འདྲེ་འབྲེད་

མཛད། ཁོང་ལན་མང་འཛིན་བསྐྱེད་གིས་བཅོན་འདུག་ཅི་ཙམ་བྱས་ན་འདྲིའོ་གིས་ཀྱང་གར་རང་བཅོན་བསྐྱེད་ལེན་གྱིས་རྩས་བྲགས་སྒེལ་རྒྱ་ནི་དེ་བས་གལ་ཆེར་འཛིན་གནང་ཡོད།

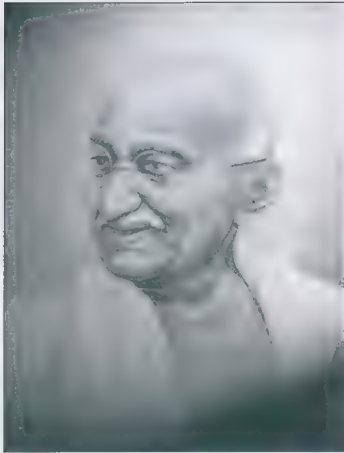
ལྷུ་ལོ་ ༡༩༡༧ ལོར་ཁོང་ཀྱང་གར་དུ་ཕྱིར་ལོག་ལེགས། དེ་ནས་ལོ་ལྔའི་རིམ་ཁོང་གིས་ཀྱང་གར་གྱི་ལ་ཅེས་ལས་འགུལ་ཚོགས་པ་ (Indian nationalist movement) ཞེས་པ་དེའི་འགོ་བློན་མཛད། ལྷུ་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོར་ཀྱང་གར་མི་དམངས་དཀྱིན་ཇིའི་གཞུང་ལ་དོ་ཚྭ་ལ་རྒྱག་སྐབས་ཚོར་དཀྱིན་གཞུང་ནས་རོ་ལ་ཏེ་ (Rowlatt bill) ཞེས་པའི་བྲིམ་པ་གཞི་དན་པ་ཞིག་འདོན་པར་གན་རྩི་མཆོག་ནས་བདེན་པའི་ཨུ་རུ་གས་ལས་འགུལ་སྒེལ་དེ་བྲིམ་པ་གཞི་དེ་འགོག་ཐབས་ལས་ལས་སྐོང་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་ཀྱང་གར་མི་བསམ་བླག་སྐྱོར་དང་མངའ་དགོས་པ་བྱུང་རྒྱུ་ཁོང་གིས་ལས་འགུལ་དེ་མཆོག་མས་འཛིག་བྱེད་དགོས་སྐོར་གསུངས་པས་དཀའ་ཆོག་དེ་རྣམས་འཛགས་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ཀྱང་གར་མི་དམངས་རྣམས་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལས་དུ་བསྐྱོད་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་གནང་།

ལྷུ་ལོ་ ༡༩༢༢ ལོར་གཞན་གྱི་མཆོག་ལོ་དྲུག་བཅོན་འདུག་བྱས་ཀྱང་ལོ་གཉིས་མོང་རིམ་གྱི་རྩི་མཆོག་བཅོན་ནང་སྐྱེད་གཞི་བོག་པར་བརྟེན་བཅོན་གྲོལ་བཏང་། དེའི་སྐབས་ཀྱང་གར་མི་དམངས་ནང་ཉིན་རྒྱུ་ལོ་ཆོས་ལྷགས་དང་ཁ་ཆེའི་ཆོས་ལྷགས་དབར་མན་ཚུན་མཐུན་ལས་དང་ཡིད་ཆེས་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་གྱུར་པས། གནད་དོན་རྒྱུ་དུ་ལས་མེད་ཀྱང་མན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་གྱུར་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། གཞན་གྱི་མཆོག་གིས་ཆོས་ལྷགས་དེ་གཉིས་མན་ཚུན་མཐུན་ལས་དགོས་སྐོར་གྱི་དགོས་འདུན་བཅོན་གནང་སྟེ་ལྷུ་ལོ་ལིར་ཉིན་གྲངས་ ༢༡ རིང་ཟས་བཅད་དོ་རྒྱུ་གནང་།

གཞན་གྱི་མཆོག་ནས་སྐུན་དྲོག་བཀའ་ནས་བྱོན་གོས་བཟོ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་འགོ་འདྲུགས་གནང་སྟེ་ཀྱང་གར་པ་རྣམས་རང་གིས་བཟོས་པའི་བྱོན་གོས་ཀྱིས་རང་འཆོ་རྒྱུ་པ་བཟོས་གནང་སྟེ་དཀྱིན་ཇིའི་བཟོ་ཆོང་ཁང་ཁག་ལ་ལ་གནད་བཅག་གནང་བ་ཡིད། འཛིན་སྐྱོང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་གན་རྩི་མཆོག་གིས་ལུ་མཐུན་དེ་ཀྱང་གར་གྱི་རང་དབང་འཕགས་ཚོད་གནང་བཞིན་ཡོད། འོ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལས་བརྒྱུད་ཁོང་གིས་དཀྱིན་ཇིའི་གཞུང་གི་དབང་བསྐྱེད་ལ་དོ་ཚྭ་ལ་གནང་བར་བརྟེན་ཁོང་བཅོན་

མེས་པོ་དཔལ་པ་གན་རྩི་མཆོག

འཇུག་ལན་མང་བྱས་ཡོད། ༡༩༩༢ ལོར་དབྱིན་གཞུང་གིས་ཁོང་པོ་ཙོན་
འཇུག་བྱས་པ་དེ་ནི་པོ་ཙོན་འཇུག་མཐའ་མ་དེ་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟར་གན་རྩི་
མཆོག་པོ་ཙོན་ཁང་ནང་ཁོང་པོ་དབྱིན་གཞུགས་སྤྱོད་ཡོད།

གན་རྩི་མཆོག་དང་ཁོང་དང་འདྲ་བའི་དབྱ་འབྲིང་རྒྱལ་པས་ལམ་སྟོན་
དང་དབྱ་འབྲིང་འགྲེལ་གྱི་གར་མི་དམངས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་གཤེས་པའི་ཆོ་
སྟོན་གྲང་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་ལུགས་ཏེ་འཆོ་མེད་ནི་བའི་
ཐབས་ལམ་ལ་བསྟེན་ནས་འཐབ་ཚོད་ཡུན་རིང་བྱས་པར་བརྟེན། མཐར་ཁྱི་
ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་རང་པོ་ཙོན་གཙང་མའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་
ཐོབ་སྟེ་དགའ་སྟོན་རྒྱལ་པས་ཡོངས་སུ་ཁོངས་སྤྱོད་བྱས་པ་བྱུང། འོན་ཀྱང་ཆེས་
སློ་ལམ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ལྷན་པས་དེར་གན་རྩི་མཆོག་ནས་ཁ་ཆེ་དང་ཉིན་དྲུ་
གཉིས་འཆས་མཐུན་ནི་བའི་མཉམ་གནས་ཡོང་ཐབས་སུ་འབད་བཅོན་ཆེན་

པོ་གནང་བ་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱ་འབྲིང་རྒྱལ་པས་ཆེན་གྱི་ཡོང་ཆེད་འབོད་སྐུལ་ཇི་
ཙམ་གནང་ཡང་ལན་མེད་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། ཆོས་ལུགས་འཐེན་འཁྲེལ་གྱིས་མི་མཐུན་པ་ཆགས་ཏེ་
མཐར་ཁ་ཆེ་བ་རྒྱལ་པ་གི་སྤྱི་ཐན་དྲུ་བསྟོད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་སུ་གྱུར་དགོས་ཆགས་པ་རེད།

གན་རྩི་མཆོག་དགའ་གྲངས་ ༧༤ ལ་ཐེབས་ཅིང་། ལྷོ་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོའི་ལྷོ་ ༡ ཆེས་ ༢༠ ཉིན་སྟོན་
ལམ་གྱི་འདྲ་འཛུལ་སར་ཐེབས་སྐབས། ལམ་བར་དུ་རྒྱ་གར་བ་ན་གཞོན་ཞིག་གིས་ཁོང་ལ་གུས་
བཀུར་བྱེད་ཁུལ་གྱིས་སྐུར་ཅམ་བྱས་པ་དང་སྐྲགས་མེ་མདའ་ཐོངས་གསུམ་བརྒྱུ་བར་བརྟེན་སེམས་
སྦྱག་དང་སྟོ་ལམ་དགོས་པ་ཞིག་ལ་གན་རྩི་མཆོག་སྟོ་བྱར་འདས་གོངས་སུ་གྱུར། དུས་དེ་ནས་བརྒྱུད་རྒྱ་
གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཅམ་མ་ཟད་འཛུལ་སྤྱོད་མི་དམངས་ཀྱིས་རྩ་ཆེར་འཛིན་པའི་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་
སྟོན་དང་དབྱ་འབྲིང་གནང་མཁན་གྱི་བྲགས་ཅན་མི་སྣ་ཞིག་མེད་པར་གྱུར་པ་རེད།

དེ་ལྟར་ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་མི་དམངས་ཀྱི་ཡབ་ཆེན་རྒྱལ་མེས་པོ་དམ་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་ལོ་
ལྷན་གྱི་སྟོན་ ༡༠ ཆེས་ ༢ ཉིན་ཁོང་གི་འཁྲུངས་ཆེས་ཡིན་པ་བཞིན་ཉིན་དེར། གན་རྩི་ཐན་ཏི་ཞེས་རྒྱ་གར་
རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཁོང་གི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་སྤྱད་ཅི་གནང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་
དམངས་རྒྱལ་ནས་གྲང་ཁོང་གི་འཆོ་མེད་ནི་བའི་འཐབ་ཚོད་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རང་གིས་ཉིན་དེར་དུས་
ཆེན་སྤྱད་བཅི་དང་སྐྲགས་ལས་ཁྲུངས་ཁག་དང་སྟོན་གྲག་གྲང་གམང་གཏོང་གནང་གི་ཡོད།

སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱར།

ལྷ་བབས་དུས་ཆེན།

༄༅། །ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་ནི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་འདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་འབྲིང་ཐབས་སུ་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་སོགས་མཛད་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་
བསྟན་གནང་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། བོད་མི་ཚོས་དུས་ཆེན་འདི་ཉིད་ཉོར་ཁྱེ་ ༩ ཆེས་ ༢༡ ཉིན་
འཁེལ་བར་ངོས་འཛིན་གྱིས་རྗེས་བྲན་ཞུས་དང་ཞུ་ཐུས་རེད།

དེ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་མཆོག་དགའ་གངས་ ༧༡ ལ་མེབས་པ་ལྷགས་སོ་བྱི་བའི་
 འོར། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱེ་མ་ལྷ་མཛེས་མི་ཡུལ་ནས་ཆེ་འཕོས་དེ་འདོད་ལྟར་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་
 བྱུང་བའི་ལྷ་གངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་གི་རྒྱད་ལ་རྣམ་དགར་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་ཙ་བ་ཡོད་
 པ་རྣམས་སྟོན་གྲོལ་གྱི་གནས་སུ་འགོད་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་མཆོད་ནས། སངས་རྒྱལ་འཁོར་དང་
 བཅས་པ་ལྷ་གནས་སུ་མ་ཅུ་ཙ་གསུམ་དུ་མེབས་ནས། ལུ་བ་དཀར་མོ་ལྷ་བུའི་རྩོལ་བ་ཀྱི་སྤྱིང་དུ། ཤ་རིའི་
 བྱ་དང་འོད་སྲུངས་སོགས་དགུ་བཅོས་པ་བརྒྱད་སྟོང་གི་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་དབྱར་གནས་མཛད་པར་མ་
 ཐད་ཡུལ་སྐྱེ་མ་ལྷ་མཛེས་ཀྱི་སྐྱེ་སོགས་ལྷ་ཡི་རིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་བཞིན་བཞུགས།
 དེའི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་ཅེས་པར། རྩ་འབྲུལ་ཅན་གྱི་མཆོག་གྱུར་འཕགས་པ་
 མོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆངས་བར་སྟོད་པའི་དགེ་སྟོང་དུ་མ་ཐབས་གཅིག་དུ་དབྱར་གནས་
 མཛད་བཞིན་བཞུགས་པ་ན། རྒྱ་གར་ཡུལ་དབྱས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་གཙོས་རྒྱལ་པོ་
 གསལ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་དུ་བཞུགས་པ་མ་ཤེས་བས།
 འཕགས་པ་མོད་གཤམ་གྱི་བྱའི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། མོད་གཤམ་གྱི་བྱས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ལྷ་ཡི་གནས་སུ་བཞུགས་ཡོད་ཅེས་གསུངས། དེ་ནས་ཞག་དགུ་བརྒྱ་འདས་པའི་དུས་སུ་གོང་
 གསལ་རྒྱལ་པོས་དབྱས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་བསྐྱར་མོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ། འོ་ཅག་གིས་སྟོན་པ་
 ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མ་མཐོང་ཞིང། གསུང་ཡང་མ་ཐོས་པར་ཡུན་རིང་སོང་བས། འཕགས་པ་རྩ་འབྲུལ་
 ཅན་ཁྱེད་ཀྱིས་བཅོམ་འདས་ལ་ཞུས་ལ་འཛམ་གླིང་དུ་སྟོན་འདྲན་རོགས་ཞེས་གསོལ་བས། འཕགས་པ་
 མོད་གཤམ་གྱི་བྱས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་ལྷའི་གནས་སུ་བྱོན་དེ་སངས་རྒྱལ་ལ། མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་
 ལྷའི་ཡུལ་ལ་འོང་བར་དཀའ་ཡང་། ལྷ་རྣམས་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འོང་བར་དཀའ་བ་མེད་ན། སྟོན་པ་
 ཐུགས་རྗེ་ཅན། མིའི་རོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བཅེ་བས་དགོངས་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་བྱོན་རོགས་
 ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར། སྟོན་པ་མཆོག་གིས་ཀྱང་། བདུན་པ་གཅིག་ནས་གསལ་ལྷན་གྱི་གྲོང་
 གི་ལ་བ་ཇ་རིའི་ནགས་སུ་ལྷ་དུམ་ལ་རའི་ཤིང་དྲུང་དུ་བྱོན་པར་ཞུལ་གྱིས་བཞེས། མོད་གཤམ་བྱས་སྐད་
 ཅིག་ཉིད་ལ་སྐར་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་མི་རྣམས་ལ་གསུངས་པས་མི་རྣམས་ཡིད་རབ་དུ་མགུ་ནས་ས་
 སྟོགས་གང་དེར་བྱེད་དང་། མཆོད་པའི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས་དེ་མེབས་སྐྱག་ཞུས།

སངས་རྒྱལ་ལྷ་ཡུལ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་མེབས་པའི་ཉིན་མོར། ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལྷའི་
 བཟོ་བོ་བཤྲུག་ལ་བཀའ་གནང་སྟེ་རི་རབ་ཀྱི་ཙེ་མོ་སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་ནས་མི་ཡུལ་བར་དུ་དཀྱིལ་ལ་
 རིན་ཆེན་བྱེད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་དང་། དེའི་གཡས་སྟོགས་སུ་གསེར་དང་། གཡོན་དུ་ཤེལ་ལས་གུབ་པའི་

མེས་སྐུ་ས་བཅུགས། ལྷ་ཚངས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱུ་སྐུ་ལ་གཡོ་བ་
 བཞིན་སྐྱེའི་གཡམ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཤེར་གྱི་མེས་སྐུ་ས་ནས་འོངས་ཤིང་། ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་
 གྱིས་ལྷ་ཡི་གདུགས་ཅི་བས་སྟོང་ཅན་ལག་དུ་བརྒྱད་སྟེ་སངས་རྒྱུ་སྐུ་འི་གཡོན་
 ཕྱོགས་ཤེལ་གྱི་མེས་སྐུ་སྟེང་ནས་འོངས། སངས་རྒྱུ་ས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 གུ་རུ་འི་མེས་སྐུ་ས་ནས་ཤེབས། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ས་ལ་རེག་ནི་
 ཤེབས་ན། སྤྱི་རོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་བོ་དཔྱད་ནས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། ད་དགེ་སྦྱོང་
 གོ་ཏ་མ། མཐུ་དང་རྩ་འབྲུལ་ཉམས་སོ་ཞེས་ལོག་རྟོག་དཔྱད་ན་པ་སྟེ་བར་གྱུར་བ་དང་། ཆོ་
 འབྲུལ་ཁོ་ནས་ཤེབས་ན། ལྷ་འི་བཟོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བསྟོད་རྣམས་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བ་
 མཁུན་རྣམས་སྐབས་རེ་རྩ་འབྲུལ་དང་། སྐབས་རེ་ཞབས་ས་ལ་རེག་པའི་རྩལ་གྱིས་བྱོན།
 མིའི་དྲི་མི་ཞེས་བ་དེས་ལྷ་རྣམས་ཉི་འཁོར་དུ་འོང་མི་བཟོད་པ་དང་། མིས་ལྷ་དངོས་སུ་
 བཟོང་ན་དེ་དག་ལ་གཡོང་ནས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་ཤེས་མི་གཏོད་པ་མཁུན་རྣམས་སངས་
 རྒྱུ་ས་ཀྱིས་མིའི་དྲི་རྣམས་ཅན་དན་གྱི་དྲི་དང་། མི་རྣམས་ལ་ལྷ་འི་བྱ་དང་བྱ་མོ་མི་མཐོང་
 བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཡུལ་གསལ་ལྡན་གྱི་གོང་ཁྲེར་དུ་བྱིན་ནི་མེད་གཞི་ཁྲིའི་སྟེང་
 དུ་བཞགས་ནས་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྐུལ་བ་དང་འཆོམས་པའི་ཆོས་རྩལ་དུ་མ་
 བསྟན་པར་མཛད།

གོང་དུ་སྟེང་བ་བཞིན་བོད་མི་ཆོས་བོད་ལྷ་ ༧ ཆོས་ ༢༢ ཉིན་སངས་རྒྱུ་ས་ལྷ་ཡུལ་
 རྣམ་སྐུ་ཡུལ་དུ་ཤེབས་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་ལོ་ལྷར་གོང་གསལ་དུས་ཆོས་ཉིན་མོར།
 རང་རང་གནས་ཡུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་མཆོད་མཇལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བྲག་མཆོད་
 འབྲུལ་བྱེད་པ་སོགས་རྣམ་དཀར་དགའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཡུལ་ལུང་
 མང་པོ་ཞིག་དུ་ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་མ་ཟེན་སྟོན་རྣམས་རང་གི་ཁང་པར་ལོ་རེའི་དཀར་ཅི་
 བཏང་ཟེན་པ་བྱེད་པ་མ་ཟད། རི་ཕྱི་དང་བྲག་རྩོ་ཁག་ལ་དཀར་ཅི་འི་སྤྱད་བྲགས་པ་
 སོགས་བྱེད། དེ་བཞིན་བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་དུས་ཆེན་འདི་ཉིད་གཞུང་འབྲེལ་གྱང་གསེང་
 ཞིག་དུ་གཏན་འཁེབས་གནང་སྟེ་གཞུང་དམངས་ཚང་མས་སྤྱད་བཅོ་བྱེད་སྐྱས་བཅས། ॥

རྒྱུ་ཆོ་རིང་གིས་བཏུས།

རྒྱ་གར་གྱི་སྤེན་སྤོན་ཅེ་ཉ་ཅུ་འི་འཁྲུངས་སྐར་དང་ སྤྱི་མའི་ཉིན་མོ།

(Children's Day)

༡༩༦༡ རྒྱ་ཉུ་མཚོག་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ བའི་ཚེས་ ༡༨ ཉིན་ཡབ་མོ་དེ་ལལ་ནེ་ཉ་ཅུ་དང་ཡུམ་
 སྤ་ཅུ་བ་རྩ་མི་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱ་སྤྱ་བལྟ་མས། ཁོང་གི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ནི་མི་ཚང་ཕུག་པོ་ཞིག་ཡིན་
 བར་བཞེན་ཁོང་སློབ་ལོ་མོན་སྐབས་ཡབ་ཀྱིས་དབྱིན་ཡུལ་དུ་བྱིད་ནས་སྤྱན་བྲགས་ཅན་གྱི་སློབ་ལུ་ཉི་འོ་
 ཞེས་པར་བཅུག་གནད་མཛད། སློབ་ལུ་དེར་འཛོན་རིམ་བཅུ་པ་བར་སློབ་སྦྱོང་ལེགས་པར་མཛད། དེ་རིམ་
 དབྱིན་ཡུལ་གྱི་སྤྱན་བྲགས་ཅན་གྱི་མཐོ་སློབ་ཀེས་མི་རེ་ཞེས་པར་མཐོ་རིམ་སློབ་སྦྱོང་གནད་ལྟེ་འཛོན་
 རིམ་བཅུ་དུག་གི་ལག་འཁྲེར་བཞེས། དེ་ནས་ཡབ་ཁྲིམས་གྱི་སློབ་སྦྱོང་མཛད་རྒྱེས་རྒྱ་གར་ལ་ལོག་

ཁོ་མོའི་འདྲ་པ་ཡོངས་ལ་ཐོགས་པར་འགྱུར། ལོ་
 མང་སྟོན་ཆུ་གར་དང་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་གཉིས་
 གྱི་དབར་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་ ཆོང་སོགས་གྱི་འགྲུལ་
 ལམ་ཐལ་ས་ཆད་པར་བྱུང་ནས་སམ་སྒྲིལ་དང་གྲུ་ལི་
 སྐད་དུ་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་བོད་སྐད་
 དུ་བསྐྱར་འདུག དཔེ་ཆ་འདི་དག་གཉིས་འཛིན་དགོས་
 དེས་ས་མཐོང་སྐད་དུ་འདྲ་བར་བྱུང་བའི་དང་པོ་
 གྱི་འཛིངས་པ་དམ་པོར་འགྲོ་བར་གཤོན་སྟེ། ༡།
 དཔེ་ཆུང་འདི་ཕན་གྱི་བྱ་མོར་འུ་༡༠ ལ་སོན་སྐབས་
 བན་རིས་སྤྱིས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བོད་སྐད་དུ་སྟོག་
 མཁན་ཕྱ་གྲུ་མས་ནས་ཀྱང་དགའ་ལོ་བྱེད་པའི་རེ་
 འདུན་མཆིས་སྒྲིལ་གསར་པ་ནས།

མེ་བྱ་མེའི་ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་གྱི་ ༩་ཉར་
 ལལ་ནི་ཉུག་ལ།

རོགས་ཆོས་བྱེད་ལ་དགའ་བསྟུ་ཞུ་རྒྱུ་དང། རྒྱ་གར་དུ་ཐར་པེབས་ཐུབ་པར་བཀུ་ཤིས་པ་དེ་ལོགས་ཡོད།
 བྱེད་དང། བྱེད་གྱི་སྐུ་འཁོར་ཆོ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་སྐྱེའི་མཐུན་རྒྱུན་ནི་དགོས་ངེས་དགའ་སྐྱབ་ཞུ་རྒྱུ་
 ཡིན། རྒྱ་གར་མི་དམངས་ནས་བྱེད་ལ་སྦྲར་བཞིན་གུས་བཀུར་ཞུ་རྒྱུ་ཐེ་ཆོས་མེད། འཆོམས་འདྲི་
 ཡོད། ཅེས་འཁོད་པའི་འཕྲིན་ཡིག་གནང་བ་མ་ཟད་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་དུ་པེབས་འབྱར་ཟེན་རིས་བོད་པའི་
 སྟོབ་བྲུ་ཁག་གསར་དུ་བཅུགས་གནང་བ་སོགས་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད།
 སྤྱིར་བྱིད་སྟོན་ནི་ཉུ་མཆོག་གི་བྱགས་གཤིས་ནི་དུས་དང་ནས་པ་ཀུན་དུ་ཕྱ་གྲུ་ནས་ས་ལ་བུམས་
 བརྩེ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས། ཁོང་གི་རང་ལུལ་དུ་བཞུགས་ཀྱང་རུང། ཡང་ན་སྤྱི་ཚུལ་ཁག་
 ཉན་པེབས་ཀྱང་རུང། གང་ལྟར་ཕྱ་གྲུ་ཆུང་ཆུང་ནས་ལ་ཉ་ཅང་བུམས་བརྩེ་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད། ཁོང་
 བོས་གསུངས་དོན། “བྱ་གྲུ་ཆུང་ཆུང་འདི་ནས་ས་ནི་མ་འོངས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་བཞེང་མཁན་ཡིན།” ཞེས་
 མཐོང་ཆེན་མཛད་གྱི་ཡོད་པ་བཞིན་ཕྱ་གྲུ་ནས་ས་ནས་ཀྱང། “ཅ་ཅ” (ཨ་ཁུ) ནི་ཉུ་ལགས་ཞེས་བརྩེ་
 བཀུར་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞུ་གི་ཡོད། དར་བཞེན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་ཁོང་གི་འབྲུངས་སྐར་སྤྱི་ ༡༡
 བའི་ཆོས་ ༡༧ ནས་ཡིན་ལ་བྱིས་པའི་དུས་ཆེན་དུ་བརྩིས་གནང་སྟེ་ཉིན་དེར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་
 བྱིས་པའི་དུས་ཆེན་སྤང་ཅི་ཞུ་གི་ཡོད་པ་བཞིན་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྟོབ་བྲུ་ཁག་ནས་ཀྱང་དེ་དང་
 སྦབས་བསྐྱར་གྱིས་ཞུ་བུས་ཡིན། ༥

སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་གྱིས་བསྐྱུ་སྒྲིག་ཞུས།

ནོ་වෙ་ལ་གཟེངས་ཀྱི་གསར་བཟོ་བྱ་བའི་མཁན་
མཁན། ཨ་ལ་ཕི་ལེ། ནོ་བེ་ལ་མཚན།

དེ་ཡང་གཟེངས་ཀྱི་གསར་བཟོ་བྱ་བའི་མཁན་མཁན་ནི། སུའི་ཤེན་ལུ་ཁབ་
གྱི་ཇུས་འགྲུལ་རིག་པ་གྲགས་པ་ཨ་ལ་ཕི་ལེ། ནོ་བེ་ལ་ (Alfred Nobel 1833-1896)
ཞེས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ཚུང་དུས་ནས་གཤེད་ཆུང་ལམ་མཁན་གསར་བཟོ་བྱ་
ཆོད་ལཱ་དང་ཉམས་སྦྱང་བསགས་ཏེ། ཉན་ཁ་ཅན་གྱི་འབར་ཇུས་དེ། ལས་སྒྲུབ་པའི་
ངང་ལོགས་པའི་ཤོགས་སུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བཅས་གནང་ན་ཡང་། བསམ་དོན་བཞིན་
ས་བྱུང་བའི་ཐོག་ཚིང་ལྷུའི་མོ་རྩམ་ནང་གཙོ་བོ་འཛུགས་ཅིག་བྱུང་སྐབས། དུས་
སྐབས་གཅིག་རིང་མི་དཔལ་འཁོར་གྱིས་ཁོང་དུས་མེ་ལྷ་བྱ་ཞིག་དུ་བརྩིས། འོན་ཀྱང་
༡༨༩༦ ལོར་ཁོང་གིས་འབར་ཇུས་དེ་བཟོ་བཅས་ཆེད་པའི་འབྲུག་བྱས། ཁོང་འཛུགས་
ཡིང་གི་ལྷ་ཚོར་བྱུག་ཤོས་གྱི་མི་སྡུར་བྱུང་ཞིང་། འཛུགས་ཡིང་གང་སར་བཟོ་བྱ་བཅུགས་
ཏེ་རང་གི་དཔལ་འཁོར་འཕེལ་རྒྱས་པ་དང་པ་མ་ཟད། ཚུས་རིག་ལའང་དགའ་སྡུང་
དུས་དེ་བཅས་སུ་སྤྱང་དང་འབྲུག་གཞུང་ཁ་ཤས་གསར་ཚུ་མ་གནང་།

ཁོང་གིས་བཟོས་པའི་འབར་ཇུས་དེ། དཔག་འབྲུག་སྐབས་སུ་བེད་སྤྱོད་ལོག་པར་བཟང་སྟེ། མི་
གཞོད་ཁྲག་སྤྱོད་གྱི་ཡང་པའི་ཁོང་ཆག་རིས་པར་བཟོ་མཁན་གྱི་ལག་ཆ་གཙོ་བོ་ཞིག་དུ་བྱུང་སྐབས།
ཁོང་གི་སྐུ་མཆོད་ལ་འབྲེང་གཏུང་བྱུག་པོ་སྟེ་མཁན་ནས་། རང་ལ་བདག་པའི་མ་སྟོར་སུ་ལ་དགའ་པོ་སྟེ་དང་།
ཉམས་སྦྱང་འཛུགས་ཡིང་བེད་དང་། ཚུས་རིག་ དཔོན་ཁམས། ཇུས་འགྲུལ་ སྤྱི་དཔོན་རིག་ལ་
བཅས་ཁག་ཁྲའི་ཐོག་བྱུང་བྱུང་གི་བྱུང་འདུས་མོན་པའི་མི་སྡུར་དང་། ཚོགས་སྡེ་ཉམས་སུ་གཟེངས་
ཀྱི་གསར་པའི་འབྲུག་ལྷུའི་ཐོག་སྤྱོད་ཆ་ཞིག་པཅུགས་དེ། འཛུགས་ཡིང་ཞིབ་དེ་དང་། དགེ་ཐན་ཅན་གྱི་རིག་ལ་
གསར་པ་འབྱུང་བར་དཔྱད་གསུངས་བསལ་བན་རྒྱས་འབྱུང་བཅས་གནང་། དེ་ནས་བྱུང་ནོ་བེ་ལ་གཟེངས་
ཀྱི་གསར་ཞེས་པ་དབྱ་བརྩིས་པ་ཡིན།

རང་ཅག་པོད་མིའི་མགོན་སྐུ་མཆོད་པའི་མཆོག་ལ་ཁྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ནོ་བེ་ལ་
ཞི་བདེ་གི་གཟེངས་ཀྱི་གསར་དེ་ལུས་པ་ནས་ད་བར་དུས་ཆེན་དེ་བཞིན་བཙན་སྲོལ་པོད་གཞུང་གི་གཞུང་
འབྲེལ་གྲུང་གསལ་ཞིག་དུ་གནང་འཕེབས་གནང་ནས་གཞུང་དཔལ་མཆོད་མས་དགའ་གསུམ་ཆེན་པོའི་
ངང་སྤྱང་བཙོ་གཟབ་བྱས་ཞུ་སྟེ་མ་ཟད། གཞིས་ལུས་པོད་མི་ཚོས་ཀྱང་དོས་ཤུགས་གང་པོས་ནས་
དུས་ཆེན་འདི་སྤྱང་བཙོ་ཞུ་གི་ཡོད།

དེ་ཡང་བཙན་སྲོལ་ནང་ཆ་མཚན་ན། ཉིན་མོ་འདིར་བཅུགས་སྤྱང་དུ་པོད་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཞིབ་ལ་
ཆེ་མོ་དང་། བཀའ་བློན་དུང་ཆེ། སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞིན། གཞུང་ཞབས་དང་མེད་སྡུ་མི་

མང་། ལྷ་གར་གྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་སོགས་ཐེག་ཆོས་སྤྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
ལྷན་འཛུལ་གནང་སྟེ། རུས་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་དང་། གཞས་སྣ་
འབྲེལ་སྟེན་སོགས་གནང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་།
སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ཁྲི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་བོད་མི་འདུ་སྟངས་ཁྲུལ་ཁག་ལ་འདུས་ཆེན་
དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་སྟོན་ཆུགས་ཏེ་རུས་ཆེན་འདི་རྒྱ་ཁྲབ་དུ་སྤྱད་བཞི་གཟུང་རྒྱས་ཞུ་
ལུས་སུ་ཡོད་དོ། །

ཆུང་ཆེ་རིང་གིས་བརྟུས།

ནོ་མེལ་ཞི་བདེའི་རྟགས་མ།

ནོ་མེལ་བསྟོད་དབྱངས།

འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས། གོང་ས་མཆོག་ལ་ཐུལ་སོང་།
དགའ་བ་ལ་དང་དགའ་བ། སྟོན་དོ་ལ་དང་སྟོན་དོ། དགའ་བ་... སྟོན་དོ་...
འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས། གོང་ས་མཆོག་ལ་ཐུལ་སོང་།
འཛམ་གླིང་ཡང་ཅེའི་སྟེང་གི། གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལུན་རྒྱལ་ཁག་
སྤྱབས་ཆེན་ཆོས་སྤྱིར་དབུ་འཁྱུང་། གསལ་ས་མགོན་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།
རྒྱགས་རྒྱུད་བྱམས་དང་སྟོང་རྗེས། འཕྲོ་ཀླན་བདེ་ལ་བཞོན་སོང་།
ནོ་མེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས། གོང་ས་མཆོག་ལ་ཐུལ་སོང་། དགའ་བ་... སྟོན་དོ་...
འཛམ་གླིང་... གོང་ས་མཆོག་... སྟོ་ལོ་བྱ་དབྱའི་ལོ་ལ། ནོ་མེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས།
གོང་ས་མཆོག་ལ་ཐུལ་བ། ཞི་བདེའི་རྒྱལ་ཁ་སོས་ཡིན།
གཞིས་བྱིས་བོད་མིའི་དབུ་འཁྱུང་། རང་པ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐབས།
འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དོད་པོར། གསལ་ས་མགོན་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། དགའ་བ་... སྟོན་དོ་...
ནོ་མེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས། གོང་ས་མཆོག་ལ་ཐུལ་སོང་།
བོད་མི་གན་གཞིན་བྱིས་གསུམ། བདེ་སྟོན་སྤང་བས་ཁྲབ་ནས།
དགའ་བའི་བསྟོད་དབྱངས་ཐུལ་སོང་། སྟོན་བའི་བྲོགས་འཁྲབ་ཡོད།
སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དར་སོང་། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེས་ཁྲབ་སོང་།
རང་བཙན་དམངས་གཙོའི་དཔལ་ལ། ཅི་གར་སྟོན་ལ་ཆས་འགྲོ།
འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས། གོང་ས་མཆོག་ལ་ཐུལ་སོང་། དགའ་བ་... སྟོན་དོ་...
འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས། གོང་ས་མཆོག་ལ་ཐུལ་སོང་།

ॐ ཨཱཾ་ཧཱུྃ་ཚེགས་ཡོངས་ཀྱིས་གཟབ་གསོས་ཀྱི་ཚེ་ག་དང་། བོད་གཞུང་གི་ལྷ་པ་དང་ལྷ་མའི་མང་
 ཚོགས་ཚོས་གཟབ་མཆོར་ལྷས་དེ་འཕྲོད་སྟེ་མས་སྙན་གསུམ་འབྲུལ་བ་སོགས་ཤེད། དེ་ཆེས་གཙུག་ལག་
 །ཁང་གི་ཡང་སྟེང་དཔལ་ལྷ་ལྷོ་ག་དུ་གཟབ་གསོས་དང་ཚེགས་འབྲུལ་ཟེན་སྟེ་ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་མི་ཆང་
 མང་མེ་མེ་བཞིན་གནང་ཆོད་མེད་ལྷགས་གནས་ཡངས་སྟེང་ནས་གཏོར་འབྱེད་བཟང་སྟེ་ལྷོ་ལེན་ཤེད་པ་
 དེ་ལ་དོར་ལྷག་གི་གཏོར་མ་ཆེས་གྲགས། ཚས་ ༡༥ ཉིན་རྒྱུ་ཚེགས་ཡོངས་ནས་ལྷ་མའི་སྟོགས་
 གཞིས་གཏོར་སྟེ་ལེ་སྟེ་ག་པའི་གཏོར་སྟེ་ལེ་དཔལ་ལྷ་དུག་མའི་སྟེ་ག་པའི་གཏོར་དང་ས་ཏེ་མི་རབ་གི་
 རྟོགས་བཞིས་གཏོར་སྟེ་ག་ཤེད་པ་དང་དམིགས་ནས་དུས་ཆེན་འདིའི་མིང་འདྲ་དཔལ་ལྷ་མི་རབ་ཆེས་
 གྲགས་སྟེད་ཤང་། མང་ཚོགས་ནང་དཔལ་ལྷའི་མི་ཁྱེད་ཆེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་འདོད།

ཁུང་ཚེ་རིང་གིས་བཀའ་

བཞི་མཆོད།

༡༧ ཁོང་ལྷ་ ༡༠ ཆོས་ ༢༧ ཉིན་བཞི་མཆོད་ཅེས་མེ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྲོབ་དང་། གདན་ས་
ཆེན་པོ་གལ་སྤྱི་ནང་ཆེན་པོ་རྩ་ཐེག་ཆེན་སྤྱི་དག་འདེབས་མཛད་མཁན་བྲམས་ཆེན་ཆོས་མེ་གྲུ་ཡི་
ཤེས་མཆོག་སྤྱི་གཤེགས་པའི་མེས་དྲན་དུས་ཆེན་ཞིག་སྤྱད་ཅི་བྱེད་སྟེ་ཡོད།

དེ་ཡང་བྲམས་ཆེན་ཆོས་མེ་གྲུ་ཡི་ཤེས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་གྲུང་ཐང་ཆལ་དུ་སྤྱི་འབྲུངས།
གཞན་ཕྱི་ཉིད་ནས་མཁས་དབང་མང་པོ་བསྐྱེད་ནས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤིང་།

བྲམས་ཆེན་ཆོས་མེ་གྲུ་ཡི་ཤེས་མཆོག་

ཁྱད་པར་མེ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱན་རྒྱ་ནམ་མཐོ་
སྤྱུགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་མང་པོ་གསན་ཏེ་མཁས་པའི་
དབང་པོར་གྱུར། རྒྱ་ནག་དུ་མིང་གོང་མ་ཡུང་པོས་
མེ་ཚོང་ཁ་པའི་སྤྱན་རྒྱ་གལ་གསན་ཏེ་རྒྱ་ནག་དུ་
གདན་ཐུ་རིམ་པར་བུལ་ཡང་མ་བྱེད་སྤྱོད་པས།
གོང་མས་མེ་ཉིད་དང་ཁྱད་པེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཞིག་
དབྱ་སྒྲར་གཏོང་གནང་ཡོང་བ་ཞེས་ཞུས་འབྲེལ་བྱི་
ལོ་ ༡༩༠༧ ལོར་བྲམས་ཆེན་ཆོས་མེ་མཆོག་ལྷ་
མའི་བཀའ་ལླུང་གོང་མའི་དབྱ་སྒྲར་མེབས་ནས་
གོང་མའི་ན་ཆ་བཅས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་སྤུལ་
པ་སོགས་ལ་བརྟེན་དུ་མིང་གོང་མས་ཀྱང་
"འཕྲིན་ལས་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་མཁས་ཤིང་གསལ་བ།
ཆོས་ཉིད་དམ་པ་མཆོག་དུ་རྒྱལ་བ། ཤེས་རབ་
ནམ་དག་སྤྱད་བ་ཆེན་པོ་ཀླན་དུ་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱལ་
ཁམས་སྤྱོད་བ། བསྐྱེད་བ་རྒྱས་མཛད་རབ་དུ་
དགེ་བ་བྲམས་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་" ཞེས་པའི་
མཆོན་བསྐྱེད་དང་བཅས་གོང་དུ་བཀུར། དགུང་

ལོ་ ༡༩ བར་བོད་དུ་ཐེབས་ཤིང་རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོར་སེ་ར་ཐོག་ཆེན་
 མིང་ལྷག་བཏབ། དེ་རྗེས་དུ་མིང་གོང་མས་ཡང་བསྐྱར་གདན་དྲངས་ནས་ཐོན་ལྷན་ཐེབས་ཀྱང་པོ་བྲང་གི་ཉེ་
 འགམ་དུ་འབྱོར་སྐབས་མིང་མ་སྐྱ་གཤེགས། མིང་མ་དེའི་སྐས་རྩོན་དེས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལས་ལྷག་པའི་
 གྲུས་དྲད་ཆེན་པོ་མཛད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༡ བོད་ལྗེ་ ༡༠ ཆེས་ ༢༩ ཉིན་དབུས་སུ་ཐེབས་པའི་ལས་བར་མཛོ་
 མོ་མཁར་དུ་སྐྱ་གཤེགས་སོ། །

བཞི་མཆོད་ཉིན་མོར་ལུ་མཆོད་དང་འདྲ་བར་དགོན་སྡེ་དང་བྲིས་ཚང་སོ་སོའི་ཐོག་ཁར་མཆོད་མེ་
 ཟུལ་དེ་དམིགས་བརྟེན་མ་དང་། "བྲམས་ཆེན་མེ་ཡིས་ཞེ་སྲང་བྱད་ཤིང་བསྐྱེགས་" སོགས་བྲམས་ཆེན་
 ཆོས་རྗེའི་བསྟོད་པ་དབྱངས་ན་དང་བཅས་བཏོན་དེ་རྗེས་དྲན་གསོལ་འདེབས་རྒྱ་གར་ཆེ་ཆུ་སོལ་ཡོད།

རྒྱ་ཆེ་རིང་གིས་བདུས།

དགའ་ལྷན་ལུ་མཆོད།

༡༧ ཡོད་ཀྱི་ ༡༠ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་ནི་དགའ་ལྷན་ལུ་མཆོད་ཅེས། དགེ་ལུགས་པའི་བྱུང་མཐའི་སྒྲིབ་
གདོང་མཛོད་པོ་ རྩོམ་ཁྲི་ལ་མཆོད་པོ་ཀྱི་བཟང་བྲགས་པ་མཆོག་དགའ་ལྷན་ཡིད་དགའ་ཚོས་འཛིན་དུ་
གཤེགས་པའི་རྩོམ་དྲན་གྱི་དུས་དྲན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་ཉིན་བོད་ཁམས་ཡོངས་དང་ལྷག་པར་དགེ་
ལུགས་པ་ཚོས་མཆོད་དུལ་སྒྱུ་ཆེ་གནང་ལམ་ཡོད་ཅོག དགོང་དྲོད་ཆོད་སྒྲེ་ཁག་དང་། མི་ཚང་མོ་
སོའི་ཆོག་ཁར་གྱིང་མེ་ཞེས་མཆོད་མེ་གང་མང་ལུ་ཏེ་དབྱངས་རྟ་དང་པཅས་དམིགས་པ་ཙཱ་མ་འདོན་
སྤྲོལ་ཡོང་པ་མ་ཟད་ དམི་མཆོད་དང་ལུ་མཆོད་ཀྱི་མཆོད་མེ་བཞེས་སྤྲོབས་ཆེ་རྒྱུང་ལ་གཞིགས་པའི་
རྩོམ་ཁྲི་ནང་ལོ་བྲགས་དང་ནང་ལུ་ལུ་ལུ་
མིན་གྱི་བརྒྱུ་པ་ཡོད།

རྩོམ་ཁྲི་ལ་མཆོད་བྲགས་པ་

གཞན་ཡང་མང་ཚོགས་ཀྱི་དུ། དགེ་
ལྷན་ལུ་མཆོད་ཅོག་ཁྲི་ལ་ཡོད། བྲགས་པ་
བག་བྱུག་ཁོག་མའི་གདོང་ལ་ཡོད། ༡ ཚེས་
ཡོངས་བྲགས་ལུ་བཛོད་སྒྲིབ་ཡོད་པ་ལྟར་ ལུ་
མཆོད་ཀྱི་དགོང་དྲོད་ཀྱི་མཆོད་མེ་སོའི་ནང་སྤྲོ་
དན་ནམ་རྩོམ་དྲན་གྱི་ཟས་སྒྲུ་ལུང་བག་བྲགས་
སྤྲོལ་སྤྲོལ་ཡོད་ཅིང་། སྤེའོ་ ༡༩༧༩ ལྷོ་རྟ་
གཞུང་ཁབས་རྩ་མཐུ་ཀྱིས་མཆོད་ཀྱི་ཉིན་
ནས་བཟུང་དབྱར་ཆེས་ལྷན་དེ་དགུན་ཆས་
བཞེས་སྤྲོལ་ཡོད།

དེ་ཡང་རྩོམ་ཁྲི་ལ་མཆོག་ཉི་ལྷོ་
༡༩༧༧ ལོར་མདོ་སྨད་རྩོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྤྱི་
བཟུངས་གིང་། དགྲུང་ལོ་གསུམ་པ་དང་བུ་ན་
པ་སོ་སོར་ཕྱི་བཞིན་དགེ་བསྐྱེད་དང་དགེ་རྒྱུ་པ་

དམིགས་བརྟེ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཇི་ཅོང་པའི་
རྒྱུ་འདོན་ཞུས་པ་གཤམ་གསལ།

ཇི་ཅོང་པ་ཆེན་མོས་ཇི་བཙུན་འདྲ་མཉམ་བཤམ། གྱི་མེང་
སྤྲིན་པའི་དབང་ལོ་འཇམ་པའི་དབངས། ཁྱེད་མེང་
གཞི་པའི་གཏིང་ཆེན་སྤྲུང་རམ་གཞིགས། ཁངས་ཅན་
སའམ་པའི་གཙུག་རྒྱན་འེ་མཉམ་བཤ། ཁམས་རྒྱ་གྱི་
གྲིས་ཞབས་གྱི་ཡུལ་འདྲེ། ཇུ་འདོད་ཀྱང་བཤམ་
ཀྱང་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་བསྐྱབ་པ་ལུའ་ལ་ཇི་
འདྲ་མཉམ་བཤས། འེ་ལ་ཆེག་རྒྱུ་ལྷོས་དེ། དམིགས་མེད་
བརྟེ་ལའི་གཏིང་ཆེན་སྤྲུང་རམ་གཞིགས། གྱི་མེད་
སྤྲིན་པའི་དབང་ལོ་འཇམ་པའི་དབངས། ཁངས་ཅན་
སའམ་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཅོང་ཁ་ལ། ཁྱོ་བཟམ་གསལ་
པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བཤམ་པའི་དབངས། ཞེས་འབུལ་བར་
སའདྲ་པའི་དམིགས་བརྟེ་མའི་གསོལ་འདྲམ་འདྲི་ར་
ལུ་གསལ་ཆེ་ཞིང་ཀླ་དུ་འཕུ་ཆེ་བཡིན་ལ། དཔེར་ས་
སྤྲུང་བརྒྱུད་ལུགས་སུ་འེལ་ཁར། འབྲུད་དབྱེད་ས་ལུས་
འཇོས་ས་མཐོང་གསལ་བའི་གདག་ ཁྱེས་སྤྲུང་ལར་
མཐོང་།

གྱི་སྤྲུང་པ་བཞེས། དབྱང་ལོ་བཙུན་པར་དབྱས་སུ་ཐེབས་དེ་ས་སྤྲིན་སྤྲུང་མ་ཇི་བཙུན་འདྲ་མཉམ་བཤ་
གཞིན་རྒྱ་གྱི་གྲིས་སོགས་སྤྲོབ་དཔོན་དུ་བསྐྱེད་ནས་མདོ་སྤྲུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་ལེགས་པར་
སྤྲངས། དབྱང་ལོ་ཉིང་བཞི་བར་དགོས་དཔོན་གྱི་སྤྲུང་པ་བཞེས། དབྱང་ལོ་སོ་དུག་པར་སྤྲོར་མོ་ལུང་ནས་
འོལ་ཁར་ཐེབས་དེ་སྤྲུབ་པ་གཙོ་པོར་མཐོང་། དེ་ནས་མདོ་རྒྱུད་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྣམས་སངས་རྒྱས་
གྱི་དགོངས་པ་སྤྲུང་འཆད་པ་དང་། རྩོད་པ། རྩོས་པ་བཅས་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསལ་གྱི་འབྲིན་
ལས་བསྐྱངས་པས་གངས་ཅན་མཁས་བྱ་བ་ཀྱན་གྱིས་གཙུག་དུ་བཀྲར། དབྱང་ལོ་སོ་བཙུན་པར་འོལ་
ཁའི་ཇིང་སྤྲིན་བྱས་པ་བརྟེན་དང་བཅས་པ་བཞེངས། དབྱང་ལོ་སོ་དབྱུག་པར་གཉལ་གྱི་ལུང་རར་ཆོས་
འཁོར་བསྐྱར། དབྱང་ལོ་ཞི་བརྒྱད་པར་ <<སྤྲུགས་རིས་ཆེ་སོ་>> བརྒྱལ། དབྱང་ལོ་དགའི་གཉལ་པར་རྒྱ་
ནག་གོང་མ་ཡུང་ལོས་འཇམ་ས་གསེར་ཡིག་དང་བྲག་རྟེན་བཅས་སུལ་དེ་ལན་གསལ་བར་དུ་གདན་
འདྲེན་ཞུས་ཀྱང་མ་ཐེབས། དབྱང་ལོ་ད་གཉིས་པར་ལྷ་སར་ཆོ་འབྲུལ་སྤྲོན་ལས་ཆེ་མོའི་སྤལ་གསལ་དུ་
བཙུགས། དབྱང་ལོ་ད་གསལ་པར་དགའ་ལྷན་དཔོན་ལ་བདབ། དབྱང་ལོ་ད་དབྱུག་པར་དགའ་ལྷན་དུ་
སྤྲུག་ཅིའི་སྤྲུབ་མཆོད་སྤེལ་བ་བཅས་མཐོང་ཆེན་རྣམ་བཞེས་བསྐྱེད་འགྲོའི་འདོད་དོན་བསྐྱངས། གྱི་ལོ་
༡༩༡༩ ལོའི་བོད་རྒྱ་ ༡༠ ཆོས་ ༢༧ ཉིན་སྤྲུ་གཤེགས། ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་ནི་ <<བྱང་རྒྱལ་ལས་རིས་>>
དང་། <<ལེགས་པ་ཤད་གསེར་བྲེད་>> <<རིས་ལུ་གསལ་སྤྲོན་>> སོགས་ཆོས་ཆོན་ ༡༥ ཡོད་པ་
རྣམས་མེད་ ༡༧ ནང་བསྐྱས་ནས་བཞུགས་སོ། །

རྒྱུ་ཆོ་རིང་གིས་བདུས།

ངན་པ་དག་འཛུམས་དང་བཟང་པོ་བཅུ་འཛུམས།

༡༡ ཁོང་ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༩ ཉིན་ཕྱེད་ནས་ཆོས་ ༧ ཉིན་ཕྱེད་བར་ངན་པ་དག་འཛུམས་འཁེལ་གྱི་
 ཡོད་ལྷ་བས་ལྷ་མེད་ལོ་མེད་ནང་དུ་འདྲ། དུས་ཚོད་ངན་པ་དག་འཛུམས་པས། ཁ་སྐྱས་སྒྲིང་གཞིའི་
 ཟས་མི་ཟ། འཁྱལ་བའི་གསུང་མི་སྒྲོག། ཁེས་འགོད་སྒོལ་ཡོད་པ་ལྟར། ཉིན་མོ་འདིར་བྱ་བ་གལ་ཆེན་
 ཇིགས་བྱེད་སྒོལ་མེད་པར། ཁྱོད་ངན་པ་དག་འཛུམས་ན། ཁ་བཟང་པོ་བཅུ་འཛུམས། ཞེས་དེའི་ལྷོག་
 ལྷོགས་ལྟ་བུར། རང་རང་གི་དགའ་ཉེ་ནང་ཁྱལ་ན་མས་ལན་ཚུན་མགོན་འབོད་བྱས་དེ། གསོལ་ཆོག་
 གཟུགས་བཤམས་ཉེ་དགའ་དག་འཁྱིད་སྒྲིང་ངང་བཞུགས་སྒོལ་ཡོད།

ཡང་ངན་པ་དག་འཛུམས་ཞེས་པ་འདི། ཡིག་ལམ་འགའ་ཞིག་དུ་བོད་ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༩ དང་ ༧
 ཉིན་མཚན་གཅིག་གི་རིང་ས་བདག་ངན་པ་ཉི་མ་ནག་ཆེན་དང་། དེ་མིན་ས་བདག་ངན་པ་བརྒྱད་བཅས་
 མཉམ་དུ་འཁེལ་གྱི་ཡོད་ལྷ་བས། ངན་པ་དག་འཛུམས་ཞེས་ཐོགས་པར་བཤད་ཅིང་། དམངས་ཁྱོད་དུ་
 <<མདོ་མཛེངས་ལྟན>> གྱི་བམ་པོ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་གསལ་བྱིས་བདག་དབྱིག་པ་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
 དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཚུལ་གྱི་བཤད་སྒྲོས་ཤིག་ཀྱང་འདུག། ཡང་ལ་ལས་ཇི་ལྟར་གདུག་ཚུབ་གྱི་བྱ་བ་སྣ་
 ཆོགས་ཆང་བ་ལ། གདུག་ཚུབ་ངན་དག་ཆང་བ་ཞེས་བཞེད་སྒོལ་ཡོད་པ་ལྟར། ཉིན་མོ་འདིར་དུས་
 ཚོད་ངན་པ་འཁེལ་བའི་དབང་གིས་ངན་པ་དག་འཛུམས་ཞེས་བཞེད་པ་ལས། དུས་ཚོད་ངན་པ་དག་
 འདི་དང་འདི་ཞེས་གྲངས་འདྲེན་བྱ་བྱ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

རྒྱུ་ཆེ་རིང་གིས་བདུས།

སྟོན་པ་ཡི་ཤུ་མ་གྱི་ཀའི་འབྲངས་སྐར་དུས་ཆེན།

(Christmass)

༄༅། བེའི་ཆོས་ ༢༡ ཉིན་དེ་ནི་སྟོན་པ་ཡི་ཤུ་མ་གྱི་ཀའི་འབྲངས་སྐར་དུས་ཆེན་
(Christmass) ཞེས་པ་དེ་ཡིན། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ཉིན་དེར་དུས་ཆེན་དེ་སྤྱད་ཅི་ཡི་སྤྱད་གང་གསེང་
གཏོང་གི་ཡོད་པ་དང་ལྷ་པས་བསྐྱེད་བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་ཀྱང་། ཉིན་དེར་གྲང་
གསེང་གཏོང་གི་ཡོད། སྟོན་པ་ཡི་ཤུ་མ་ཆོས་ལུགས་དར་ཁབ་ཆེ་མ་དེ་ཡུ་ཤོ་རོ་དང་ཨ་མི་རི་ཁ་
སོགས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཡིན་ཞིང་། ས་གནས་དེ་དག་གི་མི་དམངས་ཆོས་དུས་ཆེན་འདི་

ནི་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་ཞིག་ལ་ངོས་
འཛིན་གནང་གི་ཡོད། དེར་བཞུན་སྤྱི་ཟླ་
༡༢ པའི་ཆོས་ ༢༡ ནས་སྤྱི་ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༩
བར་ཉིན་གྲངས་ ༡༢ རིང་ལས་ཁྱེད་ས་
ཁག་དམིགས་བསལ་གྱི་དུས་ཆེན་
གཏོང་གནང་གིས་དུས་ཆེན་སྤྱད་བཅི་
གཟབ་རྒྱལ་ཞུ་གི་ཡོད།

ཉིན་དེར་མི་དམངས་རྣམས་ནས་
རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཕྱོགས་སོ་ལ་སོགས་
པར་བཞུན་ཆུང་སྤྱད་ཆགས་འབུལ་རེས་
སྤྱི་ཆེར་གནང་སྤུལ་ཡོད་པ་ལྟར་དར་
བྱས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་དང་བྱས་
སྤྱད་སྤྱངས་ནི་སྟོན་པ་ཡི་ཤུ་མ་གྱི་ཀའི་སྤྱི་
གྲྭ་མ་འབྲར་སྐབས་རྒྱལ་པོ་གསུམ་
མས་མི་མཁས་པ་གསུམ་གྱིས་ཁོང་ལ་
བྲག་དྲགས་ཐུལ་བ་ཡིན་པ་དེ་ནས་དར་

བ་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་ཉིན་དེར་ཡི་ཤུ་མ་གྱི་ཀ་འབྲུངས་པའི་སྒོར་གྱི་གཞས་གཏོང་བ་དང་། ཡི་ཤུ་མ་གྱི་
 ཀ་འབྲུངས་པའི་སྒྲིགས་ཀྱི་འདྲ་པར་བསྒྲིགས་པ། དེའི་མཉམ་དུ་ལྷག་འཇོ་མཁན་གྱི་པར་དང་། རྒྱལ་
 སོའམ་མཁས་པ་གསུམ་གྱི་པར་བསྒྲིགས་པ། མཐའ་འཁོར་དུ་བྱིས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་སྟོག་ཆགས་
 སོགས་ཀྱི་པར་བསྒྲིགས་ཀྱི་ཡོད། ཡང་ལུང་པ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་ཡི་ཤུ་མ་གྱི་ཀའི་འབྲུངས་སྐར་གྱི་ཤིང་
 སྒོར་ (Christmass Tree) ཞེས་པ་ཞིག་བསྒྲིགས་དེ་ཤིང་སྒོར་དེའི་སྐྱེང་སྐར་འོད་འཆར་བའི་སྟོག་བཞུ་ལ་
 སོགས་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པ་ཞིག་བཞེས་སྟེ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཉིན་དེར་སྤྲུག་རྟགས་སྐྱ་ཚོགས་གནང་
 མཁན་གྱི་ཡི་ཤུ་མ་གྱི་ཀའི་འབྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་གྱི་པ་ལགས་ (Christmass Father) ཞེས་པ། ཞུ་
 མོ་དམར་པོ་དང་སྒོད་གོས་དམར་པོ་རིང་པོ་གྲོན་པའི་མི་ཞོག་ཚུམ་དཀར་པོ་ཅན་ཞིག་མེད་མ་ནས་སྤྲུག་
 རྟགས་སྐྱ་ཚོགས་གནང་སྟེ་ཡོད་པ་བཅས་ནི་སྟོན་པ་ཡི་ཤུ་མ་གྱི་ཀའི་འབྲུངས་སྐར་སྒོར་གྱི་དུས་ཆེན་
 ངོ་སྟོན་མདོར་བསྟུས་ཡིན། ॥

བསྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་བཅུས།

ཕྱི་ལོ་གསར་བཞད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དུས་ཚིག་།

(Happy New Year)

༄༅། ཕྱི་ལྷ་དང་པོའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་ནི་ཕྱི་ལོའི་གནས་ལོ་གསར་བཞད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཉིན་མོ་དེ་
ཡིན། དེར་སྐབས་ཉིན་དེ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ལོ་གསར་བཞད་ཀྱི་ཉིན་མོ་ལྷ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པར་
བརྟེན་རང་རེའི་སྒྲིབ་བྲལ་ཁག་ཀྱང་ཉིན་དེར་གྲུང་གསལ་གཏོང་གི་ཡོད།

སྤྱིར་བོད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལོ་ཐོ་འཁུམ་སྒོ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ལོ་གསར་
ཚེས་གཅིག་དེ་ཡང་རང་གི་ལོ་ཐོ་ལྷ་ར་གཏོང་གི་ཡོད་པ་བཞིན་པལ་ཆེར་ཕྱི་རྒྱ་གཉིས་པའི་རྒྱ་མཐུག་ལ་
གཏོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོར་རང་རང་ལ་ལོ་ཐོ་ཐོ་ཡོད་ཅིང་ལོ་གསར་ཚེས་པ་གཅིག་དེ་
ཡང་། ཁག་གཅིག་ནས་ཕྱི་རྒྱ་གསུམ་པའི་ནང་གཏོང་བ་དང་། ཁག་གཅིག་ནས་ཕྱི་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་
ཁག་གཅིག་ནས་ཕྱི་རྒྱ་བཅུ་གཅིག་པ་སོགས་རང་རང་གི་ལོ་ཐོ་ལྷ་ར་གཏོང་སྒྲིབ་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་།
དེར་སྐབས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ལའང་མེད་སྟོང་བཞིན་པའི་ལོ་ཐོ་ཐོ་འདི་ནི། གནའ་བོའི་རོ་མན་གྱི་འགོ་འཁྲིད་ཅུ་
ལེས་སྤྱི་མར་ (Julius Caesar) གྱིས་གསར་དུ་བཟོས་པའི་ལོ་ཐོ་ཐོ་དེར་གཞི་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད།

དེ་ལྷ་ར་ལོ་ཐོ་དེ་ཐོག་ས་བཟོ་སྐབས་ལོ་གཅིག་དེ་དུས་མཚམས་བཅུ་གཉིས་ལ་འབྲེ་བ་དང་། དུས་
མཚམས་རེ་ལ་རྒྱ་བ་རེ་བཅུ་པས་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་བྱུང་བ་ཡིན། འོན་ལོ་གཅིག་གི་དུས་ཚོད་དེ་ཇི་
ལྟར་བཅུ་པས་ཞེན། འཛམ་གླིང་སའི་ལོ་ལ་ཆེན་པོས་ཉི་མར་བསྐྱར་བ་གཅིག་བརྒྱབ་ཟིན་ཇེས་གཞི་
ནས་ལོ་གཅིག་བཅུ་པ་ཡིན། དུས་ལུན་དེའི་རིང་ལ་ཉིན་གྲངས་ ༣༥༧ དང་བཞི་ཆགཅིག་ཙམ་འགོར་
གྱི་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་དུས་ལུན་ལ་ལོ་གཅིག་ཟེར་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བེའི་དུས་ཚོས་དེ་ཇི་ལྟར་བཅུ་པ་
སམ་ཞེ་ན། རྒྱ་བ་ལེའི་དུས་ཚོད་ནི་རྒྱ་བ་གསར་པ་ཤར་བ་ནས་མཐུག་མའི་རྒྱ་བ་མ་འཆར་བར་གྱི་དུས་
ཚོད་དེ་རྒྱ་བ་གཅིག་དུ་བཅུ་པ་ཡིན། དུས་ལུན་དེའི་རིང་ལ་ཉིན་གྲངས་ ༣༦༥ དང་ཉིན་བྱེད་ཡོད།
དེར་བརྟེན་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཉིན་གྲངས་ ༣༧༥ ཡོད་པས་ལོ་གཅིག་ནང་ཉིན་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཆད་
གྱི་ཡོད།

ཅུ་ལེས་སྤྱི་མར་ གྱིས་གསར་དུ་བཟོས་པའི་ལོ་ཐོ་ཐོ་དེའི་ནང་ཉིན་གྲངས་ ༣༥༧ ཡོད་པ་དེ་བཞིན་
ནས་དུས་དང་དག་དག་ཡོང་སྟོང་ཉིན་གྲངས་གཅིག་ འཕར་མ་ལོ་བཞི་ལེའི་མཚམས་ནས་ཐེངས་རེར་

བསྐྱེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཏེ་ལོ་ལྔ་ལོ་ ༢༠༠༢ ཡིན་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནས་མཁུན་གྱི་ཨེ་ཡོད། དེ་ནི་
འདི་ལྟར་ལགས། དེང་སྐབས་ང་ཚོས་བཅད་སྟོང་གྲེད་བཞིན་པའི་ཕྱི་ལོའི་ལོ་ཐོ་འདི་ཐོག་མ་སྟོན་པ་ཡི་གྲ་
མ་གཅིག་འབྲུངས་པའི་རྗེས་ནས་བརྗེ་འགོ་བཙུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་སྟོན་པ་ཡི་གྲ་ནི་དུས་ཚོད་
མཚམས་འཛིན་ས་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་ཅིང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ནི་སྟོན་པ་ཡི་གྲ་མ་གཅིག་འབྲུངས་ནས་
ལོ་ངོ་ ༢༠༠༢ མོང་བ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ སྤེ་ སི་ (B.C) ཞེས་སྟོན་པ་ཡི་
གྲ་མ་འབྲུངས་གོང་གི་ལོ་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཕྱི་ལོའི་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཚོས་གཅིག་ཉིན་ནི་ལོ་གཅིག་གསར་དུ་འགོ་རྒྱུགས་པའི་ཉིན་དང་པོ་
དེ་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་བསལ་ཉིན་དེ་ནི་སྟོན་པ་ཡི་གྲའི་འབྲུངས་ཚེས་ཡིན་སྐབས་ཡི་གྲ་བ་ཚོས་དུས་
ཚོན་གལ་ཆེར་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཞིང་། སྐབས་དེར་མི་མང་ཚོས་ལོ་རྒྱུང་བར་ལས་དོན་གང་བསྐྱབས་ཟེར་བ་
དེ་རྒྱུས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་ལོ་གསར་བ་འདིའི་ནང་དེ་བས་ལོགས་པ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་དང་རྟེན་
འབྲེལ་སྒྲིག་གི་ཡོད། ཨ་རིར་ཉིན་དེར་རྒྱ་སེ་མེ་དོག་གི་ཐོར་བའི་ཁང་ཆེད་སྤྱོ་ལོ་ཞེས་པའི་དུས་ཚོན་སྲུང་
བརྗེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་མོགས་རྒྱལ་ཁབ་མོ་སོས་རང་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་མཚོན་པའི་གནས་ལོ་གསར་བཞུད་
གྱི་དུས་ཚོན་སྲུང་བརྗེ་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ॥

ཨ་རིར་ཉིན་དེར་རྒྱ་སེ་མེ་དོག་གི་ཐོར་
བའི་ཁང་ཆེད་སྤྱོ་ལོའི་དུས་ཚོན་སྲུང་
བརྗེ་ཞུ་བཞིན་པ།

སྐལ་བཟང་མགས་གྲུབ་ཀྱིས་བདུས།

རྒྱ་གར་གྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉིན་མོ།

(Republic Day)

༡༩༥༡ རྒྱལ་ཁབ་ལས་ཆེ་བས་རང་བཙན་གྱི་ཉིན་མོ་ནི་དུས་ཆེན་གསལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ་ངོས་འཛིན་དང་
 སྤྱད་བཅི་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་དུས་ཆེན་ཆེ་ཁག་གཉིས་སྤྱད་བཅི་ཞུ་ཡི་ཡོད།
 གཅིག་ནི་ཕྱི་ལྷོ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་ ༡༦ ཉིན་དབྱིན་ཇིའི་བཙན་འོག་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་རང་
 བཙན་ཐོབ་པའི་ཉིན་མོའི་དུས་ཆེན་སྤྱད་བཅི་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་དང་། གཞན་དེ་ནི་རང་བཙན་ཐོབ་ཀྱི་ལོ་
 རོ་གསུམ་མོང་ཨེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལྷ་དང་ཐོའི་ཆེས་ ༢༩ ཉིན་འདི་ཡིན། ཉིན་འདིར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་འདི་
 བཞིན་རྒྱ་གར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 རང་བཙན་དང་། མང་གཙོ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྲག་སྤྲེལ་ཡོད། དེར་བརྟེན་
 ཉིན་དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉིན་མོར་སྤྱད་བཅི་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་བཞིན་རང་འདི་བཙན་བྱོལ་བོད་
 གཞུང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཀྱང་ཉིན་དེར་གྲང་གསལ་བཏང་སྟེ་དུས་ཆེན་སྤྱད་བཅི་ཞུ་ཡི་ཡོད།

རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་དུས་ཆེན་དེ་སྤྱད་བཅི་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་བཞིན་རྒྱལ་ས་ཕྱི་ལིར་དུས་ཆེན་དེ་
 སྤྱད་བཅི་གཟམ་རྒྱས་ཆེ་ཤོས་ཞུ་ཡི་ཡོད། ཉིན་དེར་མི་མང་ཁྲི་ཆོ་མང་པོ་འདུ་འཛུགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཞེས་པ་ནས་
 འགོ་བརྩམས་ཏེ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་
 རུ་སྒྲིག་ལྷ་ཆོག་གསལ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དེ་
 དག་ནི། གཟི་བཞིན་ཆེ་ལ་ཡིད་དབང་
 འཕྲོག་བ་ས་ལྷག་ཡིན། མཛད་སྤྱོད་གྲུབ་
 ཁར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་དར་
 མདྲོག་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བུ་ཁྲི་ཆོ་མང་པོ་
 བར་སྒྲུང་དུ་བཏང་སྟེ་དུས་ཆེན་དེ་
 མཐུག་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད། ॥

རྒྱལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་བཏུས།

ཉ་སྒོང་བརྒྱད་གསུམ།

༡༡། རྒྱ་མེད་པོ་དེ་ཚེས་བཅུ་ལྔ་དང་། ལུས་
 ཅུ། བརྒྱད་བཅས་ལ་བོད་མི་ཚོས་ཉ་སྒོང་བརྒྱད་
 གསུམ། (ཉ་ཉི་པོ་དེ་ཚེས་ ༡༥ ཉིན་རྒྱ་བ་ཉ་གང་
 བས་ཉ་གང་དང་། སྒོང་ཉི་པོ་དེ་ཚེས་ ༢༠ ཉིན་
 ནས་ཁར་རྒྱ་བ་མཛོད་རྒྱ་མེད་སྐབས་སྒོང་པ་ལྟ་
 བུར་གནས་པས་གནས་སྒོང་ཞེས་བཞེད་པའི་
 མིང་གཉིས་བསྟུས་ཏེ། ཉ་སྒོང་ཞེས་བཞེད་པའོ།)
 ཞེས་དམིགས་བསལ་བྱགས་སྤྲང་གིས་ཐྱིག་
 སྒོང་དཔེ་སྤྲུབ་བྱ་ཆེ་ལྷ་ཡི་ཡོད་པ་ཤིང་།

དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཏེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱ་བ་སྤྲ་མའི་ཡོད་ལས་སྤངས་པ་ཀྱན་དུ་བཟང་པོའི་གཟུངས་ལས། .....རྒྱ་བ་ཡང་གྱི་
 རོ་ཚོས་བརྒྱད་ནས་བཟུང་སྟེ། ཉི་བར་དུ་ལན་བརྒྱ་ཙམ་བརྒྱད་བརྒྱས་བཞེད་བགྱིས་ཏེ་དུས་གསུམ་དུ་
 བརྒྱས་བཞེད་བགྱི། དུས་གསུམ་དུ་ལྷུས་བགྱི། དུས་གསུམ་དུ་ཤོས་བཞེ་བར་བགྱིའོ། དེ་ནས་ཚོས་
 བཙོ་ལྟ་ལ་མཚོད་པ་ཆེན་པོ་བགྱིས་ཏེ་བརྒྱས་བཞེད་དཔག་དུ་མ་མཆིས་པར་བགྱིའོ། ། རོན་ཀྱང་ནས་
 གུང་ཐུན་ལ། འཕགས་པ་སྤྲན་རས་གཟིགས་དཔེ་བུ་གཤེས་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་ལུས་དང་ལྷན་པ། མཚན་
 དང་དཔེ་བུ་བཟང་པོས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། ལུས་ལ་ཡོད་ཐེར་བུ་བ་སྒོང་འབྲིན་ཅིང་མཆི་བར་འབྱུར་
 ཏོ། ཏེ་ལ་ཐེགས་ཐུགས་འཆང་གིས་སྤྲུག་པར་མ་བགྱི་ཞིང་། བརྒྱན་པར་བགྱིས་ན་མཛོད་མ་ཐག་དུ་ས་
 ཐོབ་པར་འབྱུར་རོ། །གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་ཀྱང་ཐོབ་པར་འབྱུར་རོ།..... ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 དང་། ཡང་འཕགས་པ་སྤྲན་རས་གཟིགས་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས། .....བདག་བསྐྱུང་
 བ་དང་། མཚན་མས་བཅས་པར་ཡང་བྱས་ཏེ། ཚོས་བརྒྱད་ལ་བྱ་བར་ཐེགས་ཤོ། ཏེ་ལྷན་བྱས་ན་
 བཞེགས་དང་བྱེད་དང་། ནད་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྱི་རྒྱགས་སོ་..... ཞེས་སོགས་གསུངས། གཞན་
 ཡང་དོན་ཆོག་གི་རྒྱུད་ལས་བདུས་པ་འཕགས་མ་རྒྱོལ་མ་རང་གིས་དཔེ་བཅས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་

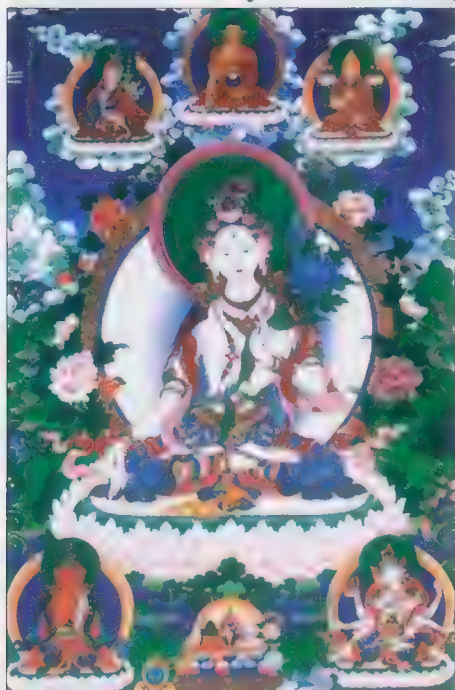

སྤྲན་རས་གཟིགས་པ་སྤྲུག་སྒོང་སྤྲན་སྒོང་།

བའི་མདོ་ལས། “...དཀར་པོའི་ཆེས་བརྒྱད་དམ་བཅོ་ལྔ་ལ། འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་
 བྱས་ཏེ། སྒྲོལ་མ་མདོན་སྤུམ་དུ་མཐོང་བའི་བར་དེ་ཙམ་དུ་བརྒྱས་པར་བྱའོ། །གང་འདྲི་བ་དེ་བྱིན་ཏེ།
 །མཛོག་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་རོ། །མ་བྱིན་ན་བདག་གིས་མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་བུས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐན་
 ཡོན་དཔག་དུ་མེད་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་” ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉ་སྤོང་བརྒྱད་གསུམ་
 འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་སྤྱིང་ཇི་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་གཞུགས་འཕགས་མཛོག་སྤྱན་རས་
 གཟིགས་དང་། ཇི་བཙུན་སྤྱོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ཁྲད་པར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་ཆོས་
 བཅོ་ལྔ་དང་། གནས་གང་ནི་སངས་རྒྱས་ཤྱག་ཐུབ་པས། རང་གི་ཇེས་འཕྲུག་རྣམས་ལ་ལྷབ་པའི་
 ཉེས་ལྡང་བཤགས་ཏེ་སྒྲར་གསོ་བ་དང་། བོད་དུ་སྤེལ་བ། མི་མཐུན་སྤྱགས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ (གསོ་
 སྤོང་) བཅས་ལ་གདམ་པའི་དུས་སྤྱ། དགག་དགོས་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོན་ས་བྱིན་གྱིས་སྤོབ་པར་མཛོང་
 བའི་དུས་ཁྲད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དུས་ཆོས་འདི་དག་ལ་དགེ་སྤྱོད་བྱས་ན། འབྱུར་ཁྲད་དམིགས་

དབུས་ཇི་བཙུན་སྤྱོལ་མ་དཀར་པོ།

བསལ་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད།

ཉ་སྤོང་བརྒྱད་གསུམ་སོ་སོར་བོད་མི་ཆོས། སྤྱག་
 བཅོད་དང་དམར་ཐས་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་
 སྤངས་ཏེ། ཁ་འདྲིན་དགེ་སྤྱོད་དང་སྤྱག་མཆོད་འབུལ།
 སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱོག་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོ་ཐོག་སེམས་
 ཅན་ཆོ་ཐར་གཏོང་བ་སོགས་ལྟེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། མི་ཚང་
 ཉམ་ཐག་གཅིག་ཡིན་ཅུང་། དུས་ཆོས་འདི་དག་རིང་
 མཆོད་མེ་རེ་མ་ཆད་པར་འབུལ་བ་སོགས་དགེ་སྤྱོད་རྒྱ་གང་
 ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་
 ཆོས་བཅོ་ལྔ་དང་། སུམ་ཅུ་སོ་སོར་དགེ་ལྡན་དང་དགེ་
 སྤོང་རྣམས་སོ་སོར་འཛོགས་ཏེ། བསྐབ་ལྡང་བཤགས་
 སྤོང་ནན་ཏན་གནད་གི་ཡོད་པ་བཅས། ॥

རྒྱུང་ཆེ་རིང་གིས་བདུས།

དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དུས་ཆེན་སྤང་བཅི་ཞུ་ཚུལ།

༡། མཐར་པ་ལོ་རྩ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོལས།
 བཞད་པ་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རྒྱུད།
 རྒྱ་བའི་གཞོན་དུས་དགོས་འདོད་རེ་བ་སྒྲོང་།
 དངོས་གྲུབ་མཆོག་གཉེར་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ།

ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་མདུན་བསུས་ནས་སྐབས་འདིར་མཉམ་མེད་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དུས་ཆེན་

མཐར་པ་ལོ་རྩ་ག།

སྤང་བཅི་ཞུ་ཚུལ་སྒྲོར་མདོར་ཅས་གྲུང་བ་ལ། དེའང་
 བཀའ་བརྒྱུད་བསྐྱན་པའི་སྲོལ་འབྲེད། གསལ་ཕྱགས་
 གསལ་མའི་བསྐྱན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་བ་སྐྱེ་སྐྱུར་ཚུལ་
 པོ་མཐར་པ་ལོ་རྩ་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ལྷོས་དང། རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 དབང་ཕྱག་ཏུ་བཅུན་མི་ལ་རས་བ། དུགས་པོ་བསོད་
 རས་མི་ཆེན་ཆེན་ཆོས་ཏུ་སྐྱེས་པོ་བ་བཅས་གསུམ་
 ལ་ཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་གསུམ་མཉམ། མར་མི་
 དུགས་གསུམ་ཞེས་ཞུ་ཡི་ཡོད་ཅིང། འཕགས་པོད་
 གཉིས་ཀྱི་གཙོས་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་བཞུགས་
 པའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་སྡེ་ཆང་མས་མར་མི་དུགས་
 གསུམ་གྱི་དུས་ཆེན་སྤང་བཅི་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་ལས།

མཐར་པ་ལོ་རྩ་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ལྷོས་ནི། ཡུལ་སྡེ་བྲག་
 གདུང་རུས་མར་བ། ཡལ་དབང་ཕྱག་ཏུ་ཟེར་དང།
 ཡུལ་སྐལ་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་སྤུས་སུ་རྒྱ་མོ་གྱི་བ་ལ་
 འཁྲུངས། དབྱང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་མང་མཁའ་སྤུ་གྲ་
 ལུང་དུ་ཆོས་ལ་ཐེགས། རིས་གྲིས་རྒྱ་གར་དུ་ཐེབས་
 རས་དཔལ་རྒྱ་རོ་མེ་དྲིའི་ཞབས་ལ་གདུགས། གསལ་

མིལ་རས་ག་

ཐུགས་རྒྱུད་ཐེ་མ་ལུས་པའི་དབང་ལུང་མན་ངག་བྱས་
 བ་གང་བྱའི་ཚུལ་དུ་ཞུས་ནས་ཐོད་ལ་མེབས། བཀའ་
 བརྒྱུད་བསྐྱན་པའི་སྤུལ་འབྱེད་བར་མཛད། སྤྱོད་མ་བྱ་
 ཆེན་བཞི་ལ་མན་ངག་རྫོགས་པར་གནང་ནས་མཐར་
 དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་ས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོར།
 ཡུམ་བདག་མེད་མ་འོད་ཀྱི་གོང་བྱར་འདུས་ནས། རྒྱ་
 མའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ། རྒྱ་མའང་འོད་ཀྱི་གོང་བྱར་བྱར་
 རས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པར་མཛད་དོ།

རྗེ་བརྩན་མི་ལ་རས་བ་ནི། ཡུལ་ལ་སྤོད་གུང་
 བད། གདུང་བྱུང་བོ་མི་ལ། ཡབ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་
 མཚན་དང། ཡུམ་ཐུང་ཚད་ཀར་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྤུས་
 སུ། རྩལ་མོ་འབྲུག་གི་ལོ་ལ་སྐྱེ་འབྱུངས། རྒྱ་རྒྱུང་
 དུས་ནས་ཡབ་གཤེགས་པས། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེ་གཉིས་
 ལ་བརྟེན་པའི་དཀའ་ཕྱག་ཚད་མེད་སྤངས། མཐར་
 ཡུམ་གྱི་དཔོངས་དོན་ལྷན་དབུས་སུ་མེབས་ནས་མཐུ་
 སྤངས་ཏེ། ཨ་ཁུས་གཙོས་པའི་མི་གངས་མོ་ལྷ་ཙམ་
 ལྷ་ལམ་དུ་བཏང། དེའི་སྤྲིག་པས་འབྱོར་ནས་སྤོ་སྤོ་

ཆོས་ལ་བསྐྱར། མར་ལོ་རྒྱའི་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་ཡིད་འཕྲོག་ནས། མཐར་སྤོ་བྲག་པོ་
 ལུང་དུ་མེབས། རྒྱ་མ་ཁོང་གིས་སྤྲིག་སྤོང་ཆེད་དཀའ་ཕྱག་ཚད་མེད་གཏོང་གནང་མཛད་ཀྱང། མཐར་རྒྱ་
 མས་གཟེངས་བསྟོད་དང། དབྱུགས་དབྱུང་ནས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཞུགས་ནས་
 དབང་བསྐྱར། གདུང་མས་ངག་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཞུས་ནས་བསྐྱོམས་པས་ཆེ་འདིར་རྒྱུད་འབྲུག་གི་གོ་
 འཕང་མཛོད་དུ་སྤེལ་མཐར། དགུང་ལོ་བྱ་བཞི་ཤིང་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོའི་དགུར་རྒྱ་མ་རྩུང་སྤེ། རྒྱ་བ་དང་
 པོའི་ཆོས་བརྒྱ་བཞིའི་ནི་ཤར་ལ་སྤུ་དན་ལས་པའི་ཚུལ་སྤོན་གནང་མཛད་དོ།

དུགས་པོ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ནས་ཆོས་རྗེ་སྤུམ་པོ་མཆོག་ནི། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་མེར་
 ལུང། གདུང་རུས་སྤི་བ། ཡབ་རྒྱལ་པོ་དང་ཡུམ་ཤེས་རབ་མོ་ཆེ་ལྷུ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤུས་སྤུས་
 མོ་ལུག་གི་ལོ་ལ་འབྱུངས། བཀའ་གདམས་རྒྱ་མ་རྒྱས་ལས་དབྱེ་པར་འདུལ་མཛོད་སོགས་གསན་

ཅིང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་གསོ་དབྱེད་ལ་སྤྲངས་པས་མཁས་པར་གྱུར། སྤེས་སྤར་བ་ཏུ་
བྱང་ནས། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་མཆོན་ཐོས་པས་ཡིད་འབྱོག་ནས་རྗེའི་གས་བྱ་བཅར། དབང་ལུང་མན་ངག་
ཁྱུས་ནས་བསྐྱེད་པས་པོ་དྲུག་ནང་དོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་འབྱུངས། རྩ་མའི་ལུང་བསྟན་བཞིན་ཡུལ་
དབྱུས་སུ་བྱོན་ནས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། མཐར་ཆུ་མོ་བྱའི་ཆུ་སྟོང་ཆུ་བྱུག་པའི་
ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་སྤྱིའི་བཞོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྟུ་བར་མཛད་དོ།

དེ་ལྟར་མར་མི་དྲུགས་གསུམ་གྱི་འདས་མཆོད་ནི་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་ཡངས་པའི་
མཐའ་གྲུ་ཀྱན་དུ་བཞགས་པའི་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་རྣམས་སུ། བརྒྱད་པ་སོ་སོའི་བྲག་བཞེས་ལྟར་
སྤང་བཅི་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་ལས། འཕགས་ཡུལ་སྐར་ཆ་དབྱུས་བོད་ཀྱི་ཆོས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་
གཉེར་ཁང་ཆེན་མོའི་བཀའ་བརྒྱད་ཆོགས་པས། ལོ་ལྟར་བོད་ཆུ་ ༡ ཆོས་ ༡༧ ཉིན་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རིན་པོ་
ཆའི་འདས་མཆོད་སྤང་བཅི་ཞུ་བཞིན་རྣམས་གཤམ་གསལ།

སྤྲོ་ཆོགས་ཐེངས་དང་པོར་སྤྱོད་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་སོགས་དང་བསྟོད་པ་ཁག ཆོགས་ཐེངས་
གཉིས་པར་མི་ལ་རིན་པོ་ཆའི་སྤང་བཅིན་བྱིན་ཅན་སེར་སྤྱང་དང་བཅས་སྤྱིང་སྟོར་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་བ།
ཆོགས་ཐེངས་གསུམ་པར་མི་ལ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱོད་ཆོགས་འཁོར་བར་གསུང་གི་ཡོད་ཅིང་། ཆོགས་
ཐེངས་བཞི་པར་བཀའ་བརྒྱད་མགར་མཆོལ་ས། ཉི་ལེ་ནས་རྗེ་མི་ལའི་བར་གྱི་མགར་དབྱངས་གསུང་
ཞིང་། ཆོགས་ཐེངས་ལྔ་པར་ཆོགས་འཁོར་སྟོར་ནས་སྤྱིང་མཆོད་འབུལ་བར་ཤེབས། ཆོགས་ཐེངས་དྲུག་
པར་བསྐང་གསོ་བྱུབ་མཐར་ཞབས་བཞན་དང་བསྟོ་བ། དེ་བཞིན་བཀའ་བརྒྱད་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྟོན་
ལས་བཅས་ཀྱིས་མཐའ་བརྒྱན་དེ་ཆོགས་གྲོལ་བར་མཛད་དོ།

དེ་བཞིན་རྗེ་མར་པ་ལོ་ཕྱི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་མཆོག་གི་འདས་མཆོད་བོད་ཆུ་ ༡ ཆོས་ ༢༡ ཉིན་
དང་། དྲུགས་པོ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ནམ་ཆོས་རྗེ་སྤེལ་པོ་པ་མཆོག་གི་འདས་མཆོད་བོད་ཆུ་ ༩ ཆོས་
༢༡ ཉིན་ཁེལ་གྱི་ཡོད་པ་དེ་སྤྱབས་ཀྱང་སྤྱོད་ཆོགས་འཁོར་བསྐང་གསོ་དང་། ཞབས་བཞན། བསྟོ་
སྟོན་སོགས་དགེ་སྟོར་གང་རྣམས་གང་རྒྱས་ཐོག་ཞུས་བཞིན་པ་ལགས་སོ། །

སྐར་ཆའི་བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་ཆོས་བརྒྱད་དེས་ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུས་ཆེན་
གང་ཞིག་སྤང་བཅི་ཞུ་ཡི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གལ་ཆེན་གཅིག་གི་སྟོར་གནང་སྤྱིང་ཡོད་པའི་རེ་འབོད་ཞུས་པ་སྐར་
གོང་གསལ་འདི་དག བཀྲ་ཤིས་བསམ་འཕེལ་ལགས་ནས་བདད་སོན་བྱུང་བར་བྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བྱུ་ཡིན། །

དཔལ་ས་སྐྱ་པཌྲི་ཏྲ་ཀུན་དགའ་ཀྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་ བོ་མཆོག་སྐྱ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་དུས་དྲན་སྤང་བཅི་ཞུ་ སྐྱོར་དང་དེའི་མཛད་རིམ།

ས་སྐྱ་པཌྲི་ཏྲ་ཀུན་དགའ་ཀྱལ་མཆན།

༡༡། བོད་རྒྱ་ ༡༡ པའི་ཆོས་ ༡༧ ཉིན་ནི་བོད་
 གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ས་འདིར་མཆན་སྤྲན་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པའི་དཔལ་ས་སྐྱ་པཌྲི་ཏྲ་ཀུན་དགའ་ཀྱལ་
 མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དགོངས་པ་ཆོས་
 དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པའི་ཉིན་མོ་དེ་ཡིན་པས།
 ཉིན་འདིར་གངས་ཅན་བོད་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་
 དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱར། ས་པར་གྱི་གསུང་སྤྱོད་གསུམ་
 རབ་དབྱེ་གཞུང་སྐྱོར་དང་བཅས་བཀའ་རབ་
 འབྲུམས་སྐྱ་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་རྣམས་
 འདྲ་འཛོམས་གནང་སྟོལ་ཡོད། ཉིན་དེར་ལྷ་ཁང་
 གི་གཏོར་སྐྱོད་དང་ན་བཟའ་གཟའ་སྐྱོས་དང་བཅས་
 ས་པར་གྱི་གསོལ་འདེབས་རྒྱས་པ་དང་སྤྱོད་
 གསུམ་རབ་དབྱེ་གཞུང་སྐྱོར་བཅས་སྐྱ་མ་མཆོད་
 པའི་ཞལ་འདོན་གནང་སྟོལ་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོ་ནས་བཟུང་འཕགས་ལུལ་
 ལྷར་ཆ་མཐོ་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པའི་ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་
 བརྒྱུན་ནས་དུས་དྲན་འདི་ཉིད་སྤང་བཅི་བྱེད་འགོ་
 རོགས་བཅུགས་གནང་ཡོད། དེ་ལྷར་སྤང་བཅི་ཞུ་

དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཚེས་རྒྱུད་ཆེན་པོ་སོ་སོའི་སྤུལ་བཤེད་པ་པོའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
དུས་ཆེན་སྤང་ཅི་ཞུ་རྒྱུ་ལོ་ཐུགས་གདན་འཁེལ་བར་བརྟེན་འདི་ག་མཐོ་སྤྱོད་དུ་ཡང་འདི་ལྟར་སྤང་བཅུ་ཞུ་
བཞིན་ཡོད།

མཛད་རིམ་ནི།

ཚོགས་ཐེངས་དང་པོ། ལྷ་ཏྲུ་ཡུག་ཚོད་ ༡ པའི་ཐོག་ས་སྤྱིའི་ཚེས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་དགེ་ལམ་སྤོལ་
ཡུག་རྣམས་འདྲེ་འཛོམས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཞལ་འདོན་ཚེས་སྤྱིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། བསྟོ་བ་སྤོན་ལམ། ༢གོང་
ས་ལསྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བརྟན་བུའགས་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་དང་བཅས་ཚོགས་ཐེངས་དང་
པོ་གོལ།

ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པ། ཡུག་ཚོད་ ༢ པའི་ཐོག་ས་ས་པར་གྱི་གསུང་སྟོན་གསུམ་རབ་དཔེ་གཞུང་སྟོར་
དང་ས་སྤྱིའི་བསྐྱར་འབར་མ་འདོན་པ་དང་བཅས་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པ་གོལ།

ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པ་ནི། ཡུག་ཚོད་ ༣ པའི་ཐོག་ས་ས་པར་གྱི་འཆད་ཚོད་ཚོས་གསུམ་དང་ཐོས་
བསམ་སྟོན་གསུམ་པོགས་ཀྱི་སྟོར་ལ་བརྟེ་ཐུང་གསུང་བཤད་དང་། སྐབས་དེར་ས་ས་པར་གྱི་ཆུ་ལུབ་སྟོར་
གསུང་བཤད་དང་ཆབས་གཅིག་སྤྱ་མགྲོན་རྣམས་ལ་གསོལ་ར་འབུལ་གྱི་ཡོད།

ཚོགས་ཐེངས་བཞི་པ། ཡུག་ཚོད་ ༤ པའི་ཐོག་ས་ས་པར་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆའི་དྲུང་དུ་མཆོད་མེ་
འབུལ་བར་བསྟོད་རྒྱ།

ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པ། དགོང་ཏྲུ་ཡུག་ཚོད་ ༥ པའི་ཐོག་ས་ས་པར་སྤྱ་མཆོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་
མཆོད་རྒྱ་གང་ཆེ་དང་བསྟོ་བ་བཀྲ་ཤིས་སྟོན་ལས་དང་བཅས་མཛད་རིམ་གྲོལ་བ་ཡིན།

ལྷ་ར་བཛོད། ལྷིར་དཔལ་ས་སྤྱ་པའི་ཚེས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤུལ་གཏོད་པ་པོས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྦྱིང་པོ་ཡིན་ཞིང་།
ཁོང་གི་འདས་མཆོད་ལོང་ཆུ་ ༡ པའི་ཚེས་ ༡༧ ཉིན་སྤང་བཅུ་ཞུ་དགོས་ཀྱང་སྐབས་དེར་འདི་ག་མཐོ་
རིམ་སྤོལ་གྱིའི་སྟོན་ཁའི་གུང་གམེང་འཁེལ་སྤྱབས་ཉིན་དེ་སྤང་བཅུ་ཞུ་མི་ཐུབ་པའི་ཆབ་དུ། ལོང་ཆུ་ ༡༡
པའི་ཚེས་ ༡༧ ཉིན་འཇམ་མགོན་ས་སྤྱ་པ་རྒྱུ་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་
འདས་མཆོད་སྤང་བཅུ་ཞུ་སྤོལ་ཡིན་པ་བཅས་སོ། །

མཇུག་ས་སྤྱིའི་ཚེས་བརྒྱུད་ཀྱི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་དཔལ་ས་སྤྱ་པའི་ཚེས་བརྒྱུད་ཀྱིས་ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུས་ཆེན་གང་ཞིག་
སྤང་བཅུ་ཞུ་ཀྱི་ཡོད་པའི་ནང་རྣམས་གལ་ཆེན་གཅིག་གི་སྟོར་གནད་སྤྱིང་ཡོད་པའི་ཐེ་འཛིན་ལུས་པ་ལུ་མཐོང་གསལ་རྣམས་བཤད་
པོན་གྱི་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆུ་རྒྱ་ཡིན།

ས་སྤྱ་བརྩི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་ མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་མཛོད་བསྟུན།

༡༡། །ས་སྤྱ་བརྩི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་རྩ་པོ་
ལྷག་སྟེ། གྲི་ལོ་ ༡༡༤༢ ལོར་ས་སྤྱ་ཡལ་དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་དང་ཡུམ་མ་གཅིག་གར་ཕུ་མ་ཉི་ཁྲི་ལྷུ་མ་
གཉིས་ཀྱི་སྲས་སྤྱ་འབྲུངས། ཁོང་གི་རྒྱུང་མིང་ལ་དཔལ་ལྷན་དོན་གྲུབ་ཅེས་ཞུ། རྩེ་ས་ཕུ་ཁྲ་པོ་གྲགས་
པ་རྒྱལ་མཆན་ལས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས་དེ་མཆན་ལ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་ཞེས་གསོལ།
དབྱང་ལོ་རྒྱུད་སྲས་བཟུང་ཆད་མ་རིག་པ་དང་། བཟོ་རིག་པ། སྤྲར་རྩིས། སྤྲ་རིག་པ། གསོ་བ་རིག་
པ། སར་ཕྱིན། དབྱ་མ། འདུལ་བ། མཛོད། གསང་སྟགས་རྒྱུད་སྟེ་བཞེ་ལ་སོགས་པ་འཆད་ཉན་དང་ལག་
ལེན་འཁྲོལ་བྱབ་པའི་མཁས་པར་བྱུར། དེའི་སྤྱབས་སུ་རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱོགས་པའི་ཕུ་སྟེགས་མཁས་པ་
འཕྲིག་བྱེད་དགའ་པོ་སོགས་ཅོད་པས་བདུལ་ནས་རལ་བ་བྲེགས།

དབྱང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་ཁ་ཆེ་བཅའ་ཆེན་གྲག་གྲི་རྩ་ལས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞེས།
དབྱང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པར་ས་སྤྱི་གདན་སའི་ཁྲིར་མེབས། ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཡུན་རིང་མཛད་ནས་སྤལ་
ལྷན་བྱ་སྟོབ་མང་དུ་བསྟུངས། དབྱང་ལོ་རེ་གཉིས་པར་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཨོ་གོ་ཏའི་སྲས་གཉིས་པ་གོ་
དན་གྱིས་གདན་ཞུས་ལྷར་ཆ་བོ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་། འགྲོ་མགོན་ཕུག་ནི་རྩི་འཁོར་
དང་བཅས་པ་ལང་གྱར་མེབས། དབྱང་ལོ་རེ་བཞི་པར་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་དང་ཞལ་འཛོམས་མཛད་ནས་བོད་
ས་གཅིག་གར་ཡོང་བར་མན་པའི་སྤྱར་ཡིག་བོད་ལ་གདང་། ཁོང་ནི་ས་སྤྱ་གོང་མ་རྣམས་ལྱའི་ནང་གི་བཞི་
པ་ཡིན། ཁོང་གི་གསུང་ཅོམ་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། ལུབ་པའི་དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བའི་བསྟན་བཅོས་
དང་། ཆད་མ་རིགས་གཏིར། ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གཏིར། གཞུང་ལུགས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
བསྟན་བཅོས། ཆོག་གཏིར། རོལ་མའི་བསྟན་བཅོས། མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྟོ་སོགས་བོད་གསུམ་
བཞུགས་ཡོད།

རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྷགས་མོ་པག་སྟེ། གྲི་ལོ་ ༡༢༡༧ ལོར་ཡུལ་ལང་གར་སྤྱ་གཞེགས་སོ། །

དེའི་མཛད་ཇི་མ།

༡༡ འོད་ཆེ་ ༡༢ བའ་ཆོས་ ༡༤ ཉིན་སྐར་ཆའི་ཉིང་མ་པའི་ཆོས་སྒྱུད་ནས་ཀུན་མཁའ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་
པོ་སྐོང་ཆེན་རབ་འབྱུངས་པ་མཆོག་དགོངས་པ་ཆོས་དཔྱིངས་སུ་གཤེགས་པའི་དུས་དྲན་སྤང་བཅིང་བྱ་
བཞིན་ཡོད་འདྲག

རྒྱལ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་རྒྱུ་གསལ་བ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་འིན་པོ་ཆའི་ཉི་གཞིན་གངས་འིའི་ཁྲོད་དུ་ཇི་
 བཞིན་པའི་པའི་ཤིང་དྭ་ཆེན་པོར་བྱོན་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱུངས་ཞེས་མཆན་
 ལྷན་གྱི་བ་དན་དག་པོར་ས་གསུམ་ན་མ་དོན་པར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མ་མོ་སྟེ་ལེའི་དབུ་
 རྒྱུའི་ཆེས་བཅུ་ཉིན་ གྱི་ལོ་ ༡༣༠༤ ལལ་གྲོལ་དཔོན་པལྟན་པ་སྤྲ་དང་ཡུམ་འབྲོག་བཟའ་བཤོད་ནམས་
 རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སྟེ། རོ་མཆར་པའི་ལྷས་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་མཆན་དཔའི་མེ་དོག་གསར་དུ་བཞད་
 པ་ཡིན་ནོ།།

དགྲའ་གྲངས་ལྟ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་རྒྱུ་གསལ་ཅད་ཆོག་པ་མེད་དུ་མཆིན། བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་རྒྱུ་མོགས་རྒྱུ་བཅིང་མང་པོ་རྒྱགས་པུ་ཆུད། རྒྱན་དང་ཨིམ་ཀིག་གནས་ཅི་ཀིགས་པ་མཆིན། དགྲའ་མོ་དགལ་པ་ན་ཅི་ཁྱི་དང་བརྒྱད་ཅོད་པ་མོགས་རྒྱགས་པ་མཆིན། དགྲའ་མོ་བརྩ་གཉིས་པ་མཁན་པོ་བསམ་ལུ་པ་མིན་ཆེན་དང་རྒྱུ་དཔོན་རྒྱ་ཀུན་དགའ་པོ་ད་ལེར་མོགས་རྒྱུ་དཔོན་ཅོད་པ་མི་རྒྱུ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། དེ་ནས་འདུལ་པ་ ཅད་ནས་རྒྱེ་བདུན། ལུས་ཅོས་རྒྱེ་ལྔ། དུམ་ཅ་འཇུག་བཞི་ཆུང་། མདོ་དྲིལ་འཛིན་རྒྱུ་པོས་ཅ་ཆོན་ལ་པ་མོ་མདོ་ལྷའི་བཀྲའ་པ་ (མེས་ཅས་མདོ་ལྷ།) རྒྲངས་ལོ་ན་བརྒྱའོ་མོས་བཞན་པ་ ལས་རྒྱ་རྒྱན་དང་རྒྱེས་གར། རྒྱལ་རྒྱུར་མོགས་རྒྱན་མོད་དང་རྒྱན་མོད་པ་ཡིན་པའི་ཀིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་རྒྱངས་པ་མཐར་མེན་དེ་བསམ་ལས་ལུང་མང་པ་ཞེས་གསལ། འཇམ་དབྱངས་མི་གཡོ་བ། བག་མོ་དགའ་པོ་མོགས་རྒྱག་པའི་ལྷས་ཞལ་གཞིགས་ཤིང་ལུང་བསྐྱར་མོལ། ལྷ་དང་དབྱུང་དབྱངས་ཅན་མས་རྒྱག་ཆའི་དུ་བཞག་རྒྱུ་ལྷིང་གཞི་ནི་རབ་དང་བཅས་པ་ཞག་བདུན་བསྐྱར་དྲིལ་ཅད་ཅོས་པ་

ལ་དབང་འབྱོར་པའི་དངོས་བྱུང་ཐོབ། དགྲའ་ལོ་ཉེས་དགའི་དྲུས་སུ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུ་མ་རྩ་རྩ་ལས་
 རྩོགས་ཆེན་སྟེ་གཟུམ་གྱི་རྒྱན་ལུང་མན་ངག་བསྐྱན་སྤང་དང་བཅས་པའི་གདམས་པ་ལྷག་མ་མེད་པ་
 དུས་པ་གང་ཤེས་ཚུལ་དུ་གནང་ནས་གསང་ཆེན་སྤྱིང་ཐིག་བསྐྱན་པའི་བདག་པོར་དབང་བསྐྱར།

ཡོ་ངོ་དྲུག་གི་བར་ལྟུང་པའི་དམ་བཅའ་ལུལ་ནས་གངས་རི་ཐོད་དཀར་ཨོ་རྒྱན་རྫོང་ཡོད་ཆེས་སྤྱིན་
 གྱི་ཕྱི་དཔོན་ཆུང་པོ་གསུམ་སྤྱི་ཆེ་དང་ལྟུང་པ་མཉམ་པར་བྱས་པས་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་
 དང་དགོངས་པ་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་ནས་མཛོད་ཆེན་རྩལ་པ་བདུན། སྤྱིང་ཐིག་ཡ་བཞི། ངལ་གསོ་སྤོར་
 གསུམ། རང་ཕྱོལ་སྤོར་གསུམ་ཐིགས་གསང་སྤྲགས་སྤྱི་མེད་གྱི་བསྐྱན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད།

སྐྱོབ་མའི་གཙོ་བོ་ནི། ཨོ་ལྷན་གདེར་བདག་གླིང་ལ། རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་གླིང་ལ། ལྷ་བཙུན་
ནས་མཁའ་འཛིགས་མེད། འཇམ་དབྱངས་མཁའ་བཙུན་པཅའི་དབང་པོ། མཁའ་ཆེན་གཞན་མན་སྣང་། མཁའ་
ཆེན་དག་དབང་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་སྟེས་བྱ་དམ་བུ་མང་པོར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱར་བ་ཆེ་ལྷ་བ་
བཞིན་བསྐྱར་པར་མཛད་དོ། དཀྱང་ལོ་ ༡༩ རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཆུ་མོ་ཡོས་ཆུལ་ཟླ་བ་བོད་ཟླ་ ༡༢ པའི་
ཆོས་ ༡༤ ཉིན་གདུལ་བྱ་དྲག་འཛིན་གྱི་ངོར་གཟུགས་སྒྲུབ་བཞེད་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་རྩལ་པའི་ཆུལ་བསྐྱར།
འདས་མཆོད་གྱི་དགོས་པ། གནས་སྐབས་གྱི་དགོས་པ། དོན་གྱི་དགོས་པ། མཐར་ཐུག་གི་དགོས་
པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གནས་སྐབས་གྱི་དགོས་པ་ནི། རང་ཉིད་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་གང་དྲ་
གནས་པའི་ཡུལ་སྡོངས་སོགས་སུ་ནད་གདོན་བགོགས་རིགས་གྱི་གཞོན་པ་ཞི་ནས་བསམས་པའི་འདོད་
དོན་འབྲུབ་པའི་སྤྱད་དམིགས་པའོ།

དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། ཀུན་མཁའ་ཆོས་གྱི་ཆུལ་པོ་སྤྱོད་ཆེན་རབ་འབྱམས་གྱིས་གསང་ཐུགས་སྒྲ་
མེད་གྱི་ལྷ་པོའི་རྣམ་བཞག་ངལ་གསོ་སྒོར་གསུམ་སོགས་ལས་གདན་ལ་ལབས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཆེན་སྤྱིར་ཐིག་འཛིག་དེན་འདིར་དར་བྱས་སུ་སྤེལ་གནས་ཆེད་སྤྱོད་ཐིག་ལ་བཞི་
སོགས་ཆུས་པར་གསུངས་པས་ད་ལྟའི་བར་རྒྱུད་པའི་ཐམ་མ་ཆད་པར་གནས་པ་ནི་ཁོང་གི་བཀའ་དྲིན་
ཉག་གཅིག་ལས་བྱུང་བས་ཁོང་གི་བཀའ་དྲིན་རྒྱུ་དུས་པའི་ཆུལ་དུའོ།

མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ནི། བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཆེན་པོ་བསམགས་ནས་ལྷོ་བ་གཉིས་དག་སྟེ་
རྣམ་མཁའ་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་འཆང་བྱ་བའི་སྤྱད་དུའོ།

ཆོགས་གྱི་མཛད་རིམ་ནི། སྤྱིར་ཡུལ་དུས་སོགས་དང་བསྐྱར་ནས་ཆོག་ཆུས་འབྱིང་བསྐྱར་གསུམ་
ཡོད་པར་འཆལ། ལྷ་རྩ་འདིར་ཞོགས་པ་ཆུ་ཆོད་ ༡ པ་ནས་དགོང་མོ་ཆུ་ཆོད་ ༡༠ པ་བར་སྤྱོད་ཆེན་སྤྱིར་
ཐིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་ལེས་ནས། ཡར་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ལ་མཆོད་པ། མར་དན་སྤོང་ལ་སྤྱིར་པ།
བར་དུ་ལསགས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཞབས་དོག་སོགས་གྱི་སྟོ་རྣམ་ཆོགས་གྱི་མཆོད་པ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་འབྲུལ། དགོན་ཆེན་དང་བཤད་བྱ་རྣམས་སུ་འཆང་ཆོད་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྟོ་རྣམ་ཆོས་གྱི་འགྲོ་སྤྱོད་
བྱ་སྟེལ་གང་ཡོད། དཀོང་མོ་མཆོད་མེ་གང་མང་འབྲུལ་བ་དང་མཐུག་དུ་བཀྱ་ཤིས་བསྟོ་སྟོན་བཟང་པོ་
གང་ཟབ་གྱི་སྟོ་རྣམ་རྒྱས་འདེབས་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་རྩ་ཁའི་རྫིང་མ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་གྱི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་རྫིང་མ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་གྱིས་ལོ་
གཅིག་གི་རིམ་དུས་ཆེན་སྤང་བཅི་ལྷ་ཡི་ཡོད་པའི་ཁོངས་ནས་གལ་ཆེན་ཅན་གཅིག་གི་སྟོར་གནང་སྤོང་ཡོང་བའི་ཕེ་
འབོད་རྒྱས་པ་ལྷ་རྩ་གོང་གསལ་འདི་དག་བདང་སོན་བྱུང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྩ་ཡིན།

༡༢། བཅོམ་ལྷོན་པའི་འབྲངས་མཆོད་ཀྱི་མཛད་རིམ་རགས་བསྟུན་ནི། སྤྱིར་འཛམ་བུ་སྤྱིར་དུ་མཛོད་
 པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པའི་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་རྒྱལ་བ་གཤེན་རབ་མི་པོའི་མཛོད་ཆེན་བཅུ་གཉིས་
 པོ་སོ་སོའི་ལོ་དུས་ཁག་ དུས་ཆུང་པར་ཅན་དུ་ཆེས་དྲན་སྲུང་ཅི་འོས་པ་ཤ་སྟག་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ནང་
 རས་བོད་ཁྱ་དང་པོའི་ཆོས་བཅོམ་ལྷོན་མཆོག་མཛོད་པར་བསྟུན་པའི་དུས་ཆུང་པར་ཅན་ལགས་ཤིང་།
 ཆོས་བཅུ་བཞི། བཅོམ་ བཅུ་དྲུག་གསུམ་ལ་སྟོན་དངོས་ཆེས་གསུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་གཤེན་གྱི་དགེ་སྟོན་
 རྣམ་པར་དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་དབྱེ་སྟེ་མཆོད་སྦྱིན་རྒྱས་འབུལ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་ཉིན་གསུམ་གྱི་ནང་
 རས། ཡོངས་སུ་བྲགས་པ་བཅོམ་མེ་ཏོག་མཆོད་པ་ཞེས། དངོས་གཞི་བཅོམ་ལྷོན་དགོང་མོར་ཡུག་སོར་
 འབུལ་ཙལ་གྱི་མར་ཆོན་སྤྱག་མར་བཞེངས་པའི་མཆོད་འབུལ་ལྷ་སོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་འོ་མཆོར་གྱི་
 ལྷ་དམོ་འབར་བ་བརྒྱད་དང་། གཞན་ཡང་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་རྒྱས་གསུམ་གནང་བ་དང་། ལྷ་སྟེ་མི་མང་
 བཅར་དར་བྱིས་གསུམ་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་བསྟོར་བའི་ཡལ་ལག་གསུང་བཞིན་ཡུག་དུ་མར་མེ་
 བསྟུན་ཏེ་ཡུག་བསྟོར་མཆོད་འབུལ་སོགས་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་བྱ་བ་མི་དམན་པ་སྤྱུབ་ཚུལ་ལོ་སྟོན་
 རགས་བསྟུན་སུ།

བོན་གྱི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་པོའི་མཛོད་རྣམ་རགས་བསྟུན།

བདུད་བཞིའི་དབྱེ་བཅོས་སྟོན་མཆོག་བདེ་བར་གཤེགས། །སྤྱོད་པོ་འབར་སྟོན་རྣམ་བརྟེས་ན་ཡང་།།
 སྤྱོད་བཞིའི་འགྲོ་རྣམས་བདེ་ལམ་འགོད་པའི་ཤིང་། རྣམ་བཞིའི་འབྲིན་ལས་ངེས་མེད་ཆེས་སུ་བཞག །
 དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གཤེན་རབ་མི་པོ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 མཛོད་རྣམ་མཛོད་ཅུ་བཅོད་པ་ནི། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་བྲགས་བསྟེད། བར་དུ་བྲངས་མེད་
 གསུམ་དུ་ཚོགས་གཉིས་བསགས། སཐར་མཛོན་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཛོད་དུ་
 བྱར་ནང་། སྟོན་པ་གཤེན་ལྷ་འོད་དཀར་གྱི་ལུང་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟུལ་བ་ལྟར་འགྲོ་བ་རང་མཐུན་གྱི་ཆ་
 ལུགས་སུ་སྤྱུ་མཆོག་བསྟུན། དེའང་ཞིང་ཁམས་དང་གདུལ་བྱ་སྤྱིར་དང་འཁོར་རིགས་བཅས་ལྷ་ལ་
 གཟིགས་ཤིང་། ལུལ་དང་མཁར་ནོར་ཡལ་དང་ལུས་བཅས་ལ་དགོངས་ཏེ། མཛོར་ན་གཟིགས་ཆོད་ལྷ་
 དང་དགོངས་ཆོད་ལྷ་བྲགས་ལ་ལེགས་པར་བཀྲམས་ཤིང་། མི་མཛོད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདུལ་དཀའི་

འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་སྒྲོན་པ་ཏུ་བྱོན་པའི་དུས་དང་སྐབས་
 ལ་རན་པར་གཞིགས་ཏེ། ཨི་ཨ་ཡི་ཁ་བྱེད་སྒྲོལ་གཏེ་
 གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཕགས་སྒྲེས་པའི་སོ་བྲང་རྩ་རན་
 རྩའི་ཅེ་ནས་རྩུ་འཕུལ་གྱི་གཡུ་བྲ་ཁྲ་བྲག་དུ་སྐུལ་ཏེ།
 གནས་མཆོག་དམ་པ་འོལ་སོ་ཡུང་རིང་གི་སོ་བྲང་བར་པོ་
 སོ་བརྒྱད་དུ་ཡལ་རྒྱལ་བོན་ཆོད་དཀར་དང་། ཡུམ་
 རྒྱགས་རྩེ་བྲམས་མའི་རྩམ་སྐུལ་ཡོ་ཤི་རྒྱལ་བཞད་མ་
 གཉིས་ཀྱི་སྤམ་སྤ། ཡོ་ཤི་རྒྱལ་བོ་ཤིང་མོ་བྱི་བ། ཤོད་ཆེ་
 ༡ ཆེས་ ༡༧ ཉིན། འགྲོ་བ་རང་མཐུན་གྱི་ཆ་ཕྱགས་སྤུ་སྤུ་
 མཆོག་མངོན་དང་བལྟམས་ནས། ལྷུ་ལོ་༢༠༠༢ བར་མི་
 བོ་ ༡༤༠༢ སྤྱན་ཡོད།

སྤྱིར་སྒྲོན་བསྐུལ་འདིར་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱལ་སྒྲོང་ཅ་
 གཉིས་བྱོན་པའི་ནང་ནས། བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་ནི།
 འགྲོ་འདྲེན་གྱི་སྒྲོན་རབ་དགའི་ནང་ཆེན་ཞམ་འདྲེན་
 བརྒྱད་པ་ཙོད་ལྷན་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་སྒྲོན་པ་ཏུ་བྱོན་ཅིང་།
 རྩུ་དཀར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྐྱན་པའི་སྒྲོ་མོ་ལྷེས་ཏེ་
 གདུལ་བྲ་ཐར་པར་བགྱིས་དྲང་གི་ཆུལ་ལ། རྒྱ་སྒྲོས་གྱི་
 མཛོད་པ་བསམས་གྱིས་མི་ཁྱབ་ནང་། གཙོ་བོ་མཛོད་ཆེན་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སྤུ་མ་བསྐྱས་པ་མེད། སྒྲོན་པ་
 རྩུ་གསལ་པའི་སངས་རྒྱལ་གཤེན་རབ་མི་བོས་དགའ་དྲངས་ ༡ ནས་ ༤༢ བར་སྒྲུ་ཆོ་བྱིལ་པོར་བཀའ་
 འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་བསྐོར་བའི་དང་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱན་པ་ཆགས་པའི་གཞི་རིག་པའི་གནས་
 ཆེན་ལྟ་དང་། བོན་གྱི་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགའི་བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཞིང་། གཉིས་པ་བོན་སྒྲོ་བཞི་
 མཛོད་དང་ལྷའི་བཀའ་འཁོར་དང་། གསུམ་པ་བོན་གྱི་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་བཅས། གདུལ་བྱའི་ཁམས་
 མོས་དང་བསྐྱན་རིམ་བཞིན་བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་མཛོད། ལྷག་དོན་བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་བོད་
 དུ་ཞབས་བཅགས་སྐབས། སྒྲོ་སྒྲོ་བས་དང་བསྐྱན་རྒྱུའི་བོན་སྐྱན་ཆོགས་ཏེ། བསང་གཏོར་ཞིང་དར་ལྷོག་
 འཕྲོགས་པ། ཡར་ལྷ་མཆོད་ཅིང་མར་འདྲེ་སྤྱི་བཀའ་བ་མོགས་དང་། ཤ་ཁྱག་མཆོད་པའི་སྤྲོལ་ངན་

སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་
 ཀུན་ལས་རྩམ་པར་རྒྱལ་བ།

གཏན་ནས་འགོག་ཆེད། འབྲུ་སྒྲར་བྱས་པའི་བཤེས་བྲུ་དང་གཞུགས་འགྲོས། ཅི་ཤིང་བན་བྱན་སོགས་ཀྱི་
མཆོད་སྦྲུང་གྱིས་འདུས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་མཐུས། ད་ལྟ་འདྲེན་གྱི་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་ས་ཁབ་རྩོུབ་
དུ་ལྟ་བུ་བསང་གསོལ་མཆོད་དང་། རྒྱུད་དྲ་རྩེ་ཆོག་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྟོན་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་
གནས་བྱུང་བའདར་རྒྱ་མཆོན་དེ་ལ་བྱག་ཡོད།

ལྷག་དོན་བོད་གངས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་ཆོས་རིག་གི་ཡང་མེས་ཆེན་པོ་མི་ལོ་ཆེག་ཁྲི་བརྒྱད་ལྟར་ལྷག་
གི་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་པའི་གཡུང་དྲུང་བོན་ལུགས་ཉམས་མེད་སོར་གནས་ཐོག་ཉམས་བཞེས་གནང་སྐབས་
འདིའང་། རྒྱ་འགོ་གངས་ལ་བྱག་པ་ལྷར་འབྱུང་ཁུངས་བྱགས་བདག་ཅག་གི་སྤྱོད་པ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ལ་བྱག་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དེའི་བསྐྱར་པ་རིན་པོ་ཆེར་བརྫོད་བྱ་དོན་གྱི་གཡུང་དྲུང་བོན་དང་།
རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་གཡུང་དྲུང་བོན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ལྷང་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱར་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཙུ་ཆེ་
བ་དང་ལྷང་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་། ལྷང་གི་བོན་ཆུད་དུ་བྱུང་། དེ་འདྲའི་ཆུད་བྱུང་ལྷང་གི་
བསྐྱར་པ་འཕམ། གསུང་གི་བསྐྱར་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཆད་ཚོད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ནས་འཛིན་སྦྱོར་སྟེལ་གསུམ་
རྒྱས་པའི་སྦྱེས་མཆོག་ནི། སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ཆོགས་སུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་བ་བཞུགས་པའི་
ནང་ནས། མདོ་ལས། ང་ནི་སྤྱ་ངར་འདས་འོག་དུ། །མཐོ་འབུམ་རྒྱུད་མཛོད་བཞིར་བྲེས་ལ། འཁོར་
ཉམས་བཀའ་ལི་བསྐྱབ་གྱིས། །ཞེས་ལུང་གིས་བསྐྱལ་ནས་ཞལ་སྟོབ་བསྐྱལ་འཁོར་བཅུ་གསུམ་དང་། དེ་
དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་། རྒྱལ་ཆབ་སྤྱོད་ཆོ་ཁྲེས་དུག་ནི། ལུང་ལས་ཀྱང་། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མར་སྤྱོད་ཆོ་ཁྲེས་
དུག་སོང་། གསུང་རབ་བཀའ་རྒྱུད་ཤོད་ལ་འགྲོ་བ་ཐར་པར་བྱོངས། ང་དང་མཉམ་པའི་ཆལ་ཤུགས་ཁྱོད་
ལ་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཆེ་བའི་ལུང་གིས་བསྐྱགས་པ་ལྷར། སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་སོབ་མཛོད་
ཅིང་། མདོ་འབུམ་རྒྱུད་མཛོད་བཞི་སྟེ། སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་བཞི་དུ་བསྐྱས་པའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དགོལ་
བཤད་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བས། སྟོབ་པའི་མཆོག་དུ་རྒྱར་པ་འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་རྒྱན་དུག་བྱུང་། དེ་དག་
གི་ཡང་སྟོབ་ལོ་བཅུ་མཁས་པ་མི་བཞི་དང་། དེ་དག་ནས་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་པའི་མདོ་སྟེན་སོགས་སེམས་
གསུམ་གྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་བརྒྱུད་པའི་འདུས་སོ། རྒྱལ་ཀུན་འདུས་པའི་ངོ་བོ་རྩེ་མཉམ་མེད་ཆེན་
པོ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བར་བརྒྱུད་བསམ་པ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་མཉམ་མེད་ཁྲི་མདུ་ཁྲི་བཅས་སོ་གསུམ་པ་
སྤྲན་རིལ་སྤྲ་མདུན་ལུང་རྟོགས་བསྐྱར་པའི་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནི། ཞུ་དཀར་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་
ཁྲི་རྩེ་མདོ་སྟེན་གསུམ་གྱི་མཆོད་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་བདག་པོར་གསང་གསུམ་གྱི་བཀོད་
པ་མི་ཞིག་གཡུང་དྲུང་འབར་པའི་རང་གཤིས་སུ་གྱུག་པའི་རྩལ་འདི་དག སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་
ལས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་རི་ལྷར་བརྒྱུད་པའི་རྩལ་བཅས་མཛོད་རྣམ་རགས་བསྐྱས་གྲུབ་པར་དགོས། ॥

